VESTNIK

Murska Sobota, 3. marca 1988 ● Leto XL ● Št. 8 ● Cena 600 din

VREME VREME

Do sobote se bo nadaljevalo suho vreme, postopno se bo nekoliko otoplilo, v nedeljo pa že lahko pričakujemo poslabšanje s padavinami.

Bralkam Vestnika in poslušalkam Radia Murska Sobota iskrene čestitke za osmi marec!

Več znanja — manj raka

Sodobna civilizacija nam prinaša poleg dviga materialnih dobrin tudi višjo kulturno raven. Današnja sredstva javnega obveščanja nam ponujajo vse mogoče informacije, tudi o zgradbi in delovanju našega telesa. Ukvarjajo se z različnimi vplivi zunanjih dejavnikov na naše telo v vseh starostih. Tu mislim fizikalne, kemične in biološke dejavnike. Najmanj imamo informacij o dednih lastnostih človeka. Poleg tega nam ta ista sredstva javnega obveščanja ponujajo informacije o kvarnem delovanju nepravilnega prehranjevanja, kajenja, čezmernega uživanja alkohola, nepotrebnega uživanja zdravil-pomirjeval ter drugih mamil.

Žal vse te informacije imamo, se z njimi bolj ali manj vsak dan srečujemo, vendar jih ne sprejmemo ali vgradimo v svoj način življenja.

Pa se najprej ustavimo pri našem prehranjevanju. Nikoli nismo še tako razkošno živeli ter uživali v jedači in pijači. Nikoli ni bilo tudi toliko debelih ljudi kot danes. In nikoli nismo imeli med prebivalstvom toliko presnovnih bolezni, bolezni ožilja in srca, degenerativnih bolezni gibal, kroničnega alkoholizma z vsemi kvarnimi posledicami, ki običajno zajemajo vse sisteme našega telesa. Tako smo sami vir svoje bolezni.

Nedavno od tega je zdravnik Hans Selye trdil, da fizični in psihični dražljaji povzročajo v telesu reakcije, ki privedejo do bolezni. To odkritje je sprožilo raziskave psihosocioloških stresov pri nastanku bolezni. Tako danes medicina vedno bolj upošteva vpliv čustvenih dejavnikov na nastanek bolezni. Zato naj bi v sodobni medicini spremljali bolnika in njegovo bolezen kot skupen rezultat delovanja bioloških, socialnih in psiholoških faktorjev, od katerih vsak po svoje vpliva na nastanek in potek bolezni, ki se lahko konča z ozdravitvijo ali pa smrtjo. Žal ta spoznanja zelo počasi prodirajo med ljudi, tudi med organizatorje in izvajalce zdravstvene dejavnosti. Res je, da danes ne moremo uspevati brez sodobne opreme v zdravstvu. Imam pa občutek, da vedno bolj agresivno raziskujemo telo, vendar pri tem zanemarjamo dušo.

Veliko vemo o zasvojenosti z nikotinom, zdravili in mamili. Pa kljub temu ne ugotavljamo manjše prodaje cigaret, zdravil ali mamil. Verjetno bo potrebno posvečati še večjo pozornost zdravstveni vzgoji mladih v vseh okoljih. Posebno pa je pomemben družbeni odnos do teh razvad.

V tednu boja proti raku s temo Več znanja — manj raka bi radi bralce Vestnika in poslušalce Radia Murska Sobota opozorili na prispevke naših zdravstvenih delavcev, ki bodo v kratkih sestavkih predstavili raka kot bolezen posameznih sistemov. Te kratke informacije v pisani in izrečeni besedi, naj bi nas ponovno spodbudile k čim večji skrbi za lastno zdravje.

Dr. mag. Štefan GRUŠKOVNJAK

Ob letošnjem osmem marcu

Živeti in preživeti — besedi, ki ju v tem času tolikokrat slišimo in izgovorimo. Ob njiju se ustavimo s svojimi mislimi pred letošnjim praznovanjem 8. marca. Pogoj za živeti in preživeti je pogum, odločnost, razsodnost in nenehni boj z vsem, kar bi utegnilo življenje greniti . . .

Materinstvo *— nepopisna sreča in zavest o vrednosti življenja ob pravkar rojenem bitju in hkrati vznik odgovornosti za njegov telesni in duševni razvoj, ki ob doraščajočem otroku vsebolj prerašča v skrb za njegovo prihodnost.*

Družina *— mati in žena, vir tvoje ljubezni mora biti neusahljiv; na obrazu vselej vedrina; četudi ti vsakdanje skrbi vanj dolbejo gube; srce široko odprto, četudi ti usihajo kaplje krvi, ki se pretaka skozenj.*

Družba *— kje je v njej tvoje mesto?*

Izbojevala si svobodo, enakopravnost, pravico do dela in odločanja. Želimo te srečati v delegatskih klopeh, slišati tvoj glas . . .

In ti? Brez veliko besed dvigneš roko, ko presodiš, da odločitve težijo k napredku tvojega neposrednega ali širšega družbenega okolja. In potem hitiš; ni časa za poslušanje dolgoveznega besedičenja. Nekje v podzavesti se ti oglaša: »Razmisli, kako s skromnim zaslužkom preživeti mesec?«

Ko razmišljaš in po vrstnem redu razporejaš vse, čemur se bo potrebno odpovedati, brez pomisleka odločiš, da boš prva na vrsti Ti. »Otroci, oziroma družina ne smejo trpeti.«

Ta neizprosni, nikoli končan boj . . . In vendar, naj ti iskrene besede o veličini tvojega nenehnega boja nadomestijo cvetje in ti zanetijo iskro ponosa, da z vsem, kar je lastno tvojemu bitju, osrečuješ sivo vsakdanjost, z odgovornim delom, vztrajnostjo in pogumom pa krepko posegaš v boj za boljši jutrišnji dan.

A. M.

PROSLAVA BO V DOBROVNIKU

Na seji predsedstva narodnostne skupnosti v Lendavi so sklenili, da bo osrednja letošnja proslava madžarskega kulturnega praznika 12. marca v kulturnem domu v Dobrovniku. Na proslavi bodo sodelovali študentje katedre za madžarski jezik pedagoške fakultete iz Maribora ter kulturnoumetniške skupine iz lendavske in soboške občine. Na seji predsedstva samoupravne interesne skupnosti za prosveto in kulturo madžarske narodnosti so razpravljali tudi o delovanju društev v lanskem letu. Ugotovili so, da je bilo uspešno, da so v nekaterih obmejnih vaseh ponovno poživeli kulturno delo in da se društva med seboj vedno bolj povezujejo. Uspešno je bilo tudi sodelovanje z društvi onstran meje. Najbolj uspešnim društvom bodo dodelili še nekaj denarja, da bi si zagotovila boljše možnosti za delo.

Jani D.

Ko se debelijo Uradni listi in je vlada še na oblasti

OB USTAVNEM PRENAVLJANJU

Slišali smo, da se menda nekje v Ljubljani pripravlja alternativno besedilo ustave, kar sploh ne preseneča, saj nas tačas, ko se gremo male skupščinske volitve in meljemo o stavkovnih pravilih, pripravljamo lastne programe in sestavljamo odprta pisma, nič več ne more presenetiti. To tudi drži za podatek, da našo »državno osebno izkaznico« (ustavo SFRJ) po obsegu prekaša le še indijska, medtem ko imajo menda sovjetska 130, kitajska 170 in ameriška ustava vsega sedem členov in 27 amandmajev. Mi naj bi po štirimesečni javni razpravi, do konca aprila, sprejeli kar 37 amandmajev in še t. i. prečiščeno besedilo zvezne ustave, kar bo spet brez primere v svetu.

Pravila javnega razpravljanja so taka, da se po opravljenih območnih posvetih po Sloveniji — spomnimo se, da smo imeli v Pomurju dva: v Radencih, kjer je bil uvodničar predsednik slovenskega parlamenta Miran Potrč, in v Murski Soboti, kjer sta bila uvodničarja član slovenske ustavne komisije dr. Janez Šinkovec in podpredsednik republiške konference SZDL Geza Bačič — množično opredeljevanje do osnutka ustavnih amandmajev nadaljuje v strokovnih organizacijah, združenjih in ustanovah. Mnenja so zelo različna, često docela nasprotujoča, čeravno se vsi strinjajo, da do sprememb mora priti.

Pred kratkim smo spremljali dialoge pomurskih gospodarstvenikov, ki so se ukvarjali z vprašanji, sproženimi iz republiške gospodarske zbornice. Najprej so to tista, ki so v osnutku ustavnih sprememb in dopolnitev vredna podpore, a bi jih bilo potrebno dopolniti, nato tista, ki jih osnutek ne obravnava, pa bi se morala zaradi njih spremeniti nekatera ustavna določila, tretja skupina vprašanj zadeva nesprejemljive opredelitve v ustavnih amandmajih in četrta skupina vprašanja, za katera Gospodarska zbornica Slovenije ugotavlja, da so v veljavni ustavi in ponujenem osnutku sprememb in dopolnitev prepodrobna. Iz prve skupine naj omenimo združevanje dela in sredstev, skupna vlaganja, državno vmešavanje v gospodarstvo, vlaganja občanov v ozde, organiziranost gospodarstva, tuja vlaganja in odločanje v ozdih. Tako se pri skupnih vlaganjih predlaga skupno in enakopravno odločanje, glede odnosov v skupni naložbi pa je treba še posebej poudariti soodločanje v sorazmerju z vloženim delom (to je prispevek iz živega dela) in sredstvi (to je prispevek iz minulega dela) po večinskem načelu, ne pa s soglasjem. Pri državnih posegih v gospodarstvo se zdi predlog slovenske gospodarske zbornice dokaj radikalen. Predlaga namreč, naj bi v primeru, ko Zvezni izvršni svet predpiše interventne ukrepe v gospodarstvu, preverjali učinke ukrepov. Če razlogi, ki so narekovali interventne ukrepe, niso odpravljeni, je potrebno ugotoviti odgovornost predlagatelja. Če se izkaže, da je odgovoren, naj se z ustavo določi obvezno glasovanje o zaupnici ali pa — kot alternativa — da mora v tem primeru Zis odstopiti in sprejme druga vlada nov program ukrepov. Vso podporo naj bi dobile zamisli za razmah zasebne pobude, kot je recimo ustanavljanje zasebnih pravnih oseb oz. podjetij ter vlaganje tujih oseb v naše gospodarske enote in sisteme. Iz druge skupine vprašanj naj spomnimo na pravice ustanovitelja do ustanovitve delovne organizacije — gre za problem soupravljanja tako ustanovitelja kot vlagateljev v razmerju 50:50 — na razmejitev med upravljanjem in poslovodstvom, na vprašanje tehnoloških presežkov delovne sile in družbene lastnine, pri čemer je očitno še veliko nejasnosti. Ponovno je tudi poudarjena zasebna gospodarska pobuda. Tretja skupina vprašanj iz ustavnih amandmajev, ki naj bi po sodbi GZS oz. njene službe za razvoj samoupravljanja in pravna vprašanja pomenila odmik od tržne, konkurenčno in izvozno naravnane ekonomije, zadeva izjemni in monopolni dohodek, velike tehnično-tehnološke sisteme (elektrogospodarstvo, železniški promet, ptt in drugo), davčni sistem, razvojno politiko, strategijo tehnološkega razvoja Jugoslavije in financiranje JLA. Iz četrte skupine vprašanj pa omenimo samo pobudi, naj bi pri samoupravnem odločanju opredelili le temeljna načela, podobno kot pri statusni organiziranosti gospodarstva.

Pomurski gospodarstveniki predloženemu gradivu sicer dajejo zeleno luč z več lastnimi pripombami in ugovori. Pravijo: učinkovitost sistema je v obratnem sorazmerju z obsegom ustave. Čim debelejši so Uradni listi, tem manj smo učinkoviti. Kakšne pa sploh so možnosti za dejanske spremembe? Sprašujejo se: ali gre samo za spreminjanje ustave ali pa hkrati za boj zoper birokratski socializem, kot je šlo v 50 letih za boj za samoupravljanje? V razmerah, kakršne so zdaj, vlada ne bo nikoli odstopila, podobna ugotovitev pa drži tudi za nižje ravni vse do direktorjev ozdov. Vodilni in vodstveni možje pomurskega gospodarstva se strinjajo, da mora imeti Slovenija tržni model razvoja in se približevati razviti Evropi. Uveljavlja pa naj ga postopoma, kajti brez revolucije ni mogoče pričakovati revolucionarnih dosežkov.

Branko Žunec

S PREDSEDSTVA POMURSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE

Irma Benko nova glavna urednica

Nedavna odločitev skupščine Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost, da odgovorno urednico slovenskega radijskega programa Irmo Benko predlaga za glavno urednico vseh medijev na Zavodu, je dobila polno podporo tudi med člani predsedstva pomurskega medobčinskega sveta Socialistične zveze; vse občinske konference SZDL v Pomurju so namreč soglašale s tem predlogom. Tako je Irma Benko od torka glavna urednica Vestnika, Nepujsaga, slovenskega in madžarskega programa Radia Murska Sobota, dosedanji glavni urednik Štefan Dravec pa je prevzel nove dolžnosti na Medobčinski gospodarski zbornici za Pomurje.

Štefan Dravec je osem let uspešno vodil Zavod za časopisno in radijsko dejavnost — kot glavni urednik in kot direktor. Ko je nastopil »službo« v novinarski hiši, mu ni bilo lahko, čeprav je kot izredno dejaven in predan aktivist Socialistične zveze dobro poznal vlogo fronte in cilje informativne dejavnosti. Zato se je zavzemal za kakovostno rast pomurskega informiranja in uspel domačo novinarsko hišo dvigniti na raven, ki je v slovenskih razmerah upoštevanja vredna. Njegov velik prispevek k boljšemu informiranju pa je zlasti znotraj Zavoda, kjer je z osebnimi sposobnostmi in človeškim pristopom varno krmaril po sestavi pester novinarski kolektiv.

Na isti seji so člani predsedstva poleg formalnih vprašanj, ki se pojavljajo ob sprejemanju zaključnega računa in novega finančnega načrta, obravnavali vprašanje financiranja humanitarnih društev in študentskih klubov ter usmerjanje mladih v vojaške poklice, zaznamovanje meseca potrošnikov, predvsem pa opozorili na praznovanje letošnjega dneva žena, ki naj ne bi bilo formalno, ampak priložnost za konkretne dogovore o zboljšanju njihovega družbenoekonomskega položaja.

ABC POMURKA

SOZD kmetijstva, živilske industrije, trgovine, gostinstva in turizma MURSKA SOBOTA

Čestitamo vsem ženskam ob mednarodnem prazniku 8. marcu

V beograjskem centru Sava je bil minuli teden sestanek zunanjih ministrov balkanskih držav. Na fotografiji stojijo od leve proti desni: Roman Ioan Totu, Grk Karolos Papoulias, Turk Mesud Yilmaz, Jugoslovan Budimir Lončar, Bolgar Petar Mladenov in Albanec Reis Malile, ki se je na poti domov za krajši čas ustavil tudi v Skopju.

NA BALKANU — TOPLEJE?

Tridnevni beograjski sestanek, prvo takšno srečanje v zgodovini Balkana, je »pomemben prispevek k popuščanju napetosti in ustvarjanju prijateljskega ozračja in dialoga na Balkanu, s tem pa tudi k miru in varnosti na tem območju, v Evropi in v svetu«, je med drugim rečeno v skupnem sporočilu s sestanka šestih voditeljev diplomacij.

Med konkretnimi akcijami, za katere so se dogovorili, je najpomembnejši sklep, da se bodo zunanji ministri Albanije, Bolgarije, Grčije, Romunije, Turčije in Jugoslavije v prihodnje sestajali »redno«. Sporočilo pravi, da se bodo poslej redno sestajali tudi visoki predstavniki zunanjih ministrstev, katerih naloga bo proučiti doslej dane predloge in uskladiti skupne akcije na vseh področjih. Za gostiteljico prvega takega sestanka, ki naj bi bil v drugi polovici leta, so predlagali Bolgarijo.

Udeleženci beograjskega sestanka so odločno podprli tudi sodelovanje med balkanskimi državami na nevladni ravni in priporočili, naj bi spodbujali medčloveške stike oziroma srečanja parlamentarcev, akademikov, novinarjev in drugih — to sodelovanje naj bi gojili v okviru že obstoječih odborov za balkansko razumevanje ali v okviru drugih ustreznih teles.

Na sestanku so med drugim proučili predlog o sklicu sestanka voditeljev držav ali vlad balkanskih držav — kot so sklenili, bodo o tem predlogu »še razpravljali, ko bodo dane možnosti za to«.

Ministri so se strinjali, da je treba nadaljevati medsebojne stike s ciljem, da bi skupaj prispevali k razvoju večstranskega sodelovanja med balkanskimi državami, ki je brez dvoma koristno za sleherno med njimi, pa tudi za krepitev zaupanja, dobrega sosedskega sodelovanja in prijateljskih odnosov. Pooblastili so Jugoslavijo, da poroča Organizaciji združenih narodov o rezultatih sestanka.

Izrazili so prepričanje, da je moč doseči napredek pri razvoju večstranskega sodelovanja in izboljšati dvostranske odnose le z vztrajnim delom in realnim pristopom vseh balkanskih držav, saj bo izboljšanje dvostranskih odnosov pozitivno vplivalo na sodelovanje na vsem Balkanu. Zato so s posebnim zadovoljstvom poudarili nedavne pozitivne procese v dvostranskih odnosih med nekaterimi balkanskimi državami, kar je prav tako prispevalo k dobremu ozračju v katerem je potekal sestanek.

Ministri so posebej poudarili gospodarsko sodelovanje in ugotovili, da so za to zainteresirane vse države udeleženke. Govorili so tudi o potrebi po zagotavljanju večjih možnosti za razvoj medsebojnega sodelovanja na trgovinskem področju, vključno z menjavo blaga in storitev in maloobmejnim prometom, na področju prometa, industrije, turizma, bančništva, energetike, znanosti, tehnologije, kmetijstva, vodnega gospodarstva, telekomunikacij, varstva človekovega okolja, zdravstva, kulture, športa in informacij.

Sporočilo pravi, da so na sestanku »poudarili tudi človekoljubni vidik sodelovanja na Balkanu, zlasti kar zadeva narodnostne manjšine«. V zvezi s tem je v dokumentu rečeno: »Ministri so menili, da morajo biti narodnostne manjšine v balkanskih državah tisti dejavnik, ki bo veliko prispeval k sodelovanju in prijateljskim odnosom med njimi.«

Poudarili so tudi potrebo po sodelovanju v boju proti terorizmu in razpečevanju oziroma tihotapljenju mamil ter ilegalni trgovini z orožjem.

Ministri so se zahvalili jugoslovanski vladi za toplo gostoljubje, ki so ga bile deležne delegacije vseh držav udeleženk, in za korektno vodenje sestanka.

Delitev dela ob meji

V okviru jugoslovansko-madžarskega obmejnega sodelovanja so začeli izdelovati nove strešne konstrukcije. Opekarna Baranya-Tolna iz Mohača in osiješka Opeka skupno proizvajata strešno konstrukcijo tipa progres. Jugoslovansko podjetje izdeluje iz madžarskega cementa, železa in keramike tramove (grede) za strešne konstrukcije, katerim dodajajo v opekarni v Mohaču potrebna polnila. Prednost te strešne konstrukcije je v tem, da je zelo lahka, lahko se montira tudi ročno, bolje drži omet in barvo. J. V.

PISMO IZ BEOGRADA

Preizkusni piloti resnice . . .

Po nedavni akcijski konferenci novinarjev komunistov, ki je bila pač kot vsaka dosedanja konferenca – bilo je več monologov kot dialogov — so novinarji sami sebi posvetili manj prostora, kot pa ga posvečajo ob takšnih priložnostih drugim.

Bili so nemara razočarani nad seboj, kot je nekdo med njimi ugotovil: slabše govorimo, kot pa pišemo!

Novinarji pač nismo mogli ugotoviti o sebi in novinarstvu nič drugega kot to, da so pač v sedanjosti takšni, ko je v sedanjosti vse drugo, pa naj si še tako želimo skočiti iz lastne kože.

Nekdo je sicer zapisal to, kar sem zapisal v naslovu: naj bi bili novinarji preskusni piloti, če to še vedno na žalost niso.

Samo dejstvo, da so novinarji takoj razvrščeni za preizkusne pilote po negotovosti in nevarnosti svojega življenja v poklicu, saj so predmet nenehnih stresov, nikdar določenega delovnega časa, vedno v napeti pripravljenosti, najbrž opravičuje ta naslov, vendar . . .

Kaj pravzaprav to pomeni?! Nekdo se je pritožil nad našo nedoslednostjo, na primer v zgovornem primeru Agrokomerca, ko so časniki presenetljivo dosledno spremljali ta naš fenomen v času njegovega odkrivanja, omagali pa so v nadaljevanju, ko je bilo pričakovati, da bodo razkrivali enako dosledno tudi ves nadaljnji razplet z vse bolj poglobljeno analizo vzrokov.

Ko sem te dni znova prebiral finančnika Theodorja Dreiserja, ki je opisal denarnika Abdičevega tipa pred stotimi leti v Philadelfiji, sem se spotaknil ob prav takšno nedoslednost tega znanega ameriškega pisca, ki na koncu vendarle ni imel poguma za popolno kritiko takšnega stanja, pač iz povsem razumljivih razlogov -- previdnosti v režimu, ki taki doslednosti ni bil naklonjen.

Resnica pač nikdar ni bila tako priljubljena, da bi jo lahko nosili na dlaneh kot plamenico, saj žge kot ogenj, in je pač še vedno res tisto, kar radi izražamo z vprašanjem: zakaj ima kovač klešča . . .

Včasih se mi res zdi, da smo novinarji pač klešče v kovačevih rokah in da ni nič čudnega, da pač prehitro izgorimo.

S tem je morda nekaj takega kot z varčevanjem z devizami: devize imaš lahko na hranilni knjižici, lahko jih prodajaš banki, se pravi državi, lahko trguješ z njimi, toda če se ti pripeti nezgoda s kakšnimi predpisi, ki te privede v kakršno koli preiskavo, lahko devize kratkomalo izgubiš, kajti predpisano je, da so dovoljene samo tiste devize, ki so prinesene ali dobljene iz tujine, vse druge pa ne. Zato mnogi hranijo svoje drugače dobljene devize doma, čeprav bi bilo za družbo bolje, če bi jih vsi hranili v banki in tako podpirali stabilizacijo tudi našega vse bolj siromašnega dinarja.

Mnogo nedorečenega je v deviznem poslovanju, kot je tudi mnogo nedorečena v (samo)upravljanju sredstev obveščanja. Nekako se zdi, da je sam odnos do sredstev obveščanja tak, da zahteva doslednost v odkrivanju resnice, dokler ne pridemo do vprašanja, kdo pravzaprav financira sredstva obveščanja in kaj pravzaprav pričakuje od teh sredstev zaradi svojega denarja, vloženega v obveščanje?!

Kaj vse bi veljalo spremeniti, da ne bi bilo tako, kot je morda najlaže reči: naj se sredstva obveščanja javnosti materialno osamosvojijo, vendar je to toliko teže, kolikor manjša je naklada iz objektivnih razlogov, saj tržišče zahteva velikanski prostor istega jezika in pisave, tako veliko naklado, da to veneno blago lahko dobi primerno krije vseh nemajhnih stroškov.

Če ob tem vemo še za navado, da ustanovitelj lista izbira glavnega urednika in sicer bdi nad kadrovsko politiko lista, v kateri ima odločilno besedo kolegij, kar pomeni, da izbira ni odvisna od kakovosti dela novinarjev, temveč od drugih kriterijev, potem smo znova pred vprašanjem: kakšne preizkusne pilote resnice pravzaprav lahko imamo?!

Navsezadnje se torej znova in znova zastavlja vprašanje, ali je novinarstvo samo propagandni aparat, kakršnega smo bili vajeni iz časov agitpropov, ali pa je od lokalnih razmer neodvisen dejavnik ustvarjanja novega v svetu sedanjih nasprotij, ki prečesto niso na liniji tistega, kar pravzaprav hočemo od nekdaj enako močno kot nekoč.

Vprašanje je, kako visoko zmoremo vzleteti? Odgovor pa je v nas samih.

Viktor Sirec

Dileme neke petdesetletnice v sosednji Avstriji

Ob 50. obletnici tako imenovanega anšlusa pričakuje avstrijska javnost in vsa Evropa ponovno zgodovinsko oceno, kaj se je pravzaprav v Avstriji dogodilo 13. marca 1938, ko je sosednja alpska republika postala sestavni del nemškega rajha.

Pa najprej kratek sprehod skozi zgodovino predvojne Avstrije. Avstrijska republika je nastala po prvi svetovni vojni iz nemškega dela razpadle avstro-ogrske monarhije. Že takrat so nekatere politične struje v Avstriji kritizirale zavezniške sile, ker niso dovolile združene avstrijsko-nemške države, češ da bo majhna Avstrija za življenje gospodarsko nesposobna. Posebnih problemov ni bilo, dokler se ni pojavil nacionalsocialistični prodor v sosednji Nemčiji.

Program nacionalsocialistične stranke Nemčije je že od leta 1920 v 1. točki terjal »pravico samoodločbe za nemško združitev«. Osebni Hitlerjev vzpon se je začel, ko je po volitvah v Nemčiji prevladala nacionalsocialistična stranka, Adolf Hitler kot vodja stranke pa je januarja 1933. izsilil mandat za sestavo nove vlade. Ko je leta 1934 s smrtjo predsednika države Hindenburga Hitler postal še predsednik nemške republike, je širom po Nemčiji začelo odmevati geslo: ena država, en narod in en vodja. Začel se je nezadržen pohod skrajno reakcionarnih sil, ki so z diktaturo pripeljale Nemčijo v novo osvajalno vojno. Za uvod pa so v državi že od leta 1933 sto tisoče komunistov, Židov, protestantov in katolikov zaprli v koncentracijska taborišča ali obsodili na smrt.

Začelo se je spogledovanje z enako nastrojenimi v tedanji Avstriji. Toda kancler Dolfus je v Avstriji nacionalsocialistično stranko prepovedal. Ta pa je tajno delovala na destabilizacijo države, njene metode so bile terorizem, atentati in umori. Resen nacistični prevrat v Avstriji so poskusili, ko so 15. julija 1934 ubili kanclerja Dolfusa in hoteli ustanoviti »nacionalno vlado«. Toda ostali so osamljeni, pri večini prebivalcev niso dobili podpore. Okrog 3000 avstrijskih pučistov-nacistov (od teh največ s Koroške) je takrat pobegnilo v Jugoslavijo, kjer so bili lepo sprejeti in začasno nastanjeni v Varaždinu, Bjelovarju in Gradiški, kmalu pa so se začeli vračati v Avstrijo. Hitlerjev minister Goring je v zahvalo za lepo ravnanje z nacisti takrat Varaždincem podaril nov avtobus.

Dolfusa je nasledil kancler Schuschnigg, ki je nadaljeval Dolfusovo antinacistično politiko. Zaradi vse večjih nacističnih pritiskov doma in iz sosednje Nemčije je bil v vedno težjem položaju. Mudilo pa se je tudi Hitlerju. Njegov minister Goring je razglasil, da se morajo na pomlad 1938 zgoditi »pozitivne spremembe v srednjeevropskem prostoru« in s tem napovedal dogodke, ki so sledili.

Avstrijski nacisti so bili med celotnim prebivalstvom sicer v manjšini, velik pa je bil njihov delež med študenti in akademiki. Avstrijske visoke šole so bile v medvojnem času trdnjave reakcije in fašizma, tudi večina profesorjev na teh ustanovah je bila vedno bolj naklonjena Hitlerju in njegovemu antisemitizmu. Socialistično orientirani študentje pa niso imeli pomembnejšega vpliva, saj so bili majhna in preganjana manjšina in po letu 1934 v glavnem v ilegali. Avstrijsko delavstvo je bilo do fašizacije države indiferentno.

Schuschnigg je v začetku 1938. leta v stiski pozval Avstrijce, naj se z referendumom opredelijo za nadaljnjo neodvisnost svoje države. Če bi do referenduma prišlo, bi se prav gotovo iztekel v škodo nacističnega pritiska. Hitler je to dobro vedel in je s tremi zaporednimi surovimi ultimati Schuschnigga moralno zlomil in ga prisilil, da je referendum odpovedal. Marca 1938. so si dogodki bliskovito sledili. 11. marca je pod nacističnim pritiskom odstopil kancler Kurt Schuschnigg in prepustil to mesto Arthurju Seyssu Inquartu, ki je bil že doslej kot notranji minister naklonjen nacistom, ki pa so se še naprej počutili negotove, saj jih večina prebivalstva ni podpirala. Tako je v noči med 11. in 12. marcem 1938 nemški Wehrmacht z 200.000 možmi, letalstvom in posebnimi enotami SS ter Gestapa prestopil nemško-avstrijsko mejo pri zgornjeavstrijskem Braunauu, ki je Hitlerjev rojstni kraj. Tako je Hitler svojo staro domovino spremenil v svojo prvo žrtev. Z aneksijo Avstrije je brutalno prekršil mednarodno pravo, sam pa je izjavil, da gre samo za združitev Nemcev v enotno državo. Italijanski fašistični diktator Mussolini je svojega zaveznika v tej akciji podprl, mednarodna skupnost in velike sile pa so skomignili z rameni, kot da se ni nič posebnega zgodilo. Naslednji dan, 13. marca 1938, je bil na Dunaju sprejet zakon o »anšlusu« (priključitvi Avstrije k nemškemu rajhu). To je čez dva dni počastil tudi Hitler s svojim prihodom, ki je, kot so poročali, potoval po pravih cvetličnih preprogah ob burnih pozdravih prebivalstva. Na dunajskem Heldenplatzu je 15. marca 1938 govoril večstotisočglavi množici, kjer je razglasil »povratek svoje domovine v nemški rajh«. Zanimiva je hinavska poteza Hitlerja, ki je določil, da naj se Avstrijci sedaj z referendumom odločijo oz. izjasnijo »o vrnitvi Ostmarke domov«. Referendum je bil res izveden v nedeljo, 10. aprila 1938, to je štiri tedne po tem, ko je že bilo vse opravljeno. Rezultat je bil znan že vnaprej, 99,7 % Avstrijcev se je izreklo za priključitev, čeprav ocenjujejo, da je to akcijo zavestno podprla le kaka tretjina Avstrijcev, saj so še pred referendumom prvi transporti tistih, ki bi lahko na referendum vplivno delovali, že krenili v koncentracijska taborišča.

Avstrija je čez noč izginila z evropskega zemljevida ter se preimenovala v Ostmark. Vključila se je v tragično pot priprav na drugo svetovno vojno.

In kaj je pri vsem tem po 50 letih vprašljivega?

Pred leti je na anketno vprašanje tujega novinarja, kdaj so tuje čete zasedle Avstrijo, velika večina učencev na eni od avstrijskih šol odgovorila: »Po vojni, zasedli pa so jo ruski, angleški in ameriški vojaki ter jugoslovanski partizani.« Nekateri so še dodali, da je okupacija trajala 10 let, do sklenitve državne pogodbe leta 1955. Nobeden od učencev ni omenil, da je Avstrijo od leta 1938 do 1945 zasedla Hitlerjeva vojska in da je takrat Avstrija izginila z zemljevida Evrope. V nadaljnjem razgovoru s temi učenci se je pokazalo, da imajo aneksijo leta 1938 za »anšlus«, ki so ga takratne generacije pozdravile. Iz tega lahko sklepamo, da v zavesti dobršnega dela avstrijske mladine (morda tudi odraslih) ni razčiščeno, kaj so Avstrijci maja 1945. pravzaprav doživeli: ali poraz skupaj z »nemškimi brati« ali osvoboditev in zmago nad fašizmom.

Avstrija potemtakem tudi po 50 letih še ni opredelila svoje zgodovinske vloge v času vzpona nacizma. Tudi zgodovinarji glede vloge Avstrije v anšlusu in po njem še niso povedali zadnje besede in tudi med njimi obstaja dilema, ali je bila Avstrija žrtev ali pa pomembna soustvarjalka najbolj barbarskega režima. Slednji o Avstriji kot prvi žrtvi nacizma menijo, da je bila pravzaprav prostovoljna partnerka anšlusa in se ima zahvaliti zmagovitim zaveznikom, da so jo razglasili za žrtev, ne pa za grešnico.

Mnogi zgodovinarji torej dokazujejo, da anšlus ni bilo posilstvo, temveč ljubezensko razmerje oziroma poroka, sklenjena v peklu. To utemeljujejo s tem, da je bilo v nacistični stranki kar 14 % odraslih Avstrijcev, kar je odstotkovno več kot v sami Nemčiji. Ob vdoru na Balkan (in v Jugoslaviji) so v osvajalnih hordah številčno daleč prednjačili Avstrijci, pa tudi morilski komandanti in gestapovci so tu bili skoraj v celoti Avstrijci. Take vloge ni v minuli vojni odigral noben drugi okupiran narod. Tudi v zloglasnih taboriščih smrti (v sami Avstriji je bilo teh največ) so po grozodejstvih krepko tekmovali z nemškimi gestapovci. In še: zavezniki so v moskovski deklaraciji 1943. leta Avstriji prisodili soodgovornost za Hitlerjevo vojno z dodatkom, da bo od prispevka Avstrije k njeni lastni osvoboditvi odvisna njena usoda po koncu vojne. In kolikšen je bil ta prispevek? Neko odporniško gibanje je v Avstriji obstajalo od leta 1938 in še prej, in to predvsem na Dunaju, a ni nikoli imelo enotnega vodstva. Akcije teh nepovezanih skupin so bili borbeni letaki, razne oblike antifašističnih demonstracij, manjše sabotaže in podobno.

Izrazitejše odporniško gibanje je bilo med koroškimi Slovenci. Odporniško gibanje je imelo 2700 žrtev, največ zaradi izdajstev. Sicer pa je v enotah Wehrmachta in SS padlo 380.000, v koncentracijskih taboriščih bilo umorjenih 81.952 ljudi, od tega 65.459 židov, 16.107 pa pobitih v zaporih gestapa.

Tretji rajh je po svojih »bleščečih zmagah« po zgodovinski logiki naposled izginil. Toda dediščina nacizma, duh ohlostí in večvrednostni kompleks še močno strašijo po naši severni soseči. Waldheimova afera se nekam čudno zliva v kompleks nepremagane preteklosti. Ivo Orešnik

globus

HARARE — Sovjetski partijski voditelj Mihail Gorbačov je zimbabvejskega predsednika Roberta Mugabeja, ki predseduje gibanju neuvrščenih, obvestil o umiku sovjetskih čet iz Afganistana, napovedanem za sredo maja. Sporočilo je Mugabeju izročil posebni odposlanec, veleposlanik V. Ustinov, ki je sinoči prišel v Harare.

Mugabe je pred kratkim na letnem sprejemu za tuje diplomate izjavil, da gibanje neuvrščenih pozdravlja sovjetski sklep o umiku. Neuvrščene države so se že od začetka zavzemale za umik vseh tujih čet iz Afganistana, prekinitev vmešavanja od zunaj ter za obnovo neuvrščenega statusa in suverenosti te centralnoazijske države, je ob tej priložnosti poudaril Mugabe.

MOSKVA — Ko se je zvedelo za demonstracije in prihod vojske na ulice Erevana, je uradni sovjetski tiskovni predstavnik izjavil, da Moskva nima takih informacij. Po uradnih sporočilih je bil položaj v armenskem glavnem mestu navidez miren, vsekakor pa ne tako dramatičen, kot so trdile zahodne tiskovne agencije. Povod za nemire so bile zahteve nekaterih krogov iz avtonomne pokrajine Karabah v Azerbajdžanu, naj se pokrajina priključi Armeniji, ker imajo Armenci v Krabahu večino.

ISLAMABAD — Vodja uporniške zveze Islamska enotnost afganistanskih mudžahidov Junis Kalis je ameriškemu državnemu podsekretarju Michaelu Armacostu na sestanku v Islamabadu sporočil, da »ameriška politika v Afganistanu za uporniško zvezo ni sprejemljiva«.

Podrobnosti pogovorov, ki so bili že pred dvema dnevoma, so objavili šele danes. Rečeno je bilo, da mudžahidi Washingtonu zamerijo, ker je v iskanju rešitve za afganistanski problem »zavzet samo za sovjetski umik«.

HAVANA — **Panamska skupščina je danes odstavila predsednika Erica Arturja Delvalleja in podpredsednika R. Esquileja »zaradi kršitve ustave«, hkrati pa izrazila polno podporo vrhovnemu poveljniku Antoniu Noriegu. To je epilog enodnevne politične drame v Panami, ki se je začela po nepričakovanem sklepu predsednika Delvalleja, da bo z odlokom odstavil najvplivnejšo osebnost v Panami — generala Noriega. Sklepu o odstavitvi prve osebnosti obrambe so se uprli skupščina in ves vodilni panamski oficirski kader.**

ZDA so Nigerijo obtožile, da je povezana z latinskoameriško organizacijo za tihotapljenje mamil, ilegalno trgovino z orožjem, korupcijo v armadi in političnimi umori, vključno s smrtjo generala Omarja Torrijosa (avgusta 1981).

Svet ministrov je za novega voditelja države že predlagal sedanjega ministra za izobraževanje Manuela Solisa Palmo, o čemer se bo narodna skupščina izrekla verjetno že danes.

WASHINGTON — **Ameriški predsednik Ronald Reagan ne pričakuje, da bodo podpisali ameriško-sovjetsko pogodbo o zmanjšanju strateškega jedrskega orožja za polovico že med prihodnjim srečanjem na vrhu v Moskvi. To je izjavil v intervjuju za Washington Post. Po njegovem mnenju je namreč premalo časa, da bi ta dokument dokončali; menil je, da so možnosti, da bi pogodbo sklenili do izteka njegovega mandata, to je do januarja prihodnje leto. V Washingtonu so potrdili sovjetske napovedi, da se utegneta Reagan in Gorbačov sestati zadnji teden v maju.**

MANAMA — Irak je zanikal iransko trditev, da so pripadniki revolucionarne garde, protiiraški gverilci in kurdski uporniki Iračanom v bojih vzhodno od Kirkuka povzročili hude izgube. Iranska tiskovna agencija je danes sporočila, da je bilo od srede, ko se je začela skupna operacija na iraškem ozemlju približno 100 kilometrov od meje, ubitih ali ranjenih 500 iraških vojakov, ostale iraške enote pa so se bile prisiljene umakniti.

od tedna

MURSKA SOBOTA — Na seji izvršnega sveta so bili dokaj kritični do informacije o pripravah na delovanje obrambnega sistema proti toči za leto 1988. Menili so, da v minulem letu ni odigral svoje vloge, kar se je navsezadnje pokazalo tudi v veliki škodi, ki jo je zaradi neurja s točo lani utrpel precejšen del Pomurja. Zato so z začudenjem sprejeli sklep republiškega izvršnega sveta, da se letos lahko izvajajo le tiste priprave za obrambo pred točo, ki ne bodo povzročale stroškov. Po mnenju članov soboškega izvršnega sveta gre v tem primeru za zelo neodgovorno obnašanje, na kar bo opozoril tudi delegat v republiški skupščini.

MURSKA SOBOTA — Usmeritev RK SZDL za primerno zaznamovanje 8. marca — mednarodnega dneva žena so upoštevali tudi v soboški občini. To so namreč zapisali v program sveta za družbenoekonomski in politični položaj žensk pri predsedstvu OK SZDL, ko so na razširjeni seji s predsednicami sekcij v KS oblikovali skupna stališča. Letos bodo posebno pozornost namenile družbeni skrbi za otroke. Ena takih aktualnih tem je tudi varstvo predšolskih otrok v soboški občini. Predstavniki Centra za socialno delo pa so jim predavali o izvajanju zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v občini.

LENDAVA — Ker referendum o drugačni statusni organiziranosti v Naftinem tozdu Raziskave in proizvodnja nafte in plina v decembru ni uspel, so ga v prejšnjem tednu ponovili. Tokrat je bilo 84,5 odstotka teh delavcev za ukinitev tozda in vključitev v enovito delovno organizacijo. V tem tozdu in v tozdih Petrokemija, Rafinerija, Strojne delavnice, Energetika in v delovni skupnosti skupnih služb pa so glasovali tudi o statutu nove organizacije. Tudi to izjavljanje je uspelo. Po novem torej Ina Nafta ne bo imela več tozdov, ampak bo organizirana v 12 delovnih sektorjev. Napovedujejo velike finančne prihranke in hitrejše (tudi uspešnejše?) poslovne odločitve.

LENDAVA — Na programsko-volilni seji občinskega sveta ZSS v Lendavi so izvolili v občinski svet 6 novih članov, in sicer: Ladislava Bagladija s postaje milice, Vido Gjerkeš iz Gidosa, Jožeta Majca iz Univerzala, Dragico Larnsak kot predstavnico sisov družbenih dejavnosti, Hajdrudina Rošiča iz Primata in Danila Krapca iz Gorenja Varstroj. V predsedstvo pa so izbrali dva nova člana: Dragico Larnsak in Danila Krapca.

RADENCI — Na programsko-volilni konferenci OO ZSMS Radenci so razrešili dosedanje vodstvo z Brankom Černjavičem na čelu, ki je že prej ponudil odstop. Izvolili so novega predsednika, to je absolvent likovne smeri pedagoške fakultete, Mitja Stanek. Dogovorili so se o novih smereh in ciljih delovanja, med katere sodi aktivno delo mladinskega kluba, ki ga bo poslej vodil Gojko Vukelič.

MURSKA SOBOTA — Skupina strokovnjakov iz Panonije, Pomurskega tiska, Tehnostroja in Živinorejsko-veterinarskega zavoda je pred tednom pod okriljem območne gospodarske zbornice v Murski Soboti skušala preveriti gospodarski pomen postopka oplemenjevanja ostankov enoletnih rastlin. Nosilec projekta, ki sicer zbuja zelo nasprotujoča si mnenja, je upokojeni inženir Karel Andrejc iz Murske Sobote. Sestanek strokovnjakov se je končal z več sklepi. Najprej, da je treba izdelati predračun za usposobitev testne postaje v Kupšincih in se z mariborsko Metalno dogovoriti za prevzem organizacije centra za predelavo enoletnih rastlin, nato izpeljati predstavitev projekta in končno — če se bodo potrdile raziskovalna vrednost, tehnološka zrelost in ekonomska upravičenost — v sodelovanju z zainteresiranimi ozdi začeti s proizvodnjo.

MURSKA SOBOTA — Pred dnevi je Medobčinska gospodarska zbornica v sodelovanju z republiško v Murski Soboti pripravila za vodilne gospodarstvenike pomurskega združenega dela posvet o spremembah in dopolnitvah ustave. Peščica zbranih je izmenjala mnenja o predloženem pisnem gradivu Gospodarske zbornice Slovenije, naslovljeno Stališča in predlogi glede sprememb ustave SFRJ, ki se osredotoča na štiri skupine vprašanj. Udeleženci posveta so z njimi soglašali, hkrati pa izrazili pomislek, če se bo s spremembami in dopolnitvami ustave tudi v resnici kaj spremenilo in če bomo prišli do živega nesmislom, kot je recimo ta, da tačas občan laže kupi avto za devize kot pa sodoben stroj za proizvodnjo.

LENDAVA — Pred današnjim zasedanjem skupščine občine Lendava, ki je obravnavala položaj drobnega gospodarstva, so se v začetku tedna sešla predsedstva ZSS, SZDL in ZKS. Na sejah so pretresli dosežke v obrti in sprejeli ustrezna stališča. Enako je bilo s poročilom o delu raziskovalne skupnosti o njenem delu v lanskem letu. Na predsedstvu Občinskega komiteja ZKS so obravnavali še osnutek ustavnih dopolnil.

LENDAVA — Da bi lahko sindikati prispevali kar največ k reševanju problemov v posameznih gospodarskih dejavnostih, je nujno, da se organizirajo v odborih. Pred kratkim so v okviru Občinskega sindikalnega sveta Lendava ustanovili sindikat delavcev tekstilne in usnjarskopredelovalne industrije, te dni pa je bila še ustanovna skupščina odbora sindikata delavcev gradbeništva. Ta panoga ni v zavidljivem položaju ne v državi in tudi ne v občini Lendava, zato je treba toliko več naporov za izhod. V Lendavi, na primer, si veliko obetajo od nedavno podpisanega sporazuma o poslovno-tehničnem povezovanju, kdaj pozneje pa morda v enotni gradbeni organizaciji.

GORNJA RADGONA — V ponedeljek, 29. februarja, sta bili seji skupščin Občinske skupnosti socialnega skrbstva in Občinske kulturne skupnosti. Na sledniji so sprejeli poročilo o finančnem načrtu v letu 87 in programu opravljenih del ter program in finančni načrt za leto 1988. Delegati se niso strinjali z odgovorom na delegatsko vprašanje o obnovi vile Hold v Črešnjevcih, strinjali pa so se, da bodo prispevali enak delež kot druge pomurske občinske kulturne skupnosti za sofinanciranje nove publikacije Zeleni list, ki jo izdaja Pomursko društvo za varstvo okolja.

LENDAVA — Na občnem zboru nogometnega kluba Nafta so ocenili delo kluba v lanskem letu. Po besedah predsednika Jožeta Hajdinjaka so z naslonitvijo na domači kader uspeli pomladiti moštvo. V jesenskem delu tekmovanja v drugi slovenski nogometni ligi so zasedli drugo mesto z dobrimi možnostmi, da se vrnejo v slovensko nogometno ligo, to pa je tudi največja naloga kluba v letošnjem letu. Letos naj bi bila tudi boljša povezava med klubom Nafta in klubi v občinski nogometni ligi. V program nalog za letošnje leto so zajeli še razširitev slačilnic. Nogometni klub Nafta bo letos organiziral več tekem z najboljšimi klubi v državi, da bi tako pritegnili mlade v nogometni šport. V Lendavi naj bi gostovala tudi nekatera znana društva iz sosednje Madžarske.

do tedna

SLOVENIJALES

DO PLATANA MURSKA SOBOTA lesna industrija, n. sol. o.

Začasni kolegijski organ razpisuje v skladu s samoupravnimi splošnimi akti dela in naloge

KOMERCIALIST

Pogoji:
— V. ali VI. stopnja ekonomske smeri
— 3 leta delovnih izkušenj
— dela se razpisujejo za nedoločen čas

Kandidati naj svoje vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:
Slovenijales, LI Platana, Murska Sobota, Lendavska 29.

REPUBLIŠKI IZVRŠNI SVET OBRAVNAVAL POROČILO O OBRAMBI PRED TOČO

Radgončani nezadovoljni z oceno in sklepi

Ena prvih in osnovnih ugotovitev članov Izvršnega sveta Skupščine občine Gornja Radgona je, da je poročilo o obrambi pred točo v SR Sloveniji v letu 1987 narejeno prepozno. Če bi hoteli, da bi delovala obramba pred točo v poletnem kriznem času brezhibno, bi morali imeti sedaj, ko obravnavajo šele poročilo, že izdelan operativni program.

Navedene rešitve so bistvenega pomena za nadaljnjo uspešnejšo obrambo pred točo, je zapisal v svojem poročilu sekretar Območne samoupravne skupnosti severovzhodne Slovenije za obrambo pred točo Tone Dvoršak. V njem je tudi opisal, kakšno je sedanje stanje celotnega sistema obrambe pred točo, še posebno podrobno pa je obdelal položaj severovzhodne Slovenije. Poudaril je, da je nujno usposobiti dva radarska centra, obstoječo mrežo strelnih mest zgostiti, izboljšati sistem zvez med radarskim centrom in strelnim mestom, izdelati enoten poslovnik o organizaciji in delovanju radarsko-računalniškega centra in vodenju akcij, opredeliti medsebojno sodelovanje in obveznosti med organizacijami, ki delujejo v sistemu obrambe pred točo, izboljšati servisiranje radarsko-računalniške opreme, skleniti natančen dogovor z zvezo letalskih organizacij o sodelovanju letalskih klubov Maribor, Celje in Murska Sobota in še poostriti kontrolo nad kakovostjo raket.

Republiški izvršni svet je ob obravnavi poročila **ugotovil**, da je komisija za analizo akcij obrambe pred točo podrobno proučila opremljenost in delovanje sistema, zlasti v najbolj kritičnih dneh, da pa pri tem ni ugotovila dejanske odgovornosti posameznih nosilcev nalog; da Hidrometeorološki zavod SR Slovenije kot nosilec obrambe pred točo ni v celoti izpolnil oziroma pravočasno odpravil pomanjkljivosti tako v programski zasnovi radarsko-računalniškega sistema kakor pri kadrovski problematiki; da zvezni hidrometeorološki zavod in koordinacijski odbor za spremljanje izvajanja družbenega dogovora o enotnem organiziranju in izvajanju obrambe pred točo na ozemlju SFR Jugoslavije nista bila dovolj aktivna kljub pobudi SR Slovenije za reševanje vprašanj izdelave raket, enotnega organiziranja obrambe pred točo, medrepubliškega sodelovanja, meddržavnega sodelovanja pri obrambi pred točo . . .; prav tako pa republiški izvršni svet ugotavlja, da radarsko-računalniški center na Lisci v sezoni obrambe pred točo ni bil ustrezno kadrovsko zaseden, da je kljub dogovoru premalo in prepočasi vključeval v obrambno delovanje letala ter da odnos nekaterih strelcev ni v skladu z njihovimi nalogami.

V zvezi s tem je republiški izvršni svet prejel **zavezujoče sklepe**, ki se nanašajo v glavnem na Hidrometeorološki zavod, ki mora natančno proučiti funkcionalnost obstoječe obrambe pred točo z vidika razširitve radarsko-računalniškega sistema, razporeditve strelnih mest glede na uporabo raket srednjega dosega in prikazati obseg potrebnih sredstev; čim prej odpraviti programske pomanjkljivosti v radarsko-računalniškem sistemu na Lisci ter takoj skleniti ustrezne pogodbe za redno servisiranje opreme in dobavo rezervnih delov; izpopolniti strokovno-raziskovalni program za osrednjo in severovzhodno Slovenijo ter Primorsko, nadaljevati z vključevanjem letal v raziskovalno in operativno delo obrambe pred točo; oceniti dosedanji razvoj raket ROHX; pripraviti predlog kadrovske okrepitve, skupno z Republiškim sekretariatom za ljudsko obrambo pa mora odpraviti ugotovljene pomanjkljivosti v obstoječem sistemu zvez. Poleg tega bo moral Republiški sekretariat za finance zagotoviti potrebna sredstva za dograditev sistema obrambe pred točo, Republiški komite za mednarodno sodelovanje spodbuditi organiziranje 3. mednarodnega simpozija obrambe pred točo, Republiški komite za industrijo in gradbeništvo pa mora zagotoviti sodelovanje ustreznih organizacij združenega dela pri razvoju in izdelovanju slovenske rakete za obrambo pred točo.

Kakor smo v uvodu že zapisali, pa v gornjeradgonski občini z opravljeno analizo niso zadovoljni. Menijo, da je bila izdelana prepozno, prav tako pa stališča in sklepi republiškega izvršnega sveta glede ugotavljanja odgovornosti **niso dovolj konkretni, še manj obvezujoči**, saj ne opredeljujejo rokov, niti ne zastavljajo nalog. Prav tako menijo, da ni nobenega opravičila za pomanjkljivosti, ki obstajajo in so jih ugotovili šele po katastrofi lani poleti — tisti, ki je z zakonom odgovoren, jih mora sproti odpravljati. Ponovno ugotavljajo (in opozarjajo), da je z ukinitvijo radarskega centra v Žikarcah sistem obrambe pred točo manj učinkovit. Nujno bi bilo določiti usklajevalca (koordinatorja), ki bi skrbel za učinkovitost obrambe pred točo. V sistem bi morali bolj vključevati letala, vendar pa imajo Radgončani občutek, da se Hidrometeorološki zavod obnaša preveč monopolistično.

Skratka: glede na stališča, ugotovitve in sklepe republiškega izvršnega sveta se bojijo, da se obramba pred točo v letu 1988 ne bo bistveno izboljšala.

Bernarda Peček

POSVET NA MGZ ZA POMURJE

CESTA JE KRI ŽIVLJENJA

Tako nazorno se je na posvetu, ki ga je v Murski Soboti organizirala medobčinska gospodarska zbornica — udeležil se ga je tudi direktor delovne skupnosti republiškega sisa za ceste Andrej Levičnik — izrazil eden od razpravljalcev. Med njimi so bili tudi predstavniki občinskih izvršnih svetov in cestnih skupnosti ter Tozda za vzdrževanje in varstvo cest. Kot je opozoril Andrej Levičnik, zaradi pomanjkanja denarja pred drugo polovico marca ne bodo mogli sprejeti dokončnega finančnega načrta za leto 1988. Kaj to pomeni za cestno gospodarstvo, si ni težko predstavljati! Negotovo financiranje jih naravnost sili, da obnovo cest prepustijo najetju bančnih posojil in pomoči tujih sovlagateljev.

To velja seveda tudi za predvideno posodobitev magistralnih in regionalnih cest, zato naj bi v republiki sprejeli le minimalni program in se dogovorili o prednostnem vrstnem redu. Ne glede na to pa je strokovna služba tozda za vzdrževanje in varstvo cest v Murski Soboti izdelala predlog programa letošnje obnove magistralnih in regionalnih cest v Pomurju. Le-ta je dobil potrditev v razpravi, upoštevali pa so več kriterijev, kot so tehnična dokumentacija, stanje vozišča, priliv denarja, dogovor z investitorji in podobno. Skupno gre za obnovo blizu 53 kilometrov pomurskih magistralnih in regionalnih cest, za kar bi potrebovali nad 7 milijard dinarjev. In ker v bodočem mini programu, ki ga bodo uskladili na republiški ravni, pridejo v poštev le regionalne ceste, znaša ta delež 4,2 milijarde dinarjev.

Strinjali so se, da z deli ne kaže odlašati. Na prvem mestu je odsek ceste Gederovci—Cankova, nato pa sledijo Žihlava—Gomila, Moravske Toplice—Tešanovci, Murska Sobota—Gederovci in Gornji Petrovci—Kuzma, ki naj bi jih obnavljali že maja oziroma junija, po možnosti pa že prej. Na jesenske mesece so prenešena dela na tehle odsekih: Dobrovnik—Dolga vas, Trate—Gornja Radgona, Križevci—Ljutomer, Videm—Radenci in Gornji Petrovci—Martjanci. Sproti naj bi reševali tudi problematiko mostov, predvsem v Dobrovniku, Martjancih in Pertoči. Dogovorili so se, da je treba omenjeni vrstni red upoštevati tudi takrat, če vsega zaradi pomanjkanja denarja letos ne bo možno uresničiti.

Pritegnili so tudi banke, predvsem Ljubljansko banko-Pomursko banko, ki se bo vključevala v vse aktivnosti in bo podpirala program posodobitve pomurskih cest, katerih stanje že povzroča oviro za nadaljnji razvoj. Seveda pa bo svoj delež moralo prispevati tudi tukajšnje gospodarstvo. In za konec še spodbudna novica! Za magistralno cesto Maribor—Lendava, ki je že nekaj let velik kamen spotike, bodo zagotovljena mednarodna posojila iz ZDA. Tako zatrjujejo v republiški skupnosti za ceste, kjer pripravljajo tudi nov zakon o financiranju avtocest, o čemer bo govor na zasedanju republiške skupščine 16. marca. Upajmo, da bo do takrat znano marsikaj konkretnega o posodabljanju pomurskih cest.

Milan Jerše

Vsem obrtnicam in delavkam v obrti občine Murska Sobota čestitamo za mednarodni praznik žena, 8. marec, in jim želimo prijetno praznovanje.

Obrtno združenje in osnovna organizacija ZS občine Murska Sobota.

Kdo naj zaščiti funkcionarja?

Pred programsko-volilno sejo občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije v Lendavi so izdali sindikalno glasilo, v katerem so na široko predstavili aktivnosti te družbenopolitične organizacije. Predsednica občinskega sveta ZSS Marija Dobrijević je zato na programsko-volilni seji, ki je bila predzadnjo sredo, nanizala le nekatera torišča dela.

Gre za spremljanje ekonomske učinkovitosti, ki pa je bila v lanskem letu često na dnu, zlasti pa ob koncu leta, ko so izšli interventni ukrepi, saj se je v mnogih tozdih pričakovani finančni učinek izničil. Seveda pa so v sindikatih opozarjali, da rešitve so, le poguinneje je treba iti v nove programe. Klic, ki pa ga še vedno premalo upoštevajo! V tej zvezi kaže omeniti zlasti tozde, ki iz leta v leto ugotavljajo nedonosnost programov, storijo pa toliko kot nič. V lanskem letu v lendavskem združenem delu ni bilo stavk, ampak le tri prekinitve dela, in sicer so za nekaj časa orodje odložili delavci v tozdu Varis, delavci Gradbenika na delovišču v Lošinju in delavci z železniške postaje v Lendavi, ki so se tako »solidarizirali« s tovariši v Varaždinu, ki so štrajkali zaradi nizkih osebnih dohodkov. No, v lanskem letu v Lendavi tudi nista uspela dva referenduma, in sicer v Nafti in Varstroju, kjer so se odločali za drugačno statusno organiziranost.

Pomembno sindikalno področje delovanja pa je tudi socialna politika. Tako kot skoraj povsod drugje tudi v lendavski občini gmotne razmere delavcev niso zavidljive, stanje v družinah z nižjimi osebnimi dohodki pa celo vzbuja skrb.

Sindikat je lani izvedel tudi nekaj pobud za uveljavljanje ustvarjalnosti delavcev. Najuspešnejšim raziskovalcem in novatorjem so podelili denarne nagrade in moralna priznanja. Upravičeno vprašanje, ali nas res tako malo skrbi naša bodoča razvojna perspektiva, pa seveda ostaja še naprej odprto oziroma kliče k tuhtanju po tehnoloških novostih in izboljšavah.

Občinski svet ZSS Lendava lani tudi ni zanemaril drugih vsebin svojega delovanja, zato so na programsko-volilni seji predstavniki številnih osnovnih organizacij iz tozdov izrekli več pohvalnih besed za te aktivnosti oziroma za zavzetnanje. V programu dela za letošnje leto je veliko starih in novih nalog. Poklicni sindikalni delavci bodo že zmogli nove naloge, vprašanje pa je — zastavljeno je bilo tudi na seji — ali bodo novim nalogam kos sindikalni aktivisti v osnovnih organizacijah. Ponavadi so sindikalni delavci tudi najboljši delavci za strojem, torej pri normi, pa se tako postavlja vprašanje nagrajevanja za čas odsotnosti z dela, pa tudi med delovnim časom je sindikalni delavec lahko moten pri svojem sicer šnjem delu. Hudo pa je tudi, ko sliši od sodelavcev očitke, češ, za vse ste krivi sindikalisti. Ne glede na take opazke pa delavci ugodno ocenjujejo nove oblike delovanja tako republiškega sveta Zveze sindikatov kakor tudi občinske sindikalne organizacije. Vse bolj čutijo, da je ta družbenopolitična organizacija dejansko organizacija delavcev. Sem gre uvrstiti tudi stavkovna pravila (čeprav je tudi res, da se vseh njihovih določil (upravičenost do stavke) ni mogoče vselej držati.

S. Sobočan

Prva ocena gospodarjenja v letu 1987 v radgonski občini

Pričakovali slabše

V radgonskih organizacijah združenega dela je bilo ob devetmesečju tako malo akumulacije, da so odgovorni možje občine prav s strahom pričakovali konec leta. Presenetila sta tako Elrad (povečal prodajo, zmanjšal neplačano realizacijo in drugo, kar je prej odžrlo akumulacijo) kot TPO (končali so s pozitivno ničlo, ob devetmesečju pa imeli za 840 milijonov izgube), pa tudi Lina, ki se po dolgem času lahko pohvali s 50 milijoni akumulacije. Jože Farič, predsednik Komiteja za družbenoekonomsko planiranje in razvoj pri IS SO Gornja Radgona je dejal: »Dobre rezultate smo dosegli pri fizičnem obsegu proizvodnje, saj je večji za 6,5 odstotka. Žal bo kmetijstvo doseglo le enoodstotno rast, prav tako turizem, kar je precej manj od resolucijskih ciljev. Zelo smo zadovoljni z izvozom, ki nam je prinesel 18 milijonov dolarjev in je za 45 odstotkov večji kot lani. 26 odstotkov tega je dosegel Elrad, Avtoradgona, Radenska in Mura in tozd Moda pa tudi približno četrtino. Letos naj bi že ob polletju dosegli 12 milijonov dolarjev z izvozom. Skupno smo v občini dosegli milijardo 650 milijonov akumulacije, kar pa ne daje posebno trdnih osnov za uresničitev ciljev v letu 1988.«

V minulih mesecih so se pogoji gospodarjenja spet močno poslabšali. Radgončane pa še vedno najbolj tare 17-odstotno zaostajanje povprečnega osebnega dohodka za republiškim povprečjem.

Bernarda Peček

KOMISIJA ZA ODLIKOVANJA IN PRIZNANJA OF PRI OBČINSKI KONFERENCI SZDL MURSKA SOBOTA

POZIVA

krajevne organizacije SZDL, delovne in druge organizacije, samoupravne skupnosti in občane, da predlagajo posameznike ter družbenopolitične in druge organizacije za dobitnike

PRIZNANJ OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA LJUDSTVA

v občini Murska Sobota za leto 1988.

Priznanje se podeljuje za posebne družbenopolitične in organizacijske dosežke pri razvijanju in krepitvi socialističnih samoupravnih družbenih odnosov.

Predloge pošljite na posebnem obrazcu, ki ga dobite pri Občinski konferenci SZDL Murska Sobota, najpozneje do 31. marca 1988 Občinski konferenci SZDL Murska Sobota.

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
MURSKA SOBOTA

Avtoradgona proti »vzhajajočemu soncu«

»Štirje tematski izzivi obvladujejo danes industrijo. To so najprej: povečanje produktivnosti v pisarniškem svetu: pisarna prihodnosti, digitaliziranje in integracija komunikacij: omrežje prihodnosti, avtomatizacija proizvodne tehnike: tovarna prihodnosti, zagotovitev preskrbe z energijo: energija za prihodnost. (Iz zbornika celjske Mohorjeve družbe Na pragu tretjega tisočletja, str. 338; dr. Marko Kos: Tehnična revolucija sedanjosti in prihodnosti.)

Usmeritev na svetovno tržišče

Tokrat smo postali v radgonski delovni organizaciji Avtoradgona, ki je v tem desetletju, zlasti pa v zadnjem letu — skozi iskanja in tveganja, vzpone in padce — zasnovala razvojno strategijo in taktiko, ki pomeni bistveno preobrazbo oz. preustroj ene od ključnih članic sozda Integral. »Prehod z oblikovanja in varjenja pločevin na izdelavo zahtevnejših izdelkov in s tem v višji cenovni razred poteka po dolgoročno zastavljenih tirnicah,« pojasnjuje glavni direktor Ferdo Matvos. »Izdelkov ne razvijamo zgolj za jugoslovansko, ampak predvsem za svetovno tržišče.« Ob tako temeljitem programskem zasuku so se v tej gospodarski enoti lotili korenitih organizacijskih in tehnoloških sprememb s poudarkom na raziskavah, razvoju, financah, prodaji in še posebej na krepitvi usposobljenosti za kosanje z domačo in tujo konkurenco. Za vse to je potrebno veliko znanja in tako ni naključje, če je v zadnjem obdobju Avtoradgona veliko vlagala v kadre. Je ena redkih pomurskih organizacij, katere vodilni in vodstveni ljudje so se pogosteje udeleževali izobraževalnih dejavnosti v Centru za usposabljanje vodilnih delavcev pri Gospodarski zbornici Slovenije na Brdu pri Kranju, vključevali pa se tudi v druge študijske oblike izpopolnjevanja oz. usposabljanja. Matvos: »Imamo mlad kader, ki mu manjka izkušenj. To pomanjkljivost moramo ›pokrivati‹ z ambicijami ter z leti priti do ustvarjalne skupine, ki bo sposobna slediti svetovnim tokovom. Tačas je v razvojnem sektorju kakih 30 strokovnjakov, so pa še v drugih delih delovne organizacije (tudi v Ljubljani in Mariboru), kjer so odgovorni za posamezna področja dela. Prvi rezultati so vidni, saj naši izdelki višjega cenovnega razreda že prihajajo na tržišča, kar nam ob zdajšnjem pozitivnem poslovanju vliva dodatno samozavest.«

Od sibirskih tajg do afriških puščav

Sicer pa gre programska preobrazba Avtoradgone v dve smeri: prva zadeva bivalne enote, ki so jih začeli izdelovati leta 1978, druga vozila za prevoz potnikov in tovora; prvi projekt je zaupan Vladu Škrobarju, drugi Žaretu Ruesu. Slednjega smo našli v prototipni delavnici v prostorih nekdanje radgonske opekarne (Elementa), kjer se v zadnjih mesecih marsikaj dogaja. »Prvi mali avtobus z našo nadgradnjo smo razvili v 80-ih letih in ga serijsko proizvajamo že tri leta. Lani so nastali trije prototipi na Tamovem podvozju: TAM 130, TAM 60 in TAM 70. V sodelovanju z avstrijskim kupcem smo v kratkem času uspeli razviti tri magiruse, tri avtobuse na šasiji, ki ima pogon na vsa štiri kolesa, udobno opremljene turistične avtobuse s prezračevalno napravo, sodobnimi sedeži in podobnim. Pojavili so se tudi prvi projekti predelave šasij s pogonom motorja na zadnjem delu vozila. Vsi naši dosedanji izdelki so imeli motor spredaj, tačas pa izdelujemo dve šasiji s pogonom zadaj: pogon z motorjem BMW 524 turbo diesel in pogon z motorjem MR Rakovica, ki je za zdaj še standardni proizvod. Kupec iz Avstrije nam je tudi omogočil predelavo manjšega avtobusa s pogonom na motor turbo, ki ga še testira, in pričakujemo, da ga kmalu dobimo v Avtoradgono. Testirali ga bomo in dali na voljo Tamovemu tozdu Razvoj in raziskave, s katerim največ sodelujemo,« zvemo od Ruesa. Seveda ne ostaja samo pri tem, marveč sledi ogled delavnice z nastajajočimi ali že izdelanimi vozili — tako v prostorih nekdanjega Elementa kot na Meleh — kjer se ravno ta hip mudijo partnerji iz BMW. Komajda moremo slediti obširnim razlagam, ki se tičejo izdelav, dodelav in predelav avtobusov in podobnih vozil, zapomnimo pa si novico o načrtovanih poslih z Japonci, ki so v tem pogledu dokaj nezaupljivi in previdni. »Ti se šele po resnem proučevanju firme — če je zrela za sodelovanje, in okolja, če je sposobna vlaganj — odločijo za kakovosten kooperacijski posel. Skupaj z mariborskim Tamom bi kaj takega bilo mogoče, vendar se bo treba s tem še veliko ukvarjati. Nedvomno pa bi tovrstno sodelovanje Avtoradgono popeljalo med resnejše izdelovalce vozil v Jugoslaviji«, meni Matvos. V igri je izdelava t. i. kombibusov za tržišče dežele vzhajajočega sonca, kar ob dejstvu, da bivalne enote imenovane radgonske delovne organizacije stojijo tako rekoč na vseh koncih sveta, pomeni dokaz več za tehnološko zrelost, razvojno prodornost in tekmovalno (konkurenčno) sposobnost domače (jugoslovanske) industrije.

Ko je projektant deklica za vse

O bivalnih enotah se pomenkujemo z Vladom Skrobarjem, ki pove, da so njihovi objekti nameščeni po Afriki, Aziji, Sovjetski zvezi (v Sibiriji, kjer je temperatura tudi minus 60 stopinj Celzija), velikem delu zahodne Evrope in kajpak Jugoslaviji. »Avtoradgona je bila v 70-ih letih prvi tovrstni izdelovalec v državi, nakar se je pojavilo veliko novih: baje 13 in več. Začeli smo z varjeno izvedbo, torej s fiksnimi objekti, vendar smo se morali tržno prilagajati in razvijati izdelke s sodobnimi, tehnično-tehnološko zahtevnejšimi rešitvami. Naša usmeritev je bila tržno prilagajanje zahodnoevropskemu trgu, saj menimo, da je le tako mogoče zadovoljiti potrebe in zahteve razvitega sveta.« Kar zadeva izvozne učinke in morebitna posredovanja kupcev teh izdelkov eden vodilnih mož v Avtoradgoni pojasni, da vse pripombe ali ugovore upoštevajo pri zasnovi novih bivalnih enot in te postajajo čedalje funkcionalnejše, tehnološko zahtevnejše, z lepšim dizajnom in podobno. »Pri izvozu pa smo verjetno ena redkih tovarn, ki ne dela z izgubo, marveč z dobičkom,« razumemo Škrobarja, ki doda, da jim je ravno v tem obdobju uspelo v dokaj hudi konkurenčni borbi dobiti posel za gradnjo hotelskega kompleksa (40 enot) v Moskvi. Zgradili naj bi ga v aprilu, kar pomeni, da bo šlo s časom zelo na tesno. Sploh so roki pri vseh izdelkih izredno napeti in pri takem ustvarjalnem zagonu ob ne ravno spodbudnih plačah ne preseneča, da nekateri strokovnjaki odhajajo. Tisti, ki ostajajo, pa so večkrat primorani biti deklica za vse. To — po besedah Žareta Ruesa — še zlasti drži za projektante, ki so često vpreženi tudi po delovnem času, veliko na službenih potovanjih in hkrati v vlogah nabavnega referenta, konstrukterja in delavca, ki mora znati prijeti za kladivo in varilni aparat. To je gotovo neprijetna, vendar neizbežna plat razvojne preobrazbe radgonske delovne organizacije, kot je problem še dokaj skromen in neizkušen strokovni sestav razvojnikov (le peščica diplomiranih inženirjev strojništva in strojnih tehnikov), ki se sicer srčno in ne brez smisla za improvizacije podajajo v »pustolovščine«, imenovane snovanje novih programov in razvijanje izdelkov za svetovni trg. Za zdaj druge alternative pač ni.

Branko Žunec

SLOVENIJALES DO PLATANA MURSKA SOBOTA lesna industrija, n. sol. o.

SLOVENIJALES, LI PLATANA, Lendavska 29, MURSKA SOBOTA
objavlja po sklepu začasnega kolegijskega organa

JAVNO PRODAJO

rabljenega vozila,
ki bo v soboto, dne 5. 3. 1988, na Lendavski 19, M. Sobota
TOVORNI AVTOMOBIL IMV 2200 D let. 1978
izklicna cena 300.000.—, nevozen
Ogled vozila je na dan dražbe od 9. do 10. ure.
Varščino v višini 10 % od izklicne cene bomo prejemali med 10. in 11. uro. Nakup vozila je po sistemu videno-kupljeno, kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.
Kupec plača kupljeno vozilo takoj po dražbi. Prometni davek ni vračunan v ceno.

TAM AVTOOBNOVA

Delovna organizacija TAM, AVTOOBNOVA MARIBOR
Generalna, srednja in tekoča popravila avtomobilov, Maribor, p. o.,
Jadranska c. 25

obvešča lastnike

cestnih motornih vozil, da ima proste zmogljivosti pri popravilih cestnih motornih vozil, in sicer:
1. Kot specializiran in pooblaščen servis opravlja vsa popravila na gospodarskih motornih vozilih in avtobusih TAM — MAGIRUS — IVECO.
   Opravlja razna popravila drugih gospodarskih motornih vozil in avtobusov.
2. Opravlja razna avtokleparska in avtoličarska popravila osebnih vozil.
3. Opravlja razne strojne storitve, kot so obdelava, brušenje, poliranje motornih gredi, cilindrov, blokov itd.
4. Popravlja vozila IVECO, tudi iz programa ZASTAVA.

Za vse storitve daje garancijo na kakovost popravil.
Priporoča se DO TAM, AVTOOBNOVA MARIBOR.

ABC POMURKA
KMETIJSKO GOSPODARSTVO
RAKIČAN, n. sol. o.
Rakičan

ABC Pomurka — KG Rakičan objavlja po sklepu pristojnih DS

javno prodajo

naslednjih osnovnih sredstev:
— osebni avtomobil R 4 TLS, letnik 1981, prevoženih 136.000 km, generalno popravljen,
— osebni avtomobil R 4, letnik 1980, prevoženih 86.000 km,
— LADA niva 1600, letnik 1982, prevoženih 104.000 km.
Javna prodaja bo na OE Rakičan v nedeljo, 6. 3. 1988, ob 10. uri.
Ogled je možen uro pred prodajo.

ABC Pomurka, Agroservis Murska Sobota posreduje na osnovi dogovora o poslovnem sodelovanju z Zavarovalno skupnostjo Triglav Murska Sobota v sredo, dne 9. 3. 1988, ob 15. uri na dvorišču DO Agroservis, Kroška cesta 58, M. Sobota,

prodajo

karamboliranih vozil:

Vozilo, ponovno za prodajo:
1. Osebni avto peugeot 205 GR, leto izdelave 1986, prevoženih 30.015 km, izklicna cena 6.200.000.— din

Vozila, ki so prvič v prodaji
1. Osebni avto zastava regata 100 SIE, leto izdelave 1987, prevoženih 27.280 km, izklicna cena 3.900.000.— din.
2. Osebni avto R 18 TL, leto izdelave 1982, prevoženih 71.393 km, izklicna cena 3.100.000.— din
3. Osebni avto zastava 128 CI, leto izdelave 1986, prevoženih 10.922 km, izklicna cena 3.700.000.— din.
4. Tovorni avto zastava 101 T, leto izdelave 1986, prevoženih 97.475 km, izklicna cena 2.050.000.— din in prometni davek.
5. Osebni avto zastava 128 CI, leto izdelave 1982, prevoženih 71.089 km, izklicna cena 1.775.000.— din.
6. Osebni avto zastava 101 GTL 55, leto izdelave 1984, prevoženih 60.271 km, izklicna cena 1.200.000.— din in prometni davek.
7. Osebni avto IMV renault 4 GTL, leto izdelave 1982, prevoženih 40.108 km, izklicna cena 1.700.000.— din
8. Osebni avto IMV renault 4 GTL, leto izdelave 1985, prevoženih 37.454 km, izklicna cena 700.000.— din in prometni davek.
9. Osebni avto zastava 750, leto izdelave 1984, prevoženih 32.240 km, izklicna cena 454.000.— din in prometni davek.
10. Letoviška prikolica IMV adria 4257 TE, leto izdelave 1986, z izklicno ceno 1.310.000.— din in prometni davek.
11. Osebni avto zastava 101 GTL, leto izdelave 1984, prevoženih 19.029 km, izklicna cena 600.000.— din.
12. Šasija za R4 GTL, leto izdelave 1987, izklicna cena 250.000 din.

Pogoj za pristop k dražbi, je obvezni 20 % polog od začetne izklicne cene in se plača na dan dražbe med 14. in 15. uro pri blagajni DO.

Najnižje zviševanje cene na dražbi je 2.000.— din

Kupec mora plačati vozilo v treh dneh od dneva dražbe, drugače bomo menili, da je odstopil od nakupa in izgubi pravico do vrnitve varščine. Kupljeno vozilo mora prevzeti v treh dneh, sicer plača 100.— din ležarine dnevno. Prodaja poteka po sistemu videno-kupljeno, zato je izključena vsaka možnost reklamacije glede kakovosti ali manjkajočih delov. Prepis lastništva se opravi z lastnikom vozila.

Radenska

NOVO V PONUDBI NARODNE RESTAVRACIJE V RADENCIH

Poleg narodnih jedi in vrhunskih vin odslej ponujamo specialitete iz sladkovodnih in morskih rib.

Vljudno vabljeni!

emona commerce ljubljana
tozd agroplod ljutomer

DISKONTNA PRODAJA
— živila
— pijače
— čistila

PONUDBA TEDNA:
Lešniki, jedrca
Orehi, jedrca
Ozimnica

ODPIRALNI ČAS	med tednom	od 7.30 do 15.00
	četrtek	od 9.00 do 17.00
	sobota	od 8.00 do 12.00

ŠTEFAN ŠČANČAR
gumi izdelki vulkanizacija
Skakovci 62 69261 Cankova

OBVESTILO!

OBVEŠČAMO JAVNOST, DA IZDELUJEMO GUMIJASTE IZDELKE, RAZNOVRSTNE IN KAKOVOSTNE, PO VAŠEM NAROČILU.
ODSLEJ MOŽEN TUDI NAKUP IN MONTAŽA AVTOMOBILSKIH GUM SAVA. OPRAVLJAMO TUDI VSA VULKANIZERSKA DELA. PRIDITE, ZAUPAJTE NAM IN ZADOVOLJNI BOSTE!

Delavski svet ABC POMURKE, AGROSERVISA, Murska Sobota
objavlja

javno dražbo

za naslednja osnovna sredstva

Osnovna sredstva, ponovno za prodajo	Izklicna cena
1. Poskusni dvigalec-dvigalo	6.000.— din
2. Zračna pištola večja — »lifter«	6.000.— din
3. Peč plamen 90	5.000.— din
4. Mototester 771 (deli)	8.500.— din
5. Hidravlično dvigalo IMV	250.000.— din
6. Dvigalo H 196 (letnik 1964)	50.000.— din
7. Pralni stroj za pranje delov TAJFUN	
Osnovna sredstva, ki so prvič v prodaji	
8. Varilni aparat EKOMATIK E 200 ISKRA	350.000.— din
9. Varming 300 A gorenje varstroj 1274	382.000.— din
10. VARMING 300 A GORENJE VARSTOJ 1262	376.000.— din
11. VARMING 300 A GORENJE VARSTOJ 1308	400.000.— din
12. VARUS 300 D1 inv. 1276	220.000.— din
13. Oljna peč 1280	4.000.— din
14. Žepni kalkulator 1008; neuporaben	100.— din
15. Optična naprava 575 (let. 1967)	450.000.— din
16. Mototester 1047	4.000.— din
17. Mototester dizel 1359	14.500.— din
18. Žepni kalkulator (neuporaben) 1163	100.— din
19. Oljna peč 1170	4.000.— din
20. Železna stelaža	500.— din
21. Peč EMO 5 786	3.500.— din
22. Peč EMO 8 857	3.500.— din
23. Peč EMO 991	3.500.— din
24. Peč EMO 1321	3.500.— din
25. Pisalni stroj FACIT	7.500.— din
26. Zračno hidravlično dvigalo (cilindrično)	616.000.— din

Javna dražba se razpisuje za 10. marec 1988 na dvorišču DO ABC POMURKA, AGROSERVIS, Murska Sobota, Kroška cesta 58, začetek ob 15. uri.
Ogled osnovnih sredstev je mogoč uro pred dražbo. Interesenti morajo pred dražbo položiti 10% varščine od izklicne cene, kupljena osnovna sredstva pa takoj plačati in odpeljati iz DO.
Osnovna sredstva se prodajajo po načelu ogledano-kupljeno in je izključena vsaka možnost pritožbe na kakovost. Prometni davek plača kupec.

SGP POMURJE

Splošno gradbeno podjetje Pomurje, p. o., Murska Sobota, Štefana Kovača 10

objavlja po sklepu Delavskega sveta

JAVNO DRAŽBO

za prodajo naslednjih rabljenih osnovnih sredstev:
1. Strgalnik za izkop gramoza, žlica 2 m³, l. 1982, izklicna cena 7.500.000,— din
2. Bager UB — 0,5 m³, izklicna cena 3.000.000,— din
3. Tovorno vozilo TAM 125 T, l. 1976, izklicna cena 3.000.000,— din
4. Tovorno vozilo IMV 1600 BK, l. 1981, izklicna cena 500.000,— din
5. Tovorno vozilo ZASTAVA 850 AP, l. 1981, izklicna cena 200.000,— din
6. Osebno vozilo R 4 TLS, l. 1979, izklicna cena 400.000,— din
7. Osebno vozilo R 4 TLS, l. 1980, izklicna cena 500.000,— din
8. Premični kompresor, kap. 10 m³/min., l. 1979, izklicna cena 1,000.000,— din
9. Šasija ROMAN s kabino — nekomplet, l. 1980, izklicna cena 500.000,— din
10. Prekucnik — zabojnik, 10 m³, izklicna cena 2,000.000,— din
11. Prekucnik — zabojnik s kabino TAM 4500, izklicna cena 70.000,— din
12. Prekucnik — zabojnik RABA, 10 m³, izklicna cena 1,000.000,— din
13. Prekucnik — zabojnik, 5 m³, izklicna cena 100.000,— din
14. Kabina FAP Izklicna cena 50.000,— din

V izklicno ceno osnovnega sredstva ni vračunan prometni davek, le-tega je dolžan poravnati kupec.
Javna dražba bo v soboto, 12. 3. 1988, ob 9. uri v Strojno-kovinskem obratu na Bakovski c.
Osnovni sredstvi, navedeni pod točko 1 in 2 si lahko interesenti ogledajo v gramoznici Krog vsak delavnik, ostala osnovna sredstva pa na dan dražbe med 7.00 in 9.00.
Interesenti morajo uro pred začetkom dražbe vplačati varščino v višini 10 % od izklicne cene.

V KG Rakičan v letu 1987

Odlični rezultati gospodarjenja

V Kmetijskem gospodarstvu Rakičan je lani 538 zaposlenih ustvarilo 7,75 milijarde dinarjev celotnega prihodka, kar je za 132 odstotkov več kot v letu 1986, ko je bilo zaposlenih 551 delavcev. Za amortizacijo smo namenili 1,65 milijarde dinarjev, čistega dohodka pa smo ustvarili 5,35 milijarde dinarjev ali za 148 odstotkov več kot leto prej. Skupna akumulacija je znašala 2,35 milijarde dinarjev, od tega smo v poslovni sklad razporedili 1,69 milijarde dinarjev. Za osebne dohodke smo izplačali 2,9 milijarde dinarjev, čisti mesečni osebni dohodki na zaposlenega za 182 ur dela pa so znašali 316.835 dinarjev in so za 137 odstotkov višji kot v letu 1986. S takšnimi osebnimi dohodki smo med prvimi v gospodarstvu Pomurja in nad povprečjem gospodarstva Slovenije, velja pa zapisati, da smo bili zmeraj nekoliko nad povprečjem, razen v letu 1985, ko smo imeli izgubo v tozdu Prašičereja. Mimogrede naj še omenim, da so v januarju letos znašali povprečni osebni dohodki na zaposlenega 511.325 dinarjev in so bili za 61 odstotkov višji od povprečja lanskega leta.

Gotovo bi bili finančni rezultati še ugodnejši, če bi bile cene kmetijskih pridelkov ustrezne, tako pa so na razmeroma dober finančni rezultat vplivali predvsem rekordni pridelki, ki smo jih dosegli pri pšenici in koruzi, pa tudi v živinoreji in proizvodnji močnih krmil. Toča, ki je 26. julija lani opustošila Goričko, je prizadela tudi dobršen del naših površin. Posevke, vinograde in sadovnjake smo imeli sicer zavarovane, smo pa kljub temu utrpeli precejšnjo finančno škodo, saj je inflacija opravila svoje in so bili tako pridelki podzavarovani. Okrog 80 odstotkov škode je lani povzročil mraz v vinogradih na ekonomski enoti v Lendavi, posledice škode pa bodo tu očitne še v prihodnjih letih, saj bomo morali nekatere nasade obnoviti.

Kot že rečeno, smo lani dosegli doslej najboljše povprečne pridelke pri pšenici in koruzi. S 63,35 dt povprečnega pridelka pšenice na hektar se uvrščamo med najboljše pridelovalce pšenice v državi, pri koruzi pa smo bili s povprečnim pridelkom 88,06 dt zrna (osušenega na 14 odstotkov vlage) na hektar prav tako med najboljšimi v državi. Tudi pri sladkorni pesi smo dosegli zelo dobre rezultate, saj smo na dobrih 588 hektarjih dosegli povprečni pridelek 516,08 dt čiste pese na hektar.

V živinoreji smo dosegli prav tako zelo dobre rezultate. Tako znaša pri pitanih prašičih dnevni prirast 0,604 kg. Povprečni odstotek mesa na živo težo znaša pri pitanih prašičih 33,4 %, kar je zelo dober rezultat, in to pri 73.627 zaklanih prašičih. Za primerjavo naj omenimo, da je ves zasebni sektor v Pomurju prodal 52.539 prašičev tržnega presežka, torej 21.088 prašičev manj kot mi. Pri prašičereji nam je uspelo zmanjšati tudi porabo krme za kg prirasta in občutno zmanjšati pogine v vzrejališču. Ker so imele nekatere farme, predvsem Ihan, ki je naša prva selekcijska farma, tuberkulozo pri prašičih, smo mi, ki smo tudi selekcijska farma, zaradi tega prodali za pleme kar 4.728 plemenskih mladic in 528 plemenskih merjascev, skupaj 5.156 plemenskih prašičev, in si s tem znatno zboljšali finančni položaj naše prašičereje.

Pri reji pitanih govedi smo dosegli dobre rezultate, čeprav smo v povprečju dobivali dosti slabša teleta kot v prejšnjih letih. Pri pitanem govedu znaša dnevni prirast 1,054 kg. Pitanih govedi smo prodali 4.299 glav. Ker pitamo govedo izključno za izvoz, smo dosegli pri tej proizvodnji boljše prodajne cene kot pri pitanih prašičih, kjer nismo dosegli niti tistih cen, kot jih je dosegla večina slovenskih farm prašičev.

V proizvodnji krmil, izključno za lastne potrebe (37.468 ton), in pri sušenju, kjer smo posušili 39.110 ton ovsa, pšenice in koruze (bruto), smo dosegli prav tako dobre rezultate.

Tudi delovna skupnost je svoje delo dobro opravila. V lanskem letu smo dali za naložbe 3,11 milijarde dinarjev. Med drugim smo zgradili nove žitne silose zmogljivosti 11.000 ton. V letošnjem letu imamo za nove naložbe na razpolago 2,78 milijarde lastnih sredstev, ne računajoč povišanje amortizacije.

Dostikrat se sliši, da družbeni sektor kmetijstva ne plačuje davkov. Lani smo dali za sise družbenih dejavnosti in za druge zakonske obveznosti kar 1,20 milijarde din, v prejšnjem letu le 380 milijonov din, torej za 215 % več in za sise materialne proizvodnje 370 milijonov dinarjev. Če k temu znesku prištejem še prispevke od bruto osebnih dohodkov v višini 850 milijonov din, znašajo naše skupne lanske dajatve 2,42 milijarde din.

Če te dajatve obračunamo na 538 zaposlenih, pride na zaposlenega okrog 4,50 milijona din dajatev.

Če pa te dajatve obračunamo na ha in če upoštevamo, da imamo približno 6400 ha obdelovalnih površin, od tega je nekaj več kot 5.700 ha njiv, pride na ha obdelovalne površine 377 tisoč din dajatev na ha obdelovalne površine. Mislim, da je po vsem tem smešno govoriti, da družbeni sektor kmetijstva ne plačuje davkov.

Iz tega sledi, da družbeni sektor kmetijstva plačuje daleč večje dajatve od zasebnega.

V občini M. Sobota je bilo lani vseh 13.500 katastrskih zavezancev obremenjenih: za davek iz kmetijstva, solidarnostni prispevek, vodni prispevek, krajevni samoprispevek, občinski samoprispevek, prispevek za varstvo pred točo, prispevek za zdravstveno varstvo, za starostno zavarovanje in za prispevek za vse vrste pokojninskega zavarovanja skoraj v višini 1,42 milijarde din. Iz tega se jasno vidi, koliko bolj je obremenjen družbeni sektor kmetijstva. Mi smo imeli, kot rečeno, vseh dajatev za 6.400 obdelovalnih površin 2,42 milijarde din, vseh 13.500 katastrskih zavezancev v občini M. Sobota, ki razpolagajo s 56.104 ha obdelovalne zemlje, pa le v višini 1,42 milijarde dinarjev.

Franc Skledar, dipl. kmet. inž.

O varstvu vinske trte pred boleznimi in škodljivci

Društvo vinogradnikov prekmurskih goric Goričko uspešno uresničuje program izobraževanja svojih članov, ki jih je zdaj že več kot 500. Po uspelem predavanju o negi vina, ki je bilo v začetku februarja, teče zdaj tečaj za vstekleničenje vina, ki ga obiskuje 30 vinogradnikov, za to nedeljo pa pripravlja društvo za svoje člane predavanje o varstvu vinske trte pred boleznimi in škodljivci. Predavanje bo ob 10. uri v hotelu Diana.

OBČNI ZBORI KOOPERANTOV KMETIJSKE ZADRUGE GORNJA RADGONA

Proti politiki jugoslovanskega kmetijskega razvoja

Kooperanti Kmetijske zadruge Gornja Radgona so se minuli teden sestali na rednih občnih zborih. Seznanili so se s poslovanjem zadružne organizacije ter odkupom v letu 1987. Direktor KZ Gornja Radgona je povedal, da so lani odkupili 2538 mlado pitanega goveda in krav, 1913 telet, 1688 ton pšenice, 4941 ton sladkorne pese ter 1230 ton koruze. Odgovarjati je moral na številna vprašanja kmetovalcev, tako je na primer kmetovalce iz Spodnje Ščavnice zanimalo, kaj bo z načrtovano bencinsko črpalko, kdaj bodo uredili prevoz mleka, kje je sladkor, ki bi ga morali dobiti pridelovalci sladkorne pese, kje je semenska koruza pioneer, ki je najprimernejša za to območje, zakaj so otrobi dražji kot pšenica (glede na ceno, po kateri so jo oddali), kdaj zbirališnica mleka v Zbigovcih, kaj je s kravami kmetijskega kombinata, zakaj jih ne morejo kupiti . . . Največ vprašanj je bilo okrog mleka in kontrole oziroma ocenjevanja in določanja maščobe. Nezadovoljni so, ker kupec (ljutomerska mlekarna) določa odstotek maščobe in s tem ceno mleka.

Zbora kooperantov TZO Gornja Radgona se je udeležil tudi predsednik zadružne zveze Slovenije Leo Frelih, ki je dejal, da ga veseli, da na tem območju nimajo težav s kmetijsko proizvodnjo. Poudaril je, da tudi v agrarni politiki le boj za dohodek pomeni trajnost, saj je v nasprotnem primeru reprodukcija onemogočena. Prav tako se ne moremo strinjati z jugoslovanskim odnosom do živinoreje. Zahtevamo, da se obravnava prednostno in se ji da vsa podpora . . . Cene bi morale biti prilagojene povprečno produktivnemu proizvajalcu — to bi pomenilo, da bi se nadpovprečne kmetije lahko dalje razvijale . . .

Na tem zboru, bi morali sedeti tudi direktor ljutomerske mlekarne in vsi drugi direktorji živilskopredelovalne industrije. Kakšne so naše pogodbe med zadrugo in kmetovalci? So obvezujoče za obe strani, tako da bo kmet oddal pridelke in živino svoji zadrugi, čeprav bi drugje dobil plačano po nekoliko višji ceni in obratno — zadruga bo odkupovala od svojih kmetov, čeprav bi v drugi republiki dobila po precej nižji ceni. V večini slovenskih zadrug bi morali temu nameniti več pozornosti. Zadruge morajo biti fleksibilne, sposobne uveljaviti interes članstva. Predsednik Izvršnega sveta Skupščine občine Gornja Radgona (prej je bil direktor radgonske zadruge) Janko Slavič je dejal, da ustvari kmetijstvo sicer le 11 odstotkov družbenega prihodka občine, da pa je četrtina prebivalstva radgonske občine neposredno ali posredno zaposlena v kmetijstvu. Med drugim je še povedal:

Veliko je bilo povedano tudi o izsuševanjih, zložbah in regulaciji Ščavnice. Kmetje so očitali zadrugi, da se njihova posest s tem manjša, saj gre veliko površin za dodatne poti in jarke, zemlje, ki so jo imeli prej najeto od Kmetijskega kombinata, pa več ne dobijo.

Tudi v zadrugi si želijo (in to je tudi njihov dolgoročni cilj), da bi del družbene zemlje dolgoročno usmerjali k tržno usmerjenim proizvajalcem.

Vsi so se tudi strinjali, da bi bilo potrebno ukiniti zemljiški maksimum.

Bernarda Peček

CENE V ZADNJIH DNEH

Na osnovi veljavnega cenika, upoštevanja premij, stimulacij za ponovni privez in stimulacij za izvozni program, rejci v Mesni industriji od 1. 2. 1988 dosegajo naslednje cene:

	Odkupna cena za 1 kg žive teže	
Mlado pitana goveda		
— farmska reja (teža 420—450 kg)	2500.—	2800.—
— izvozni program	2200.—	2400.—
— prosti odkup	1800.—	2000.—
Krave	1300.—	1500.—
Prašiči		
— farmska reja	1500.—	1600.—
— organizirana kooperacijska reja	1450.—	1550.—
— prosti odkup	1300.—	1400.—
Teleta		
— za nadaljnjo rejo v teži 125 kg	2800.—	3200.—
— za nadaljnjo rejo v teži 230 kg	2700.—	3000.—
Odojki za vhlevljanje	2000.—	2500.—

Odkupne cene so nespremenjene, ponudba živine je dobra. Maloprodajne cene mesa se niso spremenile. Ker so izgube pri prodaji svežega mesa velike so mesnice več ali manj prazne.

Povpraševanje po teletih za nadaljnje vhlevljanje je veliko, cene pa imajo težnjo stalnega naraščanja.

TURNIŠČE: cene pujskov

Kaže, da se je ponudba pujskov v zadnjih tednih nekoliko zmanjšala, saj je bilo pred dvema tednoma na sejmu v Turnišču le 21 pujskov, pa tudi pred tednom dni (25. februarja) so jih rejci ponujali le 15. Povpraševanje je bilo večje in lastnike je zamenjalo 13 živali. Tudi cene so nekoliko višje, saj rejci zahtevajo za par pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih okrog 15 kilogramov od 60.000 do 80.000 dinarjev. Povečale pa so se tudi odkupne cene pujskov, ki jih odkupujejo v kmetijskih zadrugah. Tu je kilogram žive teže 2.500 oz. 2.000 dinarjev.

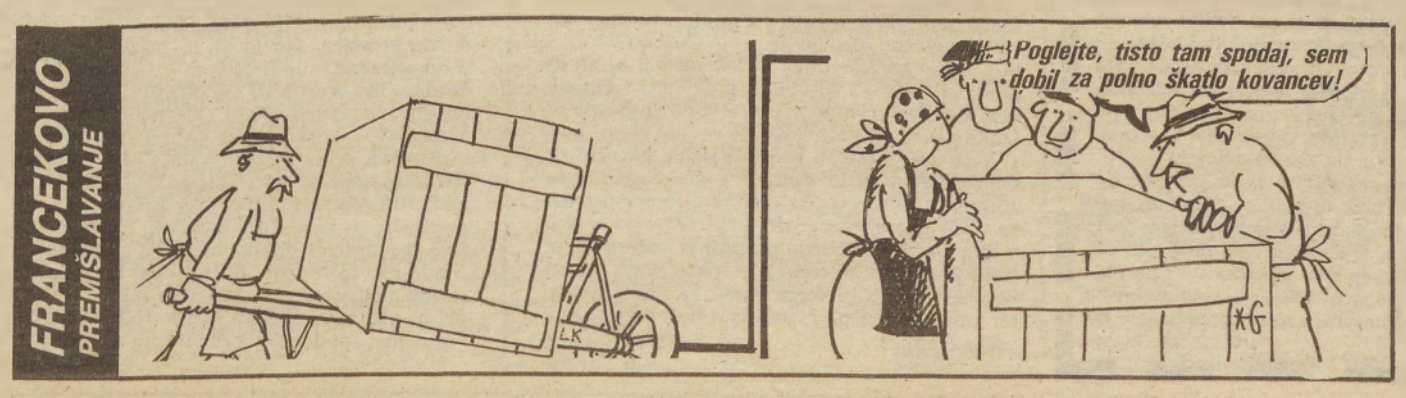

Ekonomska in socialna varnost kmetijcem

V družbenem planu Pomurja velja proizvodnja hrane za eno od temeljnih planskih nalog. Zaradi tega moramo neprestano povečevati kmetijsko proizvodnjo, da bi na ta način zagotovili čimveč doma pridelane hrane.

Slovenija leži v podnebnem območju, kjer se v vegetacijskem obdobju pojavljajo ekstremne spremembe v času in prostoru. Spomladanske nagle ohladitve mnogokrat izničijo dolgoletni trud mnogih vinogradnikov in sadjarjev. Poletna neurja s točo, ki v nekaj minutah poberejo vse, kar je rastlo na poljih, preprečujejo, da bi kmetijski proizvajalci dosegli pričakovani pridelek in uresničili dogovorjene naloge. Vsakoletne škode po toči so reden pojav, katastrofe pa so pogoste. Že lep čas pri nas ni bilo leta, ki bi nam postreglo le z dobrimi rezultati.

Za preprečevanje škode po toči imamo organiziran sistem raketne obrambe proti toči. Sistem je preventivnega značaja in njegova učinkovitost se meri v tem, če se je uspelo pravočasno identificirati in preprečiti nastanek točonosnega oblaka ter ukrotiti njegovo ogromno energijo. Velikokrat to uspe, zmeraj pa ne — in prav leto 1987 je bilo usodno za Pomurje. Zato je nujno, da se razvije zavarovanje kmetijske proizvodnje pred nevarnostjo toče, se lahko le tako tudi pridelovanje smeleje organizira.

Zavarovanje posevkov in plodov pred nevarnostjo toče le-te ne prepreči, ampak povrne zavarovancu škodo, zato predstavlja zavarovanje tudi ekonomski ukrep. Torej je cilj zavarovanja ekonomske narave in predstavlja združevanje sredstev na podlagi solidarnosti, zaradi skupnega nošenja rizika po načelu: VSI ZA VSAKOGAR, VSAKDO ZA VSE.

Po katastrofalnem letu 1978 se čedalje več kmetov odloča za zavarovanje svojih kmetijskih pridelkov. V Pomurju prodira miselnost, da je zavarovanje proti toči najboljša zaščita za ekonomsko in socialno varnost kmetijskih proizvajalcev.

Do leta 1978 je bilo v zasebnem sektorju zavarovanih le 600 ha.

Po letu 1978 uspehi in prizadevanja niso izostala in smo zajeli v zavarovanje po letih naslednje površine v zasebnem sektorju:

	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
TZO- ko-op.	2.997	3.118	4.118	4.291	4.539	3.705	3.705	3.485	3.948
Zastopniki	240	153	865	884	856	1.110	1.060	1.020	1.048
SKUPAJ:	3.237	3.271	4.983	5.175	5.395	4.815	4.765	4.505	4.896

Iz rezultatov je razvidno, da se je zavarovalna zaščita kooperacijske proizvodnje preko TZO precej razširila, vendar še ni prodrla v vsako kmečko gospodarstvo in na vsa področja.

ZAJETJE KOOP. PROIZVODNJE PO TZO — brez sladkorne pese

TZO	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987
M. Sobota	1.962	1.584	1.864	1.667	2.130	1.334	1.376	1.343	1.645
Cankova	795	925	1.092	1.134	1.180	1.128	1.089	1.051	1.082
Prosenjakovci	112	338	380	401	440	448	379	386	459
Petrovci	—	—	142	372	214	257	296	220	208
Apače	102	120	541	271	285	353	428	370	438
Radgona	26	21	6	128	139	73	59	67	24
Videm	—	—	—	75	37	2	7	—	
Ljut.-Križevci	—	130	93	243	114	110	71	48	92
SKUPAJ:	2.997	3.118	4.118	4.291	4.539	3.705	3.705	3.485	3.948

Iz tabele je razvidno, da se na nekaterih območjih tovrstno zavarovanje ne more uveljaviti, in to predvsem na celotnem območju KZ Lendava, KZ Panonka, TZO Martjanci in TZO Beltinci, v večjem delu občin Ljutomer in Radgona. Na teh območjih TZO in kmetijski pospeševalci niso opravili svojih nalog, ki so zapisane v akcijskem programu iz leta 1981, čeprav so vsako leto večje ali manjše škode in s tem tudi velik izpad pridelkov.

Najbolj izrazit primer za navedeno trditev je KZ Panonka, TZO Martjanci. Omenjeno območje skoraj vsako leto prizadene večja ali manjša toča, zavarovanje je sklenjeno preko zastopniške mreže, ne more pa se uveljaviti preko TZO — pospeševalna služba ne opravi svojega dela za uveljavitev in razširitev zavarovanja proti toči.

Iz naslednje tabele je razvidno, koliko površin je bilo skupno poškodovanih po letih in rezultati poslovanja za oba sektorja skupaj:

Leto	Poškod.	Skupna premija din	Izpl. odškodnina din	Škodni %
1978	3.654	7,048.000.—	44,042.000.—	625 %
1979	2.853	13,976.000.—	16,083.000.—	115 %
1980	2.563	19,961.000.—	54,368.000.—	217 %
1981	770	27,506.000.—	7,557.000.—	27 %
1982	2.500	36,182.000,—	43,919.000.—	121 %
1983	1.665	46,857.000.—	15,957.000.—	34 %
1984	1.925	67,203.000.—	22,343.000.—	33 %
1985	2.270	101,017.000.—	117,480.000.—	116 %
1986	2.825	239,980.000.—	256,867.000.—	107 %
1987	5.205	445,275.000.—	1.643,925.000.—	369 %
SKUPAJ:		1.005,005.000,—	2.211,541.000.—	220 %

Zadnjih 10 let so bila tri katastrofalna leta, štiri leta z velikimi škodami in tri leta s slabo točo. Torej zadnjih 10 let je zelo kritičnih. Nekatere površine so bile tudi večkrat poškodovane.

Iz rezultatov se vidi, da je v Pomurju toča pogosta. Zaradi tega moramo imeti zavarovanje za sestavni del pridelovalnega stroška, ki se nam povrne ob primeru škode v obliki zavarovalnineodškodnine, ki slehernemu kmetu zagotovi ekonomsko varnost in stabilnost v proizvodnji.

V zavarovanje naj bi se vključila celotna kemtijska proizvodnja zasebnega sektorja v Pomurju (družbeni sektor je že vključen v celoti), kar bi omogočilo boljšo prostorsko razporeditev rizika in s tem nižjo premijo.

Nosilec zavarovanja oziroma sklenitelj zavarovanja in plačnik premije za svoje kooperante je organizacija združenih kmetov — TZO — in v tem primeru je cena zavarovanja nižja.

Sedaj je čas, da razmislimo o tovrstnem zavarovanju.

STROŠEK ZA SKLENJENO ZAVAROVANJE PREK TZO JE NASLEDNJI:

— pšenica	50 dt pridelka	57.960.— din na ha
— rž	35 dt pridelka	43.470.— din na ha
— ječmen	35 dt pridelka	36.225.— din na ha
— oves	35 dt pridelka	47.338.— din na ha
— koruza, zrno	70 dt pridelka	56.350.— din na ha
— koruza, silaža	500 dt pridelka	38.250.— din na ha
— skadkorna pesa	450 dt pridelka	68.850.— din na ha
— vinogradi, grozdje	100 dt pridelka	655.000.— din na ha

Možno je zavarovati tudi vse druge kulture, ki se pridelujejo na območju Pomurja.

Vse TZO so že obveščene o letošnjih pogojih zavarovanja posevkov in plodov. Sedaj je odvisno od kmetijskih proizvajalcev in pospeševalcev, da se akcija za tovrstno zavarovalno zaščito čim prej uspešno konča.

Star pregovor pravi, da je po toči prepozno zvoniti. Rešitev je v zavarovalni zaščiti v čim večjem zajetju, ker je to del solidarnosti.

Pomurje je kmetijsko območje, in da nam ne bi poletna neurja s točo pobrala s polj letine brez nadomestila, je nujno, da se aktivno vključimo v akcijo zavarovanja posevkov in plodov proti toči vsi dejavniki Pomurja.

Tibor Bagari, inž. agr.

HOTIZA

Dovolj dela

Gasilci na Hotizi v lendavski občini so dokaj ugodno ocenili lansko delo in sprejeli okvirni program za letošnje leto. Med opravljenimi nalogami je potrebno omeniti, da so se udeležili ocenjevanja s tremi desetinami, ob mesecu požarne varnosti so opravili preventivne preglede po domačijah, namestili dva nova hidranta in izkopali vodnjak v zaselku Mirišče.

Za letošnje leto pa so postavili v ospredje priprave vseh gasilskih desetin za ocenjevanje, vključitev v akcije ob gasilskem kongresu, ki bo v Celju, akcije v mesecu požarne varnosti in izobraževanju, predvsem mladega kadra. Dopolnjevali bodo tudi gasilsko opremo, obnovili gasilske vodnjake, dogovarjajo pa se tudi o stolih za razne prireditve. J. Ž.

V Nedelici, v krajevni skupnosti Turnišče, so v minulem letu z denarjem iz krajevnega samoprispevka in prostovoljnim delom zgradili štiri avtobusne čakalnice. Zavetišča so bila potrebna, saj je Nedelica razdrobljena na več zaselkov.

Foto: Jože Žerdin

BUČKOVCI

PRIDNI GODBENIKI

Godba na pihala v Bučkovcih praznuje letos 65 let obstoja. V sestavi je devet godbenikov, večinoma starejših, podmladka pa ni. ZKO je sicer obljubila, da bodo na osnovni šoli Bučkovci organizirali glasbeni oddelek, vendar do sedaj iz tega še ni bilo nič. Škoda, če se ta godbena tradicija ne bo nadaljevala.

Pod vodstvom Alojza Kosija sodelujejo na vseh večjih prireditvah v krajevni skupnosti in tudi izven, na pomoč jim pristopijo tudi ljutomerski godbeniki. Imajo sicer godbeni dom, ki je že precej star, vendar ga po svojih močeh obnavljajo.

K. B.

Mesec kulture na Bistrici

Člani KD Bistrica, imenovanem po krajanu Ferdu Godini, so pripravili v počastitev slovenskega kulturnega praznika program za cel mesec februar. Prireditve so potekale vsako soboto in nedeljo. V pozdrav programu je domača dramska skupina uprizorila Potrčevo tragedijo Kreflova kmetija. To je že tretja uspešno odigrana drama v času od ustanovitve društva. Z omenjeno tragedijo so člani gostovali še na Hotizi in Črenšovcih, povabljeni pa so še v druge krajevne skupnosti.

Drugi kulturni večer so pripravili učenci OŠ Prežihov Voranc Bistrica, v petek, z dobro pripravljeno proslavo, naslednji petek pa z igro Kralj v časopisu.

V soboto, 20. februarja, se je na odru bistriške dvorane zbralo kar osemdeset nastopajočih. To je bilo srečanje pevskih zborov iz Lipe, Gančan in Lipovec, slišali pa smo tudi pesmi domačega pevskega zbora.

Naslednjo soboto so člani društva pripravili Večer glasbe in plesa; nastopili so člani sosednjih folklornih skupin, domači folklorni skupini in tamburaši iz Beltinec.

Za konec meseca kulture je pripravila dramska skupina iz Črenšovec igro Ščuke pa ni, ščuke pa ne.

Vse dobro pripravljene prireditve so bile zadovoljivo obiskane, kar kaže, da je kulturno življenje na Bistrici prijetno.

Dragica Jakšič

Zlato poroko sta minulo soboto v krogu svojih najdražjih slavila Jožefa in Alojz Gider iz Tišine. Na posnetku sta zlatoporočenca med prevzemom jubilejne listine.

—frku—

Ta mesec sta zakonca Marija in Alojz Kočar od Grada praznovala zlato poroko. Darilo jima je izročil predsednik krajevne skupnosti Janez Zrim in jima zaželel še mnogo skupnih let.

Foto: M. Juhnov

BUČKOVCI

Prenavljajo dom

V lanskem letu sta ZKO in TKS nakazali denar za notranjo prenovo bučkovskega kulturnega doma. Po zagotovitvi materiala so pričeli z akcijami. Zabetonirali so oder ter uredili garderobo in kletne prostore. Glavna zidarska dela je prevzel Anton Plohl. Do sedaj so člani kulturnega društva opravili več kot 200 prostovoljnih delovnih ur.

Želje in potrebe so še večje, vendar so sredstva porabljena. Potrebno bo urediti še sanitarije in dvorano usposobiti za večnamenski prostor. Na delovnem srečanju s predstavniki ZKO in ogledu izvedenih del so se dogovorili, da bodo namenili za to še nekaj sredstev. K. B.

LJUTOMER

O dosedanjem delu in novih nalogah

Kadar v DO Ljutomerčan spregovorimo o problemih poslovanja in gospodarjenja in jih skušamo rešiti, se že dalj časa vedno ustavimo pri istih problemih, dalje pa ne pridemo, čeprav bi lahko. Tako je bilo tudi na nedavni skupni seji delavskega sveta in družbenopolitičnih organizacij v tozdu Ljutomerska klet, kjer je poročilo o poslovanju v preteklem letu podal direktor Franc Žličar. Za izhodišče razprave sta bili ponovno vzeti katastrofalni zimski pozebi leta 1981 in 1985, ki sta potrgali korenine večini vinogradov, in lanska odpoved zaščitnih sredstev. Vse to je pustilo težke posledice. Delavci so žrtvovali precejšen del težko prisluženih dohodkov za obnovo. Danes se nam to že obrestuje, saj bodo naši dohodki kmalu na ravni pomurskega povprečja, poleg tega pa imamo precej hektarov mladih vinogradov, ki šele prihajajo v polno rodnost. Tudi ljutomerski vinogradniki delajo v skupinah. Največkrat dobra desetina zaposlenih skrbi za več deset hektarov vinogradov vse leto, zato bi vodilni radi izdelali še sistem, po katerem bi najuspešnejše skupine lahko primerno nagradili. V kolektivu bi radi ohranili doseženo raven osebnih dohodkov v primerjavi z dohodki v drugih delovnih organizacijah v občini, vendar bomo to lahko storili le, če kolektiv ne bo imel izgube. Precejšnje preglavice nam dela cenovna politika in kakovostne sorte bi bilo treba skromno obremenjevati, toda današnja ekonomika s cenami vrhunskih vin takega početja ne bi dovolila. Svojo prihodnost vidimo še v tem, da je sleherni vinograd zasajen na tipični legi, z obnovami pa se približujemo taki sortni sestavi, ki se je pokazala za najboljšo. Od šipona in laškega rizlinga prehajamo k najbolj razpirjenemu belemu pinotu, renskemu rizlingu in traminca. Lansko leto smo prvič imeli pridelek sorte kerner.

Problem zaposlitve delavcev za priložnostno delo v sezonskih konicah smo naslovili na občinski sindikat, ki naj bi ga rešil, kajti v delovni organizaciji ne dovoljujejo več ponovno zaposliti mlajših upokojencev, ki so vajeni takšnih del, in študentov. Delovni čas ni najbolj posrečeno izbran, kajti vsi zaposleni imajo še doma kakšna opravila in kos zemlje, zato so že večkrat predlagali, da bi začeli z delovnikom ob šesti uri kot večina delovnih organizacij v občini, vendar o tem vodilni še razmišljajo. Pred leti so bili predlogi zanemarjeni, ker bi njihovo sprejetje lahko koga ogrozilo, toda ob vse večjem nezadovoljstvu delavcev z osebnimi dohodki in drugimi problemi bi bilo potrebno bolj prisluhniti delavčevim željam, da ne bi prišlo do nezaželjenih posledic. Rezerv ni nobenih, morebiti gre le za objektivne posebnosti, ki jih bo potrebno v prihodnje še naprej upoštevati pri delitvi razpoložljivega denarja za osebne dohodke. Zaenkrat ne vidimo drugih problemov, celotni plan za minulo leto je bil realiziran 87-odstotno. Kolektiv zaenkrat dobro posluje, vsi rezultati poslovanja pa bodo kmalu podani na zborih delavcev.

Letos bomo morali posodobiti še dokajšnji del naše opreme v polnilnici, zato pričakujemo novo napravo za etiketiranje iz Nemčije, vredno čez 160 milijonov dinarjev. Na seji smo obravnavali tudi program in finančni načrt za vinogradniške igre v septembru, katerih organizator bo naš tozd. Srečko Lukovnjak

GORNJA RADGONA

Planinski pohodi

Aktivnost gornjeradgonskih planincev poznamo že vrsto let. V zadnjem času se skrbno pripravljajo na društveni občni zbor, ki bo 27. februarja popoldne na OŠ Jože Kerenčič v Gornji Radgoni. Na delovno srečanje so pozvali poleg številnih članov tudi ostale ljubitelje narave. To bo ena izmed priložnosti za kritično presojo dosedanjega dela in dogovarjanja za še boljše delovanje v prihodnje. Tako naj bo vsaka pobuda dobrodošla za še bolj zagnano in uspešno delo v bodoče. Že nekaj let pristno sodelujejo tudi s sosednjimi planinskimi društvi (matica M. Sobota, PD Mura, PD Lendava, PD Lenart) in skupno organizirajo razne pohode, predvsem pohode v spomin na NOV.

Planinsko društvo Gornja Radgona ima skoraj petsto članov, od tega kar 180 pionirjev. Imajo pet mladinskih vodnikov in dva mentorja planinske vzgoje. Lani se je pohodov na Roglo, Stol, Snežnik, Raduho, Vogel, Obir, Tisje in drugam udeležilo nad 230 članov. Poleg tega so se udeležili tudi srečanja pomurskih in slovenskih planincev in priredili tradicionalni ples. Niso pa pozabili tudi na mladi rod, na otroke v planinskih krožkih na osnovnih šolah, saj so zanje organizirali več pohodov, med drugim na Boč, Uršljo goro, Lisco, Bohor in Donačko goro. Vseh teh pohodov se je udeležilo kar 90 mladih.

Tudi letos nameravajo organizirati vrsto pohodov, ki so jih razvrstili kar po mesecih in določili vodje. V prvem četrtletju naj bi se podali na Stol, Snežnik, Žavcarjev vrh in Ivanjščico, v drugem četrtletju pa imajo v programu Šaleško planinsko pot, srečanje pomurskih planincev, odšli bodo na Golico, Olševo, Grintavec, Krvavec in še marsikam drugam. Organizirali pa bodo tudi spominski pohod Tisje ter ples pomurskih planincev.

Najbrž v tem zapisu ni zajeto vse iz njihovega bogatega programa, ki ga bodo gotovo s svojo vztrajnostjo in požrtvovalnostjo uresničili tako, kot so že marsikatero svojo zamisel. R. Jaušovec

Zime, kakršna je letošnja, znajo biti proti koncu precej neizprosne, zato so se mnogi dobro založili s kurjavo. Nekateri so na dvorišča navlekli pravcate gomile lesa. Tudi pri Sobočanovih v Pince Marofu je tako.

Foto: Janko Stolnik

ROŽIČKI VRH

Kulturna dejavnost

Gasilci v Rožičkem Vrhu so si na občnem zboru zadali bo at program. Predvsem bi radi kupili nov gasilski avto, ker je dosedanji dotrajan. Seveda se zavedajo, da bodo morali za nakup veliko postoriti sami. V njihovem predelu namreč ni kake večje delovne organizacije, ki bi jim lahko kaj prispevala, Krajevna skupnost Videm, kamor spadajo, pa je tudi med revnejšimi v radgonski občini.

Kaže pa tudi, da gasilci v Rožičkem Vrhu v tem letu ne bodo zanemarjali izobraževanja in kulturne dejavnosti. V tem kraju namreč gasilci veliko delajo tudi na prosvetnem in kulturnem področju. Franci Klemenčič

RENKOVCI

Nov vaško-gasilski dom

Od takrat, ko so krajani Renkovec v središču vasi zasadili prve lopate, sta minili dve leti, zdaj pa že ponosno gledajo na svoje vloženo delo — nov vaško-gasilski dom. Lična stavba, ki so jo gradili ob pomoči Graditelja iz Beltinec s krajevnim samoprispevkom in prostovoljnim delom, se lahko »kosa« daleč naokoli.

V novem domu so večja dvorana, prostori za delo organizacij in društev, gasilske garaže in zbiralnica mleka, za katero sta primaknili sredstva Tovarna mlečnega prahu in TZO. Da okolju v Renkovcih namenjajo precejšnjo pozornost, ni treba posebej poudarjati. Predvsem želijo urediti okolico vaško-gasilskega doma, kjer je tudi center vasi, ob tem pa razmišljajo tudi o preselitvi vaške tehtnice. Tekst in foto: Jože Žerdin

POLICE

KMALU DOVOLJ PITNE VODE

Za krajane Polic, Aženc in dela Lastomerc bo pomanjkanje vode kmalu preteklost. Ta čas namreč poteka v Policah gradnja krajevnega vodovoda. Predsednik sveta krajevne skupnosti Feliks Petek, ki vse svoje moči posveča prizadevanjem, da bi ti »žejni kraji« prišli do pitne vode, je povedal, da imajo letos srečo z vremenom, saj dela potekajo skoraj vso zimo. Dosedaj so že zgradili dva vodohrama. Prvi je pri vili Kodelič, drugi pa pri Strahovih v Policah, vsak z zmogljivostjo 18.000 litrov. Oba sta na najvišjih točkah, ki dosegata 305 metrov nadmorske višine. Opravljena so tudi že vsa dela pri gradnji bogatega zajetja z izredno kakovostno vodo. Po gradnji zajetja in vodohramov bodo začeli s polaganjem glavnih vodov do vodohramov in porabnikov. Skupaj bo treba položiti več kot 7.000 metrov cevi. Delo je dokaj zahtevno, saj je potrebno premagati velike višinske razlike in strmine. Na mnogih mestih morajo dela opraviti ročno. V prvi fazi bo na omrežje priključenih 50 uporabnikov, zmogljivosti pa so take, da se jih lahko priključi še najmanj toliko. Seveda so za tak poseg potrebna velika sredstva. Po besedah Feliksa Petka se morajo zahvaliti Območni vodni skupnosti Drava—Mura iz Murske Sobote, ki je prispevala glavni delež, del sredstev je prispevala občinska stanovanjska skupnost, saj bodo vodo napeljali tudi v pet družbenih stanovanj, del pa tudi Občinska gasilska zveza Gornja Radgona in ostali bodoči porabniki vode. Doslej je vsako gospodinjstvo opravilo že več kot 50 delovnih ur, pri izkopu zajetja pa jim je s strojem brezplačno priskočil na pomoč obrtnik Slavko Borko iz Gornje Radgone. Celotna gradnja in napeljava bo vredna okrog 100 milijonov dinarjev.

Ludvik Kramberger

PINCE

Še dober kilometer asfalta

Vas Pince, majhno naselje ob meji, šteje le 80 domačij z nekaj več kot 250 prebivalci. Dolgoletna izoliranost od večjih prometnic in premajhne možnosti za življenje doma so prisilile mlade, da so vas zapustili in se zaposlili v drugih krajih doma in v tujini. Ostali so le starejši ljudje, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, še posebno pa z vinogradništvom. Šele pred leti, ko so do vasi speljali asfaltirano cesto, se je življenje v Pincah prebudilo. Oddaljenost od Lendave se je močno skrajšala, dobili so avtobusno povezavo in danes tudi starejši radi potujejo v mesto v trgovino ali k zdravniku. V Pincah namreč nimajo ne trgovine ne gostilne, imajo le vaški dom, v katerem se zbirajo v glavnem gasilci. Največja želja vaščanov je, da bi z asfaltno cesto povezali Pince s Pince—Marofom, to je le kilometer ceste, ki teče ob meji. Želeli bi tudi, da bi dobili v vas telefon. Vse to so zapisali v program dela za letošnje leto, ki so ga sprejeli na letni konferenci Socialistične zveze in krajevne skupnosti. Jani D.

TURNIŠČE

Nova šola

Turniškim šolarjem — šolski okoliš zajema Turnišče, Renkovce, Nedelico in Gomilico — se v letošnjem letu, torej že spomladi, obetajo boljši časi. Delavci Gradbenika iz Lendave bodo v prizidku uredili osem novih učilnic, kuhinjo, garderobe in druge prostore, ki jih učenci in prosvetni delavci že nestrpno pričakujejo. Prizidek bo nared do sredine leta, ko se bodo lotili še popravila sedanje stavbe. V sedanji šoli je zdaj velika gneča, saj pouk poteka ves dan, in to v dvanajstih oddelkih. Foto: J. Ž.

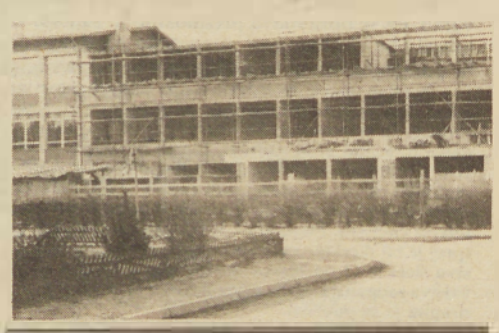

GORNJI LAKOŠ

Kud Arany János

Kulturno društvo »Arany Janos« je imelo pred kratkim letno konferenco, na kateri so podali obširno poročilo o dosedanjem delu. Priredili so proslave, sodelovali na prijateljskem srečanju s pobratenim društvom iz Gutorfolda (LR Madžarska), gostovali po Avstriji, nastopali v Dokležovju, Črenšovcih, Odrancih, Lenartu in Mariboru. Ljudske pevke so nastopale v okoliških krajih in na Madžarskem, društvo pa je že tretjič sodelovalo na tradicionalni lendavski trgatvi. Izvolili so tudi novo vodstvo KUD, nova predsednica pa je Žuži Bukovec. Kulturno društvo je tudi letos dobilo vabila za gostovanja po Madžarski in Avstriji, prirejali naj bi gostovanja raznih gledališč, podpirali svoje sekcije in skupine, na višji nivo speljati mlajšo folklorno skupino in spet spodbuditi k delovanju starejšo.

I. Pavšič

PREMAGANE NIŽINE IN VIŠINE

Najnižja pomurska vas — Pince-Marof v lendavski občini — in najvišji zaselek — Serdiški breg na obrobju soboške občine — imata med sabo okrog sedemdeset kilometrov cestne razdalje in 254 metrov višinske razlike.

TAM SPODAJ po odpravi poplav segajo brazde ponekod do hiš, TAM ZGORAJ pa vse do vrha. Ob pridnem delu se da tudi v takih krajih sorazmerno dobro živeti.

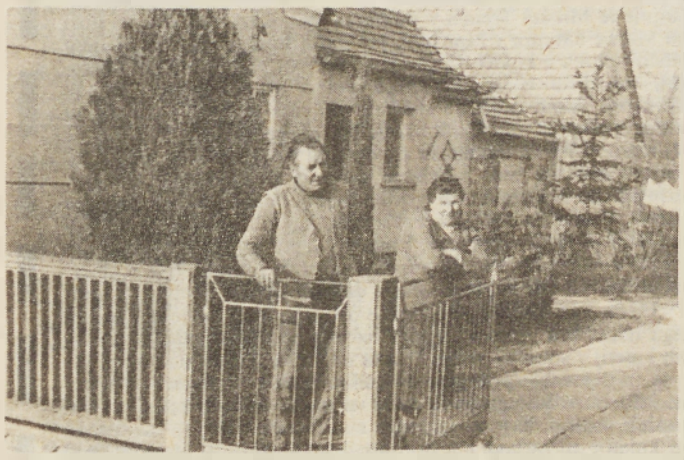

Krpanovi v Pince-Marofu so hišo ob cesti zgradili pred tremi desetletji. Gospodar Slavko in žena Elizabeta (na sliki) nenehno skrbita, da ostaja skupaj z okolico urejena.

PO ODPRAVI POPLAV SMELEJŠE KMETOVANJE

TAM SPODAJ ob levem bregu Ledave, kjer se kot utesnjena zajeda med madžarsko in hrvaško mejo končuje severovzhodna Slovenija, si je v minulih desetletjih ustvarilo domovanja precej pridnih ljudi. Iz grofovskega marofa je po priselitvah zrasla vasica z 49 hišami, ki se ponaša z najnižjo nadmorsko višino v Pomurju — komaj 162 metrov. Prav zaradi nizke lege so morali v preteklosti ob nalivih dobesedno bedeti, potem pa so stroji in ljudje tudi ta kraj zavarovali pred neusmiljenimi poplavami in ustvarili tistim, ki jim je do kmetovanja, kar se da normalne možnosti za delo. Malo je neobdelanih in neizkoriščenih površin.

Marsikje plugi brazdajo še vedno malce skopo zemljo vse do hiš. Obdelovalne površine so vedno večje in bolj zaokrožene, to pa so dosegli z odkupovanjem in zakupom. Komur ni preveč do kmetovanja ali pa tega zaradi starosti ne zmore, se pač odloči za eno izmed rešitev.

Strojev za sodobnejšo obdelavo je skoraj dovolj, le ob kakšnih konicah si morajo pomagati med sabo, in to brez posebnega moledovanja. Ljudje najdejo čas, čeprav jih je zdaj že precej zaposlenih v raznih delovnih organizacijah, posebno v okrog sedem kilometrov oddaljenem občinskem središču — Lendavi. Nad avtobusnimi prevozi se ne pritožujejo, posebno še, ker so jim občinski možje obljubili še eno avtobusno progo, vse pogosteje pa omenjajo telefone. Po njihovem v današnjem času vas brez telefona sploh ni vas in temu bi radi naredili konec. Potihem že seštevajo tiste, ki se navdušujejo za novo pridobitev in računajo, da po Ledavi do takrat, ko bodo v vasi zazvonili prvi telefoni, ne bo steklo preveč vode . . . Tudi sitnarijo, ko ne gre drugače.

V Pince-Marofu po odpravi poplav skrbno obdelujejo polja. Površine so marsikje zorane vse do hiš.

Katera domačija stoji najnižje, bi na tej »ravnici« stežka ugotovil, tudi nekam pretirana zvedavost o tem, od kod si, koga iščeš, zakaj ga potrebujejo, če ti je v sorodu in tako naprej, mi je vzela voljo po iskanju in ugibanju. Zavil sem kar h Krpanovim, kjer sta si upokojeni gospodar Slavko in žena Elizabeta v kuhinji s pomenkom krajšala sončno zimsko popoldne. Pa kaj bi počela drugega? Vsi štirje sinovi so zaposleni. Dva, Branko in Rado, še neporočena sta doma, Ivan in Jože pa sta se odselila bliže delovnim mestom. Domača opravila končajo kar mimogrede, zemlje pa imajo le dober hektar, kar je dovolj za pridelavo najnujnejših dobrin. Sicer pa življenje pri Krpanovih ni dolgočasno. Gospodar si pogosto krajša čas z ribolovom, žena se zaposli s kuhanjem, šivanjem in pletenjem, vsi skupaj pa skrbijo, da je pred tremi desetletji zgrajena hiša z okolico vred čista in urejena. Tu in tam se z avtomobilom odpeljejo kam ven. Družabno življenje se namreč v vasi vsaj doslej ni preveč uveljavilo, zato si dolge zimske večere krajšajo z gledanjem televizijskih programov, v sezoni pa mnogi mladi in starejši bodrijo in karajo nogometaše ob zapuščenem zadružnem domu, kjer je tudi zbiralnica mleka.

Se bo Pince-Marof, ta najnižji kraj v Pomurju, širil? Nihče noče biti prerok, povedo pa, da je v zadnjih letih zraslo dvanajst novih hiš, štiri pa medtem hitro propadajo. Mlajši silijo ven, sorazmerno malo pa se jih v kraj priženi. Nekako bo že, pravijo v tihem prepričanju, da »mlada« vasica ne bo začela z odmiranjem. Prebivalci se ne čutijo več tako odmaknjeni in zapostavljeni kot v preteklosti. To pa za nadaljnje življenje in ustvarjanje lepše prihodnosti veliko pomeni.

Serdiški breg iz leta v leto spreminja podobo. Brazde segajo vse do najvišjega pomurskega vrha.

STRMINE SE PODREJAJO PRIDNIM KRAJANOM

Kako pa je TAM ZGORAJ, na Serdiškem bregu s 416 metri nadmorske višine, na najvišjem pomurskem vrhu? Cesto do asfalta v Serdici, ki se jim zdi najdaljša takrat, ko skoraj pol ure drobijo koleke do avtobusne postaje, so v minulem obdobju dodobra utrdili vse od trinajstih po slemenu razvrščenih hiš z 49 prebivalci. Vsi potihem upajo, da bo krajevna skupnost v najkrajšem času poskrbela tudi za asfaltiranje utrjene vijugaste ceste, in takrat se ne bodo več čutili tako odmaknjeni in potisnjeni ob rob državne meje v dolini.

Sicer pa jim bližina meje včasih kar prav pride; blizu je maloobmejni prehod in si lahko marsikateri v času spravila pridelkov na avstrijski strani prisluži kaj denarja. Okapanje, spravilo krme, obiranje sadežev pa še kakšna druga opravila jih vsako leto čakajo tam.

Ni se treba ponujati. Tisti, ki potrebujejo pomoč, jih poznajo po pridnosti, zato jih kar sami poiščejo. Sicer pa imajo veliko dela tudi doma, kjer se kljub strminam čedalje bolj uveljavljata poljedelstvo in živinoreja, novost pa je v zadnjem času urejanje vinogradov z žlahtnino. Urejajo jih zase, pred vikendarji pa imajo, vsaj za zdaj, mir. Malo je neizkoriščenih površin. Brazde so zorane vse do vrha, ki je bil nekoč označen s piramido, ob kateri so ob raznih priložnostih zagoreli kresovi. Prav žal jim je, da so to opustili, saj so se kresovi videli tja daleč na avstrijsko stran in dol po valovitem pomurskem svetu. Tudi planinci se za to najvišjo točko ne zmenijo dosti.

Okrog telefonije so nekoliko na boljšem kot oni v Pince-Marofu. Najprej so imeli enega, drugi priključek so dobili lani, drugi pa bodo morali očitno še nekoliko počakati. Z dokaj iznajdljivosti in skupnim delom pa so rešili problem preskrbe s kakovostno pitno vodo. Iz doline so speljali cevi v zajeten bazen pod vrhom, odkoder pod primernim pritiskom dobivajo vodo vse domačije.

Prebivalci so se kar dobro »ugnezdili« na teh strminah in nič ne kaže, da bi se njihovo število kaj zmanjšalo. Omenjajo celo nekaj novih gradenj, saj bo življenje po ureditvi ceste precej znosnejše.

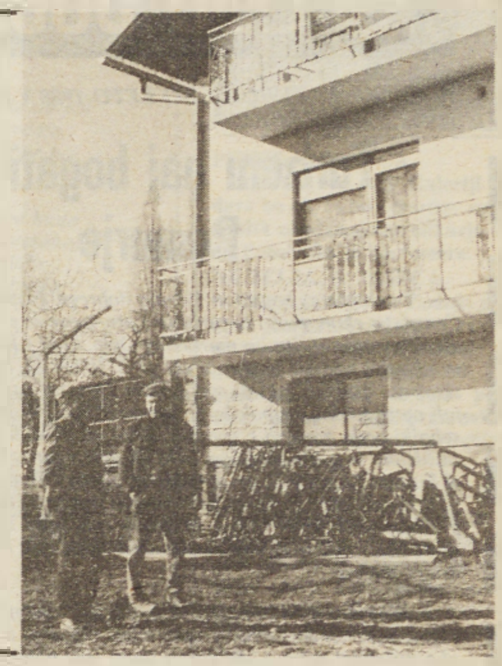

Takšen dom so si tik pod najvišjim vrhom zgradili Lapoševi. V spodnjih prostorih je tudi kovaška delavnica, ki je v tem času obdana z branami, plugi in drugimi priključki, vse pogosteje pa se oglašajo nestrpni lastniki.

Tako meni tudi gospodar najvišje domačije Anton Laposa, ki skupaj z materjo Frido, ženo Terezijo in hčerkama Bernardo in Aleksandro (najstarejša, Kristina, je že zaposlena v Ljubljani), kar dobro gospodari. Osem let je bil kot kovač zaposlen v Avstriji, potem prav toliko časa v Panoniji, zdaj pa kmetuje na manjšem posestvu. Ob tem ima že dve leti popoldansko kovaško obrt. Največ dela ima v poznem jesenskem in zimskem času, ko kmetje nagomilijo razne kmetijske stroje, lotil pa se je tudi izdelave balkonskih ograj in manjših prikolic.

Gospodar najvišje domačije na Serdiškem bregu Anton Laposa se ob kmetovanju ukvarja tudi s popoldansko obrtjo.

Vsa leta sta z ženo skrbno zbirala denar in ob stari hiši, ki je ne nameravajo podreti, zgradila novo, nadstropno, v kateri je dovolj prostora za vse.

Tudi tam, tik pod najvišjim pomurskim vrhom, torej ljudje s trdim delom prilagajajo površine za donosnejšo pridelavo, zbirajo denar za urejanje hiš z gospodarskimi poslopji, kupujejo stroje za lažjo obdelavo. S tem pa dokazujejo, da dobro kmetovanje ni odvisno le od lege obdelovalnih površin, ampak predvsem od ljudi, ki znajo izkoristiti tudi hude brežine.

Janko Stolnik

Odkod denar za stavbna zemljišča

Iz poročila o delu sklada stavbnih zemljišč občine Murska Sobota za leto 1987, ki so ga obravnavali tudi na seji izvršnega sveta, veje spoznanje, da so le delno uresničili načrtovane naloge. Med drugim so ocenili vrednost stanovanjskih hiš v Lendavski, arhitekta Novaka in Gregorčičevi ulici v Murski Soboti, saj jih bodo skušali odkupiti v letošnjem letu. Poleg tega so investitorjem oddali za gradnjo stanovanjskih blokov zemljišča pri Gradu in v Beltincih, v Murski Soboti pa so pridobili zemljišča za gradnjo poslovno-stanovanjskih objektov v Kocljevi ulici in na Lendavski cesti. Porušeni sta že dve prej odkupljeni zgradbi. Največ dela pa je imel sklad v lanskem letu z opremljanjem in oddajo kompleksa za zasebno stanovanjsko gradnjo v Krogu, za kar je Zavod za ekonomiko in urbanizem izdelal ustrezen investicijski program. Tu so denarne obveznosti poravnane, svoj delež pa bodo morali prispevati še krajevna skupnost Krog in prednostni upravičenci komunalne ureditve zemljišč.

Hkrati so v Finžgarjevem naselju v Murski Soboti oddali tri parcele za zasebno vrstno stanovanjsko gradnjo, za kar so ponudniki že poravnali stroške. Poleg tega se je sklad moral ukvarjati s 87 ponudbami za prednostni nakup nezazidanega stavbnega zemljišča. Največji problem pa je predstavljalo pomanjkanje denarja, saj so med drugim morali poravnati določene obveznosti prejšnjega upravljalca s stavbnimi zemljišči, to je sisa za cestno in komunalno dejavnost.

Kot je pokazala razprava na seji soboškega izvršnega sveta, bo treba v prihodnje nameniti znatno več pozornosti usklajenim aktivnostim na tem področju, saj je bilo razhajanj mnenj v preteklosti preveč. Zato mora komite za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve prevzeti usklajevalno vlogo. Ta naj bi v skladu s spremembami zakona skupaj s skladom za stavbna zemljišča, stanovanjsko skupnostjo in drugimi zainteresiranimi dejavniki pripravil do tretjega trimesečja nov odlok, ki bi jasneje opredelil nekatere zadeve, kot so nadomestilo za mestno zemljišče, kompletna komunalna opremljenost stavbnih zemljišč ter dozidave in nadgradnje pri zasebnih hišah. To je navsezadnje v tesni povezavi z izhodišči za pripravo finančnega načrta sklada v letošnjem letu in programom del, predvsem glede usmerjene družbene in zasebne gradnje ter sofinanciranja zazidalnih načrtov. Več kot 254 milijonov dinarjev v letu 1988 gotovo ne bo lahko zbrati.

Milan Jerše

MURA

TOVARNA OBLAČIL IN PERILA MURSKA SOBOTA

Tozd Perilo, Murska Sobota

Tozd Oblačila, Murska Sobota

Tozd Ženska oblačila, Murska Sobota

Tozd Ženski plašči, Murska Sobota

Tozd Oblačila, Ljutomer

Tozd Modna konfekcija, Gornja Radgona

Iskrene čestitke ob dnevu žena!

IŠČEMO DOBREGA GOSPODARJA

KAKŠNO BO TURISTIČNO LETO 1988 V POMURJU

Turizem naj bogati tudi Pomurje

Turizem nas bogati in Iščemo dobrega gospodarja sta novi gesli Centra za ekonomsko in turistično propagando pri Gospodarski zbornici Slovenije in Studia marketing Delo, ki bi v letu 1988 nadomestili učinkoviti, pa tudi že obrabljeni gesli Slovenija, moja dežela ter Turizem smo ljudje. Z oglasi pod geslom Turizem nas bogati bodo ustvarjali optimistično razpoloženje, posamezniki iz združenega dela in zasebniki bodo govorili o uspehih, ki so jih dosegli v turizmu z dobrimi zamislimi in pridnim delom in ki jih delo v turizmu materialno, pa tudi kulturno bogati. Z drugim delom akcije Iščemo dobrega gospodarja bodo poiskali in predstavili kopico storitev, stavb, izdelkov in drugih možnosti, ki bi lahko obogatile turistične storitve Slovenije, pa najsi bodo to zapuščene vinske kleti, nekdanje čolnarne, gradovi ali drugi objekti.

Zelo potrebno in zaželeno je, da se v omenjeno akcijo Centra za ekonomsko in turistično propagando vključijo tudi pomurski gostinsko-turistični delavci. Ni dovolj imeti lepe objekte, če ni dobrega gospodarja. Vemo, da so pomurski hoteli slabo zasedeni (izjemi potrjujeta pravilo), da se jim računica ob koncu leta kljub visokim cenam penzionov in drugih storitev ne izide. Preveč zaposlenih v posameznih enotah, previsoki stroški energije in administracije, prehitro zviševanje cen surovin — živil in pijač . . . vse to krade dobiček pomurskega turizma. Toda — ali se ne bi dalo izboljšati?

Zakaj ni v hotelih in restavracijah dovolj gostov? In če je že dovolj obiska — tako da kaka restavracija ni po celo popoldne brez gostov — ali se sprehod natakarja do mize splača, ko pa gost naroči le kavo ali brizganec? Kaj naročajo gostje, ki jih je zaradi slabega ekonomskega standarda vse manj? In še prej: kako kljub vsemu pridobiti večje število gostov? Kajti, če ni dovolj tistih, ki bodo trošili ponujeno, je vse zaman! Zato je še vedno najpomembnejša naloga pomurskih turističnih delavcev »snubljenje, vabljenje, mamljenje, pregovarjanje« gostov. In kako jih pridobiti v tej vse večji konkurenci, če ne s kakovostnejšimi, pa cenejšimi ponudniki?

Pri ponudbi hrane in pijač smo še vedno preveč togi. Prepogosto slišimo besede: »Saj se ne splača, tega ne bodo naročili . . .« Zasebnikom pa se splača marsikaj. Celo to, da povabijo v svojo restavracijo italijanskega kuharja?!

Denarja za velike naložbe v turizmu v Pomurju ni. Izjema je le hotel v Moravskih Toplicah, katerega usoda je še vedno zavita v megleno kopreno. Posodobitve, obnove starih objektov, pestrejša ponudba . . . to je v glavnem zapisano v načrte za leto 1988. Res je. Kakovostna turistična ponudba je sestavljena iz tisoč malenkosti in pozornosti. Koktejli, diabetično pecivo, lovske jedi, kitajska kuhinja, šampanjci po deciliter, buteljčna vina v manjših količinah, novi jedilni listi in vinske katre, prti na mizah in vaze z rožami . . . Saj ne rečemo, da se v letu 1987 ni nič izboljšalo!

In če povzamemo v nekaj besedah osnovne usmeritve turističnega leta 88: povečanje števila gostov, obnavljanje obstoječih zmogljivosti, kakovostnejša ponudba.

Pa seveda: Turizem smo ljudje in Turizem nas bogati!

Bernarda Peček

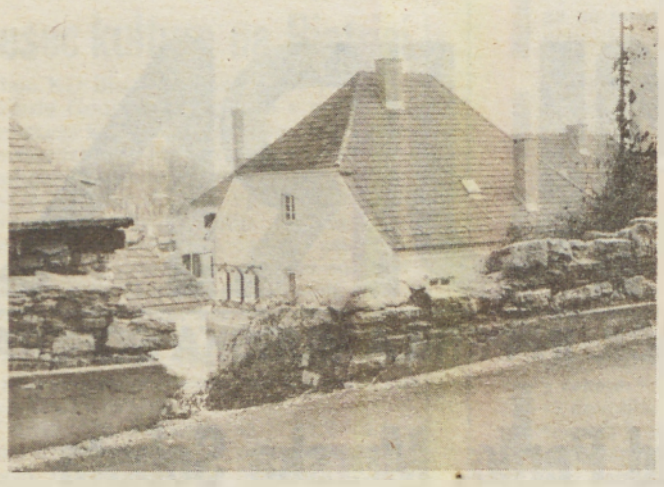

V bližini mejnega prehoda Gornja Radgona sta ulica in stari del mesta. Po njej lahko pridete na gornjeradgonski grad, zanimivo izletniško točko, saj lahko z vrha hriba vidimo daleč naokrog, tudi sosednjo, avstrijsko Radgono.

Toda med potjo naletimo na vrsto neprijetnih stvari, tale poškodovana ograja je že ena takih. Le nekaj metrov stran pa je obnovljeni Kompasov gostinski obrat.

bp

Negovsko jezero in turistična pisarna v Radencih

Na posebnem računu Skupščine občine Gornja Radgona se je lani zbralo 3 milijone 800 tisoč dinarjev od turistične takse. Od letošnjih 70 dinarjev dnevne turistične takse naj bi zbrali 8 milijonov 750 tisoč dinarjev.

Že lani se je s tem denarjem, ki ga sicer ni veliko, pomagalo marsikaj urediti, če že ne zgraditi. Tako kot lani za Blaguško bodo letos sofinancirali izdelavo ureditvenega načrta za Negovsko jezero (okrog milijon dinarjev), prav tolikšen delež pa bodo namenili odprtju turistične pisarne v Radencih, ki bo v pomoč tako družbenim kot zasebnim gostinsko-turističnim organizacijam v občini. Kot vsa leta bodo z denarjem namenske turistične takse sofinancirali prireditev Parada kmečkih del in običajev v času kmetijsko-živilskega sejma (800 tisoč dinarjev), prav tako pa izdelavo raziskovalno-razvojne naloge Oblikovanje turistične ponudbe in izdelava zasnove dolgoročnega razvoja turizma v Pomurju. S temi sredstvi pa naj bi postavili tudi table pred mestom Gornja Radgona in naseljem Radenci ter sofinancirali izdelavo razglednic.

Bernarda Peček

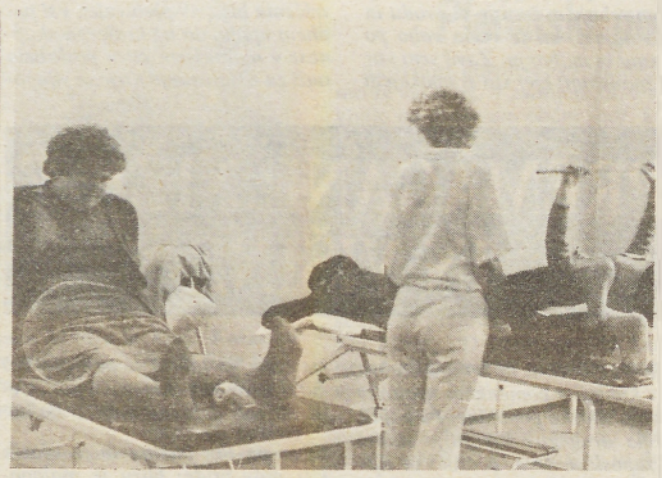

Razgibavanje je večkrat boleče, pomaga pa le.

NOVA OPREMA IN TEDENSKO IZOBRAŽEVANJE — ZA OHRANITEV STIKA Z RAZVOJEM

V Fizioterapiji potrebujejo terapijo

O Fizioterapiji v Naravnem zdravilišču Radenci smo se razpisali pred nekaj več kot letom dni, potem pa kot da bi pozabili (ali samo hoteli pozabiti) na ta neljubi dogodek. Zakaj? Uradno mnenje osnovne sindikalne organizacije in delavskega sveta je bilo, da so se zaposleni na tem oddelku neupravičeno »dvignili« ter da bodo njihove zahteve glede delovnih razmer v kratkem uresničene, ker so že načrtovane.

Po enem letu pa so se delavci fizioterapije spet sestali (decembra 1987) in zvedeli: zaradi napačne osnovne konstrukcije in spremembe namembnosti prostorov se problem prevelike vročine in vlažnosti ne bo mogel popolnoma odpraviti.

Primerno strokovno znanje in tehnika, neprimerni prostori

Delavci v fizioterapiji se vsako sredo sestajajo na posebnih izobraževalnih urah. Glavni fizioterapevt, zdravnik ali zunanji strokovnjak jih seznanijo z novimi dognanji na tem področju zdravljenja, prav tako pa spoznavajo nove tehnične dosežke, se učijo upravljati z novimi terapevtskimi pripomočki in podobno. Prav zdaj spoznavajo delovanje z novim aparatom za magnetoterapijo MAGNETFELD 200, prav tako pa so v Fizioterapiji v Radencih bogatejši za JONOMODULATOR, novo ultrazvočno aparaturo in štiricelično galvansko kopel. Ko se bodo usposobili za delo z njimi, jih bodo lahko uvrstili v svojo ponudbo fizioterapevtskih uslug.

V Fizioterapiji dela 14 fizioterapevtov, 8 kopaliških delavk ter 9 maserjev. Prostori so bili zgrajeni 1974. leta, vendar so z raznimi predelavami dobili več kabinetov in dodatnih prostorov, kot pa je bilo s prvotno gradnjo načrtovano in dovoljeno. Sedanji prostori so: elektroterapija, kabinet za pasivno razgibavanje, terapevtski bazen, 3 telovadnice, oddelek ročnih masaž in toplotnih oblog, oddelek mineralnih kopeli, uporabljajo pa tudi veliki plavalni bazen ter druge prostore za delovno terapijo. Večja je vročina zunaj, več dela imajo fizioterapevti — vroče pa jim je tudi zaradi visokih temperatur v delovnih prostorih. V teh mesecih so njihovi pacienti predvsem »zunanji«, v poletnih pa gostje zdravilišča.

Blatne obloge in termalne kopeli tudi v Radencih

Do sedaj so imeli njihovi pacienti v glavnem srčno-žilne, in ledvične težave, moteno presnovo sladkorja in ortopedske težave. Tudi sestava (socialna) teh pacientov-gostov se je od leta 1974 do danes močno spremenila. Upajo, da se bo še bolj po obogatitvi ponudbe s fango in termalnimi kopelmi — seveda v korist tujih gostov.

Glavni fizioterapevt Jože je o tem dejal: »Za fango je veliko povpraševanje. Poznamo zdravilišča, kjer že ponujajo usluge —

Zaposlenih je 14 fizioterapevtov, 8 kopaliških delavk in 9 maserjev.

na primer v Rogaški, Dobrni. S tem bi ugodili predvsem tujcem, ki v ta kopališča zelo radi prihajajo. Poleg fange pa je zelo pomembna tudi termalna voda. Lep primer množične uporabe teh uslug so Moravske Toplice. Res je, da je od vrste fizioterapevtskih uslug v veliki meri odvisno tudi število gostov v zdravilišču. Z neko primitivno terapijo v današnjem času ne moreš uspeti, zato se mi izpopolnjujemo tako v tehniki kot tudi v teoriji sproti.«

Slabo počutje delavcev

Jože Majc je nadaljeval: »Nas delavce motijo predvsem klimatske težave, mikroklima ni dokončno urejena. Je pa res, da je stavba že v osnovi zgrešeno narejena, popravljati pa je težko. No, lani se je položaj delno izboljšal, vendar ne v vseh prostorih. Tako so na primer posebno težke delovne razmere zaradi visokih temperatur in velike vlažnosti v oddelku masaž, kabinetu za razgibavanje, vodni terapiji. Temperature so odvisne od zunanjih, v glavnem so od 28 do 30 stopinj Celzija, včasih še več. To težko prenašamo mi, ki smo tukaj osem ur, pa tudi bolni pacienti. Mnoge delavce že muči slabo počutje, pa glavoboli in podobno, kaj bo dolgoročno, tega pa še ne vemo.

Najteže je gotovo maserjem, saj ti delajo »fizično«. Zato so sklenili, da se bodo maserji menjavali na delovnem mestu za podvodno masažo.

Kako neustrezno je primerjanje dveh različnih delovnih področij, se je izkazalo tudi v Naravnem zdravilišču. Kako naj delavec fizioterapije ve, v kakšnih razmerah dela kuhar ali natakar in obratno? Toda delavski svet je sestavljen tako, da eni odločajo za druge, izvemo še v Fizioterapiji v Radencih, kjer je tudi sedež Društva fizioterapevtov mariborske regije.

Vodilni bodo vsekakor morali najti neko rešitev — za zdravilišče sta enako pomembna tako gostinstvo kot zdravstvo, kljub temu pa pavšalno in prisilno enačenje ni pravilno. Na napakah se učimo: kar bomo danes ločili, bomo mogoče spet čez nekaj let združili; kar smo pred leti združili, bomo danes ločili.

Bernarda Peček

Kmečki turizem še vedno caplja

Stanje na področju kmečkega turizma v soboški občini je dokaj porazno, saj je le malo pravih turističnih kmetij. Vse pogoje izpolnjuje le Mihael Tremel v Bokračih, nekoliko tudi kmečki turizem Marije Sabotin v Lipovcih, povsod drugje pa ne uresničujejo določil odloka o kmečkem turizmu. Prav tu pa ne sme biti odstopanj, smo slišali na seji izvršnega sveta v Murski Soboti, zato se inšpektorji lahko odločijo tudi za ukinitev te dejavnosti, če ni ustreznih pogojev. Za spodbujanje kmečkega turizma, ki naj bi se bolj razrasel na Goričkem in zagotavljal nova delovna mesta, so premalo naredile tudi turistične agencije in kmetijske zadruge. Razmisliti pa bi kazalo tudi o drugačnem obdavčevanju kmečkega turizma. V soboški občini se zavzemajo, da bi v posebnem odloku opredelili položaj vinotočev, Projektivnemu biroju v Murski Soboti pa so dali pobudo, da pripravi zasnovo kmečke hiše s kmečkim turizmom, kar naj bi nosilci te dejavnosti tudi denarno podprli. Uprava za inšpekcijske službe oziroma tržni inšpektor je lanskega decembra opravil temeljit nadzor nad poslovanjem turističnih kmetij v soboški občini. Na ta način so skušali ugotoviti, kako se ta dejavnost prilagaja določilom odloka o kmečkem turizmu. Pri tem so žal ugotovili, da se večina turističnih kmetij ukvarja z dejavnostjo, ki je v nasprotju z odlokom. Tako se vse turistične kmetije ukvarjajo z gostinsko dejavnostjo, saj stacioniranih gostov nimajo ali pa so ti v zanemarljivem številu, izletniški gostje so redki, zato točijo pijače pretežno vaščanom. Turistična kmetija pa gotovo ni to, če želimo zgolj pojesti šunko ali popiti vino! Očitno se tega marsikje ne zavedajo. Poleg tega so pijače redkokdaj domače. Tudi živila, predvsem meso, kupujejo, namesto da bi sami redili prašiče ali piščance. Higiensko stanje posameznih objektov je slabo, kar velja v prvi vrsti za pomožne prostore.

Tudi kmetijska inšpekcija je ugotovila vrsto pomanjkljivosti. S kontrolo pridelave in prometa vin na turističnih kmetijah so namreč ugotovili, da je bil kljub prepovedi reden promet z vinom samorodnic. Osnovno določilo odloka o turističnih kmetijah pa je, da morajo le-te ponuditi izključno lastne pridelke. In če naj bi bil kmečki turizem predvsem za stacionirane goste, ki bi se ukvarjali z ribolovom, gobarjenjem ali kakimi kmečkimi opravili, je nerazumljivo odstopanje od teh načel. Tudi primeri, ko dvorane dajejo na voljo raznim sindikalnim prireditvam, gostijam in najrazličnejšim veselicam, so v popolnem nasprotju z dobro turistično kmetijo. Da je treba načrtovati dolgoročno proizvodnjo skupaj s kmetijsko zadrugo in urediti obrestne mere za kmečki turizem, pa že itak čivkajo vrabci na strehi.

Milan Jerše

Kakovost naj bo glavni adut

Padec življenjskega standarda se še kako odraža v prodaji zmogljivosti gostinsko-turističnih organizacij, zdi se, da so na boljšem tisti, ki so cenejši,da kakovost ni pomembna. Toda ni tako. Čeprav so cene v Sloveniji dvakrat višje od cen v ostalih zdraviliških krajih Jugoslavije, pa moramo biti konkurentni tudi z razmeroma visoko ceno. Jožica Kaučič, nepoklicna članica Izvršnega sveta Gornja Radgona, zadolžena za področje turizma, je pripravila Analizo turističnega prometa v letu 1987 v občini Gornja Radgona in meni: »Kakovost bi naj bila tista, ki bi nas ločevala od drugih turističnih krajev. Vendar na žalost s padcem standarda postaja kakovost vse manj pomembna in je cena tista, ki odpira možnost večje prodaje. Vendar pa je kaj hitro mogoče **zaiti iz primerne cene v neke vrste razprodajo turističnih zmogljivosti.** Zato je cenovna politika, ki je bila še do pred kratkim svobodna, pri prodaji turističnih storitev še kako pomembna.«

Dovolj postelj — premalo tujih gostov

V radgonski občini je skupno 730 ležišč, od tega A 224, B 402 in C kategorije 54 postelje. Poleg teh je še 50 zasebnih postelj, ki pa jih močno pogrešajo predvsem v času sejmov v Gornji Radgoni. Za marsikaterega razstavljalca je nerazumljivo, da mora prenočevati tudi v 30 ali več kilometrov oddaljenem motelu, namesto, da bi lahko najel zasebno sobo v Gornji Radgoni ali okolici. Hotelske postelje so v Radencih in v Gornji Radgoni. Radenski Tozd Naravno zdravilišče je leta 1987 zabeležil padec prenočitev domačih in tujih gostov za 7,6 odstotkov. Skupno je lani v radgonskih gostinsko-turističnih organizacijah prenočilo nekaj manj kot 152 tisoč gostov, kar pa je le 85 odstotkov načrtovanega za to leto. **Tujih gostov je bilo nekaj čez 14 tisoč, kar je le 68 odstotkov načrtovanega.**

Zaskrbljujoča pa je slaba izkoriščenost zmogljivosti v Radencih, kar le dokazuje, da je postelj v radgonski občini dovolj. Izkoriščenost zmogljivosti v Tozd Naravno zdravilišče je bila 1986 še 81-odstotna, leta 1987 pa samo 62 odstotna, v tozdu Grozd pa se je povečala 59 na 62 odstotno izkoriščenost. Hotel Radin A kategorije je bil tako lani izkoriščen le 54 odstotno.

Turistični razvoj občine temelji na zdraviliški ponudbi

Ne le turistični ampak celotni razvoj občine temelji na mineralni vodi, ki je zaenkrat tudi osnova zdraviliške ponudbe. Toda to ni dovolj privlačno za tako število gostov, ki bi prinašali dobiček.

Poleg stalne ponudbe (rekreacijske, rehabilitacijske in shujševalne kure ter preventivni pregledi) so delavci turistične prodaje pripravili lani za zdravilišče vrsto zanimivih in pestrih programov: medicinsko programirani aktivni oddih, 7 in 14-dnevni program Zdravje-Lepota, 14-dnevni program Celulit, fitnees programi, športne počitnice v Radencih, teniški vikend paket in teniški teden v Radencih, prvomajska ponudba, silvestrska ponudba, ponudba za 29. november in drugo. Prav tako so bile pripravljene številne nove ponudbe, ki vključujejo obisk Janževega hrama in sosednje Avstrije, za hotel Grozd.

Toda ta ponudba ni dovolj, če gostu ne bomo ponudili »celovitega turističnega izdelka«, meni Jožica Kaučič: »Če hočemo, da bodo prihajali stari gostje (in novi), jim moramo ponuditi integralni turistični proizvod. Truditi se moramo, da poleg penziona gostu ponudimo tudi razne druge storitve, ki ga bodo zadovoljile tako telesno kakor tudi duševno, ta pa je čim več rekreacije, izletov, čajank, družabnih iger, piknikov . . .«

Kakovostni in ne le več številčni razvoj turistične ponudbe

Zaradi slabega gospodarskega položaja (pa tudi zaradi prve ugotovitve) ne načrtujejo večjih naložb. Kljub temu pa bodo te, ki so načrtovane, še kako pomembne za nadaljnji razvoj turizma v tem obmejnem kraju. To so najprej naložbe, povezane z rezultati termalnih vrtin v Radencih, nato ureditev steklene dvorane v Radencih ponovno v pitno dvorano, računalniška oprema v naravnem zdravilišču, obnova hotela Grozd in nekaj dodatnih prenočitvenih zmogljivosti, obnova Kapelskega doma, gradnja turistične pisarne v Radencih in drugo.

In kakšne kratkoročne in dolgoročne naloge so si zastavili v radgonski občini. Zavedajo se, da bo potrebno zdraviliško ponudbo razširiti na širšo strukturo gostov ter popestriti izvenpenzionsko ponudbo; vrednost dinarja nenehno pada, vendar bi morali to (nerealno, pa vseeno dobičkonosno) konkurenčno sposobnost znati izkoristiti; prav tako bi morale vse gostinsko-turistične organizacije v občini v večji meri izkoristiti idealno lego in bližino Avstrije. Pomembno za razvoj turizma v radgonski občini pa je tudi, da se čim prej uredi turistična pisarna na avtobusni postaji v Radencih, ki bo v ponudbo vključevala tudi zasebnike, pridobiti »botre« za gradnjo objektov ob Blaguškem jezeru, izdelati ureditveni načrt za Negovsko jezero, opremiti celotno vinsko cesto s tablami Pot v gorice, sodelovati pri izdelavi prospekta in zemljevida Pomurja, uskladiti odpiralni čas zasebnih gostinskih objektov, čim bolj povezati vsa turistična društva v občini ter v večji meri izkoristiti turistične možnosti sejmov v Gornji Radgoni.

Bernarda Peček

KULTURA V GRADU IN ZAPRTA DVORANA

Dolgoletno zapostavljanje kulturne dejavnosti v soboški občini (prednost na tem področju so imeli v zdravstvu in izobraževanju) je pripeljalo tako daleč, da zaradi znanih omejitev Kulturni skupnosti Murska Sobota grozijo izgube; tega, da bi lahko ta trenutek zbrala sredstva za obnovo zaprte grajske dvorane, reševala prostorsko stisko Pokrajinske in študijske knjižnice ter druge nakopičene probleme finančne narave, pa ni upati. V teku je sicer utrditev in hidroizolacija temeljev soboškega gradu, vendar prav zaradi pomanjkanja sredstev dela prepočasi izvajajo, podvizati pa se bo potrebno tudi pri usposobitvi grajske dvorane ter pravočasno načrtovati uporabo tistih grajskih prostorov, iz katerih se bo predvidoma letos na pomlad izselilo Gozdno gospodarstvo. Ker so v nadstropju, za širitev knjižnice niso primerni, čeprav so stene obokane, ne bi prenesle teže knjig. Poleg tega pa primanjkuje prostorov tudi Pokrajinskemu muzeju, ki ima zdaj 710 kvadratnih metrov površine, po normativih in standardih pa bi jih moral imeti dva tisoč. Z razširitvijo v izpraznjene prostore Gozdnega gospodarstva bi jih pridobil 300, kar je skupno sicer le polovica od zahtevanega, vendar dovolj za postavitev zbirke novejše zgodovine ter najnujnejšo preureditev muzejskih zbirk.

Splošni oddelek Pokrajinske in študijske knjižnice, kjer je prostorska stiska najhujša, naj bi se širil v prostore Kluba mladih, če bo le-ta našel ustrezno mesto drugje. Ker je v uporabi le osem ur tedensko, drugače pa prostor Zveze slepih v gradu nezaseden, naj bi ustreznejšo lokacijo za ljudi, ki se stežka vzpenjajo po grajskih stopnicah, našel Center za socialno delo.

Krajevna skupnost Murska Sobota ima za obnovo grajske dvorane, ki je obenem edina gledališka in tovrstna prireditvena kulturna dvorana v Murski Soboti, predvidenih milijardo sto tisoč dinarjev. Kot nekdanja kinodvorana pa bi lahko služila tudi za manjše projekcije tako imenovanega kino-gledališča in drugega, kar pogrešamo v pomurskem središču. Navsezadnje pa jo je nujno usposobiti tudi zato, ker je v njej lutkovni oder in so poleg premier domačih gledališčnikov občinska in medobčinska ter druga kulturniška srečanja, najmlajše pa ob prehodu iz starega v novo leto obdarja dedek Mraz. Zadnji je imel težave, saj bi s svojim spremstvom skoraj padel skozi trhle deske odra, sreča pa je tudi, da katerega od nastopajočih ni stresel električni tok nezavarovane in dotrajane napeljave.

Vse zgoraj našteto, o čemer je bila beseda na minulem pogovoru v Kulturnem centru, je očitno prevelik zalogaj, da bi ga lahko prebavili kulturniki sami. Da ne bo prevelike škode za dejavnost, je potrebno ukrepati takoj. Predvsem v primeru zaprte gledališke dvorane, ki bi jo Gledališče Mi pred premiero nujno potrebovalo za vadbo in nastop, pa tudi gledališčniki kulturnoumetniškega društva Štefan Kovač v Murski Soboti so brez strehe nad glavo. Umesten je bil zato predlog tajnika krajevne skupnosti, da naj bi združeno delo, ki ni prispevalo na izvršnem svetu dogovorjenega deleža za dograditev večnamenske telovadnice in je sredstva morala prispevati krajevna skupnost, le-tega zdaj namenilo za takojšnjo obnovo grajske dvorane.

Za strokovne podlage je odgovoren Kulturni center, ki je bil tudi sklicatelj pogovora, s stališči udeležencev pa bi bilo potrebno čim prej seznaniti občinski izvršni svet, da lahko ukrepa prej, kot bodo posledice v Kulturni dejavnosti še hujše. Zaradi neposluha za kulturo in usmeritve, ilustrativno citirane v krilatici, da je konja treba najprej nasititi, če hočemo, da bo vlekel voz, pa je zdaj, ko vidimo, da voz vseeno drvi navzdol, potrebno priznati, da je kultura, ki je lahko močna v človeku, očitno v tem okolju preslaba navzven.

Brigita Bavčar

ŽIVELE LUTKE

V lendavski občini je bil pretekli teden pravi pravcati praznik v znamenju lutkarstva. Na svoj račun so prišli otroci, saj so od štirinajstih izbranih predstav severovzhodne Slovenije videli vsaj eno domala vsi z vseh šol in vrtcev.

Predsednica občinske ZKO Lendava Marija Hajoš je s spodbudnimi in toplimi besedami pozdravila lutkarje. Prva predstava, skupinska improvizacija lendavskih lutkarjev v živalskih maskah in arhetipih živali na človeške teme, je dosegla neposreden stik z gledalci in jih dodobra ogrela za gledanje naslednje igrice PAPAGAJ BUČKO IN SINICA lutkarjev iz Mežice. Če bi prva igrica DELO NAJ ŽIVI bolj sodila na Našo besedo, lahko za drugo rečemo, da je bila lutkovno čista in simpatični Bučko bo ostal v spominu v marsikateri otroški glavici. S TREMI LUTKOVNIMI ZGODBAMI se je srečanja udeležilo edino bližnje poklicno lutkovno gledališče iz Maribora. Likovno scenske zasnove teksta so ponujale mnogo več, kot je izkoristila sicer profesionalno korektna izvedba. Po Kajetanu Koviču so lutkarji osnovne šole Borci za severno mejo iz Maribora pripredili zanimivo in domiselno igrico o ZMAJU DIRENDAJU. Domiselnost lutkarjev šole iz Velike Nedelje pri Ormožu s predstavo NA ZELJNI GLAVI je bila zlasti v odlični scenski rešitvi, medtem ko bi mizanscensko (gibanje drugih živali, saj je bila edino gosenica vezana na glavo) lahko bolj razširili. Transformaciji gosenice v metulja so sledili ledeni, silno korajžni in simpatični TRIJE SNEŽAKI z osnovne šole Radenci. Dobro izurjena skupina DPD Svobode s Ptuja je inventivno, na hvaležni scenski zasnovi (kupi slame in jute, kjer pridejo lutke lepo do izraza) odkrila otrokom, kdo vse se lahko izleže iz jajca. Izkazalo se je, da lahko Krilićev tekst JAJCE funkcionira tudi z večjo zasedbo in na velikem odru. Prava poslastica je bil PIŠČANČEK PIK vzgojiteljic VO Jadviga Goležiz Maribora. Poslastica zato, ker je izjemno dobro »branje« literarne predloge in zares posrečene kombinacije konkretnega sveta (piščančja valilnica s hladno visečo svetilko) in tehnologije senčnega gledališča (z grafoskopom projiciran sanjski svet) mlado publiko povsem osvojila. Tudi predstava TOBIJA glasbeno nadarjenih lutkarjev z osnovne šole Franjo Vrunč Slovenj Gradec je uporabila princip senčnega gledališča. Lutkarice iz Lenarta so si izmislile POMLADNO PRIREDITEV. Čeprav dramaturško ne prav trdna, je predstava s skrbno animacijo lutk otroke povsem zadovoljila. FANTAZIJA pa je preprosta muppetshowovska igrica na presneto resno temo. Otroško gledanje mlade Natalije Frankovič z mariborske osnovne šole Slava Klavora na svet odraslih je poduk za marsikateregа zglednega, v materialni svet ujetega, omejenega starša. JOJ, BOLI, je vzkliknila miška v rokah mladih lutkarjev iz 3. razreda osnovne šole Bučkovci pri Ljutomeru. Prizadevna mentorica Joža Žizek je vzbudila v mladih veliko ljubezen do lutke. Prav isto je treba priznati mentorici Nadi Tušak z osnovne šole Prekmurske brigade iz Murske Sobote. Otroci s prilagojenim poukom so se vživeli in dobesedno predali igri z lutkami v komični basni ZRCALCE. Dober pedagoški prijem in zgled, kako je treba delati z otroki. Pridite, pedagogi, in poglejte!

»Domov lahko gremo zadovoljni« je zaključil pogovor o predstavah selektor, nekdanji direktor ljubljanskega lutkovnega gledališča Matija Milčinski. Brez igrice so ostali le otroci v Turnišču. Zares škoda, da nismo videli naših porabskih Slovencev z Gornjega Senika, ki jih je mentorsko pripravljala Jožica Roš iz Murske Sobote. Po vsem videnem ostaja ugotovitev, da ritem, tempo, dinamika in dramaturgija še naprej ostajajo dolgoleten problem slovenskega lutkarstva. Vendar: »Zlasti me veseli, da kljub vsem nezadostnostim, neznanju, lutke živijo! Veselje, zagnanost, odnos do lutk ...« je Tine Varl, predsednik odbora za lutkarstvo pri ZGLSS, pa je v zahvali vse povabil na sklepno srečanje, ki bo letos na Obali.

Rajko Stupar

MILAN VINCETIČ

LENORA

I.
Pri tebi je tako tesno
z grudvico postlano
kaj naj dam ti pod glavo
s sekirico razklano

Pri tebi je tako hladno
da ne da mi spati
zakaj si se obrnil proč
ne morem več vzdržati

II.
Prinesel sem ti prstan zlat
s kamni nakrancljani
poglej kako se ti poda
devetkrat je kovani

Prinesel sem ti zlat glavnik
in špegelce koščeno
da te popraska do krvi
skoz kitico pleteno

III.
Če se detece zbudi
detece v trebuhu
se nama mrtvo narodi
joj zibala bi trugo

Na trugo vrezal boš srce
s sabljico junaško
in jo zibal sedem let
da ne bo jokalo

IV.
Sem brusil sabljico zvečer
jo gladil po životu
so glave padale z ramen
tam na širnem polju

Je sivec zobal zlati zob
je moral z rose piti
bila sva lažja kot perot
še bolj se k meni stisni

V.
Tebi nič ne teče kri
pa je odprta žila
tebe nič več ne boli
kaj sem ti storila

Tebi več do mene ni
kot si davi v kamrici
kako le gledaš me v oči
z roko na bridki sabljici

VI.
Prvič šla bo le do pol
drugič prek ročaja
ljubica nič se ne boj
ne bo se vidla rana

Meni je preveč hudo
da tretjič bi presekal
ljubica ti je slabo
kak si rožno bleda

VII.
Pri tebi sem že sedmo noč
sedemkrat devica
saj si vendar sama kost
lahko bi te zdrobila

Pri tebi je tako lepo
da bi kar ostala
daj mi roko pod glavo
da bova dolgo spala

PREJELI SMO:

PISMO

Te dni, ko je naša dvorana v soboškem gradu dokončno zaprta, ko se Pokrajinski muzej in Pokrajinska in študijska knjižnica borita za svoj obstoj, se mi misli vračajo v šolsko leto 1973/74.

V grajski dvorani smo učenci osmih razredov, pet nas je bilo, s Karolino Kolmanič pripravljali predstavo Izlet. Po eni izmed vaj je stekla beseda o prihodnosti. Tovarišica Karolina nam je govorila o novem kulturnem domu v M. Soboti, o novi dvorani, v kateri bo po srednji šoli tudi kdo od nas zaigral, saj bo do takrat že zagotovo zgrajena. Zase vem, da sem v to verjel. Verjela je, prepričan sem, tudi tovarišica Karolina.

Minila so mi srednješolska in študijska leta, začela teči službena, srednja trkajo na vrata, moja Sobota pa ima od kulturnega doma Galerijo in obljube, da se bo kulturni dom gradil po fazah, dvorana pa je ostala ista, slika bede in ravnodušnosti. Pa vendar. Tu so nastajale velike predstave: Učna ura, Totovi . . . tu so se kalili današnji študentje gledališke igre in režije. Ob vsem tem pa smo se jezili nad nizko kulturno ravnijo Sobočanov, nad nemogočimi reflektorji, nad najbolj nemogočo barvo odrskih zaves, nad Greto Škerget, ko je dala zabiti itison na oder, nad škripajočimi in razbitimi stoli za gledalce, nad . . . in se niti zavedali nismo, da smo v življenjski nevarnosti.

Dvorana je zaprta — in to je dejstvo. Neumno bi bilo verjeti kakršni koli trditvi o njeni usposobitvi v prihodnji sezoni. Prav tako neumno bi bilo iskati dežurnega krivca. Zakaj?

Občinski ZKO s svojo alfa in omego tajnico se počasi odreka vsemu: organiziranju gostovanj, Pomurskemu gledališkemu studiju, spoštovanju mnenj strokovnih odborov; in sedaj naj se ubada z dvorano, ko pa svojemu sisu ni poslal niti poročila o delu v letu 1987. Kulturni center Miško Kranjec ima cel kup problemov z Muzejem in Knjižnico, ki se vlečejo leta in so prostorske, kadrovske in tudi finančne narave. Dvorana bi bila zgolj dodatno breme.

SO pomurske metropole in njena politična struktura je skozi vsa leta izpričevala svojo kulturno raven že s tem, da je-so dovolili obupno in žalostno stanje kulture, njene imovine v mestu in občini. Torej, kriv ni nihče. Kriv je čas, v katerem živimo, krivi so težki pogoji gospodarjenja, kriva je stabilizacija, krivo je nedosledno uvajanje samoupravljanja v praksi, pa še kakšne temne sile od zunaj.

Pa vendar navkljub vsemu nizamo zmage. Ne daleč nazaj smo dobili novo stavbo UNZ, pa nujno potreben Dom borcev in mladine na Vaneči . . . Nocoj sem igral na odru v Gornji Radgoni. Prekrasna prenovljena kinodvorana s čisto pravim gledališkim odrom. Soboška je za nas ustvarjalce zaprta zelo spretno: astronomska najemnina. Podobno je z Galerijo.

Tovariši! G. Radgona in tudi Ljutomer nista daleč. Premagajte že enkrat lokalpatriotski napuh! Marsičesa se da naučiti pri sosedu.

Gledališki ustvarjalec
Milivoj M. Roš

Murska Sobota, 25. februarja 1988

Občečloveška likovna govorica

Slikarstva Suzanne Kiraly-Moss vsaj na videz ne zaznamuje njena prvotna domovina — Amerika. Ob njenih poslednjih delih, ki niso več lokalno, prekmursko obarvana v smislu odkrivanja nove, dotlej neznane in neslutene pokrajine, njenega značaja ter njenih prebivalcev, pa se nam dozdeva, da se je slikarka dokončno »udomačila« v svojem svetu, ki pomeni zgoščeno stanje občutkov.

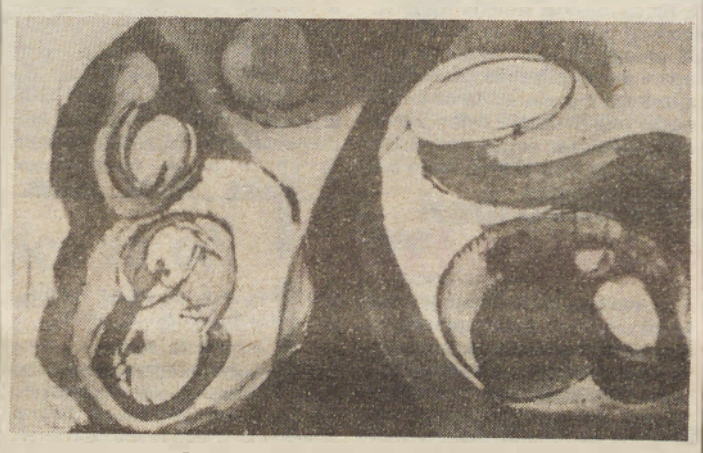

Kmetovalec Štefan Sapač iz Lemerja pri Murski Soboti je pri oranju izoral kamnito sekiro, ki je bila izdelana okoli 2200 let pred našim štetjem.

Kot najboljši nakit izbrušena sekira izvira torej iz mlajše kamene dobe. Kustosinja Pokrajinskega muzeja v Murski Soboti Irena Šavel upa, da bo sekira razstavljena v vitrinah soboškega muzeja. Tačas pa muzej — kot druge kulturne ustanove — nima denarja, da bi jo odkupil.

Boris Hegeduš

Pri tem lahko morda za hip zanemarimo, kolikšen je njen dolg do rodne dežele, ki je ostala onkraj luže, ali po drugi strani do novopridobljene domovine. Vse klasične slikarske teme, od portreta do krajine pa tudi tihožitij ter vmes še cele vrste drobnih risarskih poskusov, osnutkov in dokumentarno natančnih risb značilne enološke dediščine lendavske okolice, sodijo do neke mere v preteklost, ta pa je, razumljivo, tesno povezana z odraščanjem v ameriškem velemestnem okolju, šolanjem v Evropi ter naposled s prilagajanjem novemu okolju — odmaknjenemu in s tradicijo zaznamovanemu kraju z (vsaj za tujca) nenavadnimi šegami in navadami ter še dvojezično (slovensko-madžarsko) kulturo povrh, ki skriva v sebi vendarle tudi vrsto prednosti. Zmanjšana možnost komuniciranja, ki jo je spočetka pogojevalo slabo znanje jezika, je rodila po drugi strani toliko intenzivnejšo likovno izpoved. Daleč proč od mestnega vrveža je Kiralyeva dosegla tisti, za ustvarjanje prepotreben mir v sebi, ki omogoča jasen zapis. Potem ko je slikarka tudi likovno osvojila zeleno in nenavadno blago pokrajino z valovitimi vinorodnimi lendavskimi griči ter tihotnimi rokavi ob Muri, se je posvetila veliko zapletenejši temi, temi, ki smo jo v začetku ohlapno poimenovali »stanje občutkov«.

V osamljenosti, ki so jo spočetka pogosteje spremljali tudi boleči občutki domotožja, je slikarka največ razmišljala o zamotanih medčloveških odnosih. Ta njena razmišljanja so se v likovnem nagovoru prelila najčešče v krožno formo, ki pomeni zbliževanje in ujetost hkrati. Krogi kot zunanja povrhnjica varujejo skupine oziroma dvojice stiliziranih človeških likov ter se ponekod sekajo in oblikujejo v »presečne množice«, ponekod oddaljujejo in razhajajo, v vsakem primeru pa ponazarjajo človeške usode. Tudi barvno občutje se ujema s prispodobo o medčloveških odnosih, zdaj v veselejšem in optimistično naravnanem vzdušju, zdaj spet v temačno in v jasno ter ostro risbo uklenjenem razpoloženju.

Sprva se je Suzanne Kiraly-Moss posvečala predvsem oljnemu slikarstvu, pred leti pa je osvojila tehniko gvaša, ki ji omogoča spet nove izrazne možnosti. Z močno opaznim konturiranjem je sicer prosojnemu tkivu zdaj vdahnila močno oseben pečat. Kombinacija abstraktnega s predmetnim, izbiranjem med brezštevilnimi abstraktnimi oblikami ter izrazito stiliziranimi figurami, človeškimi in v zadnjem času tudi živalskimi, se prepleta v tej močno osebno naglašeni likovni zgodbi, ki prerašča v občo pripoved o človekovi usodni utesnjenosti na tem planetu, ki nezadržno drvi v lastno pogubo. To pogubo pa zaznava slikarka veliko bolj v čustvenem kot ekološkem smislu. Nerazumevanje, pa tudi nerazumljenost ni, tako misli Kiralyeva, za človeka in njegovo ravnotežje nič manj nevarno od slabega zraka. To nam poskuša povedati z likovno besedo, ki v tem primeru ne more biti ne ameriška ne slovenska — lahko je le občečloveška, ocenjuje Breda Ilich-Klančnik slikarstvo ameriške Lendavčanke, ki te dni razstavlja v ameriškem centru v Ljubljani.

bb

kulturni koledar

PETEK, 4. MARCA

LENDAVA — V Galeriji Lendava bo ob 16.00 otvoritev razstave slik akademskega slikarja Vlada Potočnika iz Ljutomera.

NEDELJA, 6. MARCA

ČRENŠOVCI — Zadnja prireditev Kulturnih večerov Črenšovci 88 bo Večer kulturnoumetniškega društva Velika Polana. Ob 18.00 bodo nastopili: mešani pevski zbor, oktet in folklorna sekcija. Nastop je v črenšovski prireditveni (kino)dvorani.

PONEDELJEK, 7. MARCA

LJUTOMER — Ob 19.30 bo v domu kulture tradicionalni koncert pihalnega orkestra in mešanega zbora kulturnoumetniškega društva Ivan Kaučič z naslovom ŠOPEK ŽELJA ZA DAN ŽENA.

razstave

MURSKA SOBOTA — V galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec je še vedno na ogled Mala grafika na Slovenskem. Posreduje jo Gorenjski muzej iz Kranja, v katerem je v okviru tradicionalne izmenjave na ogled Sodobno likovno prizadevanje v Pomurju.

LJUTOMER — V galeriji Ante Trstenjak so razstavljene dragocenosti občinske matične knjižnice v počastitev 120-letnice čitalnice v Ljutomeru.

Knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v knjigarni DOBRA KNJIGA v Murski Soboti: Raquel Welch — POPOLNA LEPOTA (Založba Obzorja), Mari Lajos — Köroly Hemzö — 99 izbranih KUHARSKIH RECEPTOV (Pomurska založba) in Gregor Strniša — LUČKA REGRAT (Mladinska knjiga).

Kino

V kinu PARK v Murski Soboti bo v petek, 4., in v nedeljo, 6. marca, ob 17.00 in 19.00 ter v ponedeljek, 7. marca, ob 19.00 in v torek, 8. marca, ob 17.00 na sporedu ameriška vojna drama VOD SMRTI. Platoona bodo vrteli tudi v Črenšovcih, Gornji Radgoni, in Radencih. V Radencih v četrtek, 10. marca, v radgonskem kinematografu pa v sredo, 9. marca, ob 19.00, v petek, 11. marca ob 19.00 in 21.00 ter v nedeljo, 13. marca, ob 15.00, 17.00 in 19.00. Eden najboljših scenaristov ameriškega filma Oliver Stone je čakal vrsto let, da je lahko uresničil svoj sen: posneti o vietnamski vojni film, ki bi pokazal resnično stanje in vzroke za ameriški neuspeh v tej vojni. To je storil zelo kompetentno, saj je osrednji junak tega filma Chris v resnici on sam. Film ima nekakšno dvojno optiko: po eni strani prikazuje dogodke in spopade na terenu, po drugi strani pa pisma, ki jih piše glavni junak svoji stari materi in so razmišljanja o dogodkih. V vojaškem smislu je vojna ob vietnamsko-kamboški meji leta 1967 prikazana kot pekel sredi nepoznane džungle in kot pekel v dušah vojakov. Razdeljeni so v skupine, med katerimi je prva fanatična, druga manj, tretji pa gre le za preživetje. Vsako ponazarja posameznik, gre v bistvu za travme med tremi osrednjimi junaki, ki so jih izvrstno upodobili: Tom Berenger, Willem Dafoe in Charlie Sheen.

Ščuka na črenšovskem odru

Dramska sekcija kulturnoumetniškega društva Tone Ploj iz Črenšovec se je v soboto predstavila na domačem odru s Partljičevo komedijo Ščuke pa ni, ščuka pa ne. V nedeljo pa so že bili v gosteh; tako kot doma so tudi na Bistrici igrali pred množico obiskovalcev.

Komedijo je režirala Majda Frančič. Igralci — bilo jih je 8 — so se zelo vživeli v svoje vloge, ker so v glavnem govorili v domačem narečju.

Tako premiera kot ponovitev sta pri občinstvu »vžgali«, kar je priznanje za doživeto igro, po drugi strani pa moralna spodbuda za gostovanja, med drugim nameravajo v goste k porabskim Slovencem.

Š. S.

STOLETJA SO Z NAMI

Cvetovi, ki svoje čaše odpirajo soncu, naznanjajo pomlad, prebujajočo se naravo. Že v najstarejših časih so bili ljudje prepričani, da se v njih nahaja duša. Bogastvo cvetov in njihov čudoviti vonj sta pričarala vzdušje slavnosti, praznika, veselja nad življenjem. Na sliki je še ena redkih, ogroženih rastlinskih vrst, imenovana ščitolistna močvirka ali Nymphoides peltata. Tako kot številne druge rastline v pokrajini ob Muri tudi ta izginja, zato se nimamo nad čem radostiti. Dodajmo še, da je imelo cvetje za naše prednike tudi zdravilno moč in varovalo naj bi jih pred hudimi duhovi.

Razstava mask

Čeprav je pust že daleč za nami, marsikoga privabi zanimiva razstava pustnih mask iz nekaterih predelov severovzhodne Slovenije, ki so jo pripravili na ptujskem gradu in bo odprta do konca meseca.

Za maske sodijo strokovnjaki, da so jih ljudje uporabljali že pred 30 tisoč leti in nikakor niso zgolj pustni rekvizit, kot mnogi zmotno mislijo. Tak je tudi demonski lik kurenta, ki je nekoč preganjal zimo, danes pa bolj brhka dekleta, ki se še vedno boje njegove ježevke. V našem koncu se je nasploh ohranilo veliko mask. Tako poznamo poleg kurenta ali koranta, kot mu pravijo domačini, še orače, ruso, piceke, kokote, medvede, hudiče, ploharje, babo, vile in še kaj. Vse so imele v času pusta obredno vlogo, ki pa se je skozi stoletja izgubila. Čas tudi maskam ni prizanesel. Vedno bolj pogosto se za njihovo izdelavo uporabljajo sodobni materiali, mnoge od njih vidimo le še v sprevodu ptujskega karnevala in seveda v muzejskih zbirkah. Ptujska je že ena takih. Želja delavcev pokrajinskega muzeja je, da bi jo postavili kot stalno zbirko in bi imela maske tudi iz drugih delov Slovenije. Muzej pa odpira vrata ne samo obiskovalcem, ampak tudi vsem tistim, ki imajo še kakšno masko na podstrešju ali v skrinji, da jo darujejo ali prodajo, da bi bila stalna zbirka res bogata.

Neskromni tatovi

Iz newyorške galerije Colnaghi so neznanci odnesli enajst slik, dela samih starih mojstrov, vredna več kot 6 milijonov dolarjev. To je verjetno največja kraja umetnin v ZDA doslej. Nemoteno so odnesli med drugim dela Fra Angelica, Lodovica Carracciia, Chardina in drugih.

Iz muzeja Makedonije je neki tat ukradel 169 zlatih, srebrnih in bronastih kovancev neprecenljive numizmatične vrednosti. Izginuli eksponati stalne razstave starega denarja izhajajo iz časa med 10. in 14. stoletjem. Dragocene kovance, pravijo v muzeju, so zadnjič videli razstavljene 29. decembra lani, da pa so izginili, so ugotovili šele po 21 dneh.

• • •

Parlament ameriške zvezne države Arizone je začel postopek za odstavitev guvernerja Evana Mechama. Očitajo mu, da je jemal denar iz državne blagajne in ga uporabljal za osebne zadeve ter da je nadzornim organom zamolčal posojilo več kot 350.000 dolarjev, s katerim je financiral volilno kampanjo. V zvezi s tem posojilom je bil pred štirinajstimi dnevi obtožen ponarejanja dokumentov, lažnega pričanja in goljufije.

Najdišče grobov

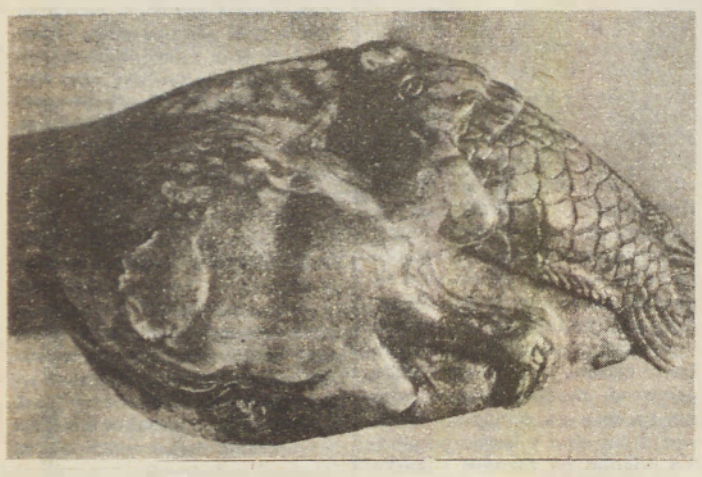

Na gradbišču nove obvoznice na robu Natašine poti na Ptuju so arheologi odkrili osem rimskih grobov. Med drugimi dragocenostmi so našli tudi lično izdelan pladenj, obložen z ribo in gosjo iz jantarja. Obetajo si še kakšno zanimivo najdbo, saj so odkrili tudi zid, ki je obdajal grobišče.

Štrajk tudi v Vatikanu

Prvič v zgodovini Vatikana je pred dnevi štrajkalo 1800 uslužbencev zaradi nizkih plač, ki v najboljšem primeru dosegajo komaj povprečne dohodke v Italiji. Uslužbenci so sicer prišli na delo, nato pa so se odločili, da bodo dali del svojih dohodkov papežu kot prispevek za lačne v svetu.

● Churchillova biografija je nared

Celih 26 let potem, ko je Randolph Churchill na podlagi obsežnega dokumentacijskega gradiva začel pisati obširen življenjepis svojega slavnega očeta Winstona, je zdaj najdaljša biografija, ki so jo kdajkoli natisnili v Veliki Britaniji — obsega 9 milijonov besed v 21 knjigah — končno zaokrožena. Po smrti Randolpha Churchilla leta 1968 je pisanje življenjepisa prevzel oxfordski zgodovinar Gilbert in pomagal pripraviti tudi prve zvezke. Te dni so pregledali krtačne odtise zadnje knjige in celoten življenjepis je pripravljen za tisk. Natisnili bodo 50 tisoč kompletov in jih razposlali po vsem svetu.

PRESAJALKA MOŽGANOV

Kubanska zdravnica Hilda Molina je v slabih dveh tednih izvedla tri presaditve možganskega tkiva in je danes praktično edini kirurg na svetu, ki na ta način zdravi Parkinsonovo bolezen. Zdravnica, članica znane ekipe za presajanje organov v havanski bolnišnici Hermanos Almeijeiras, je operirala nekega 48-letnega Kubanca, samo dva dni pred tem pa je možgansko tkivo fetusa uspešno presadila 45-letnemu pacientu. Prvo operacijo te vrste na Kubi je izvedla 29. januarja, hkrati pa je šlo za tretjo presaditev tkiva z možganov na druge možgane, kar so jih doslej izedli v zgodovini medicine.

Vsi trije kubanski pacienti se počutijo zelo dobro.

Superstarček s 40 otroki

Najstarejšemu Iranca je ime Kušik Kan Rostani in ima 140 let. Zanimivo je, da v življenju ni bil nikoli pri zdravniku ni jemal zdravil in nikoli ni bil cepljen. »Če sem bil bolan, sem se zdravil z zdravilnimi zelišči,« je povedal vrli starček, ki se vsak dan umiva z mrzlo vodo, tudi sredi najhujše zime. Ženil se je sedemkrat in ima kar štirideset otrok.

Manj porok — več otrok

Na začetku letošnjega leta je imela Francija 55.740.000 prebivalcev, kar je 244.000 več kot lani. Podatki državnega inštituta za statistiko so pokazali, da se je lani rodilo 770.000 otrok, 10.000 manj kot leta 1986. Prvič od leta 1973 se je povečalo število zakonskih zvez. Lani se je poročilo 266.000 parov, 322 več kot leta 1986, in francoski demografi ocenjujejo, da se bo v prihodnje več parov, ki živijo skupaj, tudi uradno poročilo.

Deklicam, rojenim lani, so napovedali, da bodo dočakale 80,3, dečki pa 72 let. Tako je pričakovana življenjska doba Francozinj, poleg Japonk in Islandijk, presegla 80 let. Večina francoskega prebivalstva (58,2 odstotka) je stara od 20 do 65 let.

Gobe redkeje na jedilniku

Černobil je za nami, posledice so vse manj občutne, vendar pa se gobe noso znebile suma, ki se je prebudil ob jedrski katastrofi. Ljubitelji gob so namreč pravilno sklepali, da so gobe po vsej verjetnosti pravi zbiralniki ne samo radionukleidov, marveč tudi težkih kovin, ki so prav tako hudo nevarne človekovemu zdravju in jih je zaradi vsesplošnega onesnaževanja okolja vse več tudi v gozdnih tleh.

Strokovnjaki padovske univerze so opravili več poskusov, da bi preverili sposobnost gob za vsrkavanje težkih kovin iz tal. V laboratoriju so gojili več vrst gob na s kandijem onesnaženi prsti, nato pa merili, koliko te težke kovine so vsrkale. Meritve so bile presenetljive. Izkazalo se je, da so gobe zares pravi sesalci za težke kovine. Čeprav je bilo kadmija le v razmerju 1 gram na 8 ton prsti, se ga je v kilogramu gob nabralo za 70 miligramov. Rekorder v akumuliranju so bile lisičke.

Da je v gobah zares veliko težkih kovin, še posebno v gobah, ki rastejo v bližini industrijskih in večjih mestnih središč, so pokazale tudi analize, ki so jih opravili strokovnjaki z naše univerze, ko so analizirali stopnjo radioaktivne onesnaženosti gob po Sloveniji. Do podobnih rezultatov so prišli tudi strokovnjaki marsejske univerze.

Kaj to pomeni? V prvi vrsti to, da se bo treba odpovedati jedilnikom, na katerih so gobe zelo pogoste.

Švicarska brezglavost

V ženevskem uradu za najdene predmete se nabirajo gore najrazličnejših reči: največ je plastičnih vrečic z vsebino vred (hudobno jim pravijo »turški kovčki«, namigujoč na prtljago, s kakršno potujejo domov delavci na začasnem delu) pa torbic, denarnic, ključev, dežnikov, očal, glavnikov, ur, pribora za kajenje . . . Lani so prispele na urad tri zobne proteze, nekaj starih kipov, velika lestev, nekaj desk za smučanje na vodi in na kupe denarja, švicarskega in tujega (nabralo se je 40 različnih valut). Tu in tam pripeljejo v urad kakšen otroški voziček, direktor urada pa je povedal, da je nekoč k njim vsa preplašena pritekla neka ženska — po svojega otroka.

Uslužbenci urada so izračunali, da pride po svoje predmete le 35 odstotkov lastnikov, v glavnem starejših ljudi, mlajši pa večinoma le, če imajo na izgubljeni predmet kak ljub spomin. Izgubljene reči hranijo le leto dni, potem jih prodajo na dražbi.

Še tega nam je treba

Računalniški virusi so tihi ubijalci. Običajno uporabniki sploh ne opazijo, da se je računalniški sistem okužil, dokler se ne pojavijo znamenja nepopravljivih poškodb. In tudi samo okuženje poteka neopazno. Virus se z enega računalniškega sistema seli na drugega preko telekomunikacijskih zvez ali z »okuženimi« disketami. V sistemu se nato razširja vsakič, ko operaterji vložijo okuženo disketo ali delajo v računalniški mreži. Medtem ko računalnik dela, se virus vgnezdi v ramu (računalniškem delujočem spominu) in uničuje podatke na vseh diskih, s katerimi je računalnik povezan.

»V nekaj minutah je tako lahko okužen celoten računalniški sistem,« pravi strokovnjak za varovanje računalniških sistemov Robert Courtney.

Ta čas računalniški virus nagaja lastnikom znanih računalnikov amiga močnega Commodora, v božičnem času je neki drug virus začasno okužil svetovno mrežo IBM, v začetku tega leta je obolel računalniški sistem velikega ameriškega zdravniškega središča, pojavili so se virusi v študentskih univerzitetnih sistemih itd.

Tvorci virusov so računalniški zanesenjaki, ki na ta način dokazujejo svoje vrhunske programske sposobnosti, po mnenju poznavalcev pa so med njimi tudi pravi »elektronski teroristi«. Bati se je, da bodo računalniške viruse uporabili za zrušenje pomembnih sistemov. Strokovnjaki se zaskrbljeno sprašujejo, kaj bi se zgodilo, če bi komu uspelo podtakniti računalniški virus, denimo v računalniški sistem, ki skrbi za varnost letalskega prometa, ali sistem, ki nadzoruje delovanje jedrskih elektrarn.

Goska rekorderka

Madžarski časopisi (med njimi tudi partijsko glasilo Nepszabadsag) so pred kratkim objavili nenavadno zgodbo 85-letne Tete Balogh in okolice Györa in njene 32-letne goske (novico so povzeli mnogi tuji časopisi, med njimi tudi Delo). Teti se je leta 1956. ob burnih dogodkih na Madžarskem izvalila bela goska. V letu nacionalne tragedije, kot imenujejo leto 1956, so sto tisoči bežali iz domovine, med njimi tudi 18-letni sin naše Tete. Takrat se je zaklela, da gosko, ki je dobila ime Katica, ne bo zaklala vse do takrat, dokler se ljubljeni sinek ne vrne. Od takrat je preteklo 32 let žalovanja, čakanja in upanja, sina pa še vedno ni . . .

Sicer pa je postarana goska, ki bo verjetno prišla v Guinnessovo knjigo rekordov, še kar v dobri »formi«, še lani je znesla 15 jajc!

Erik Benko iz Gornjih Črnec je pravi mojster v rezljanju in sestavljanju najrazličnejših lesenih miniatur. S ponosom je pokazal velik in manjši Eifflov stolp, doslej pa je izdelal tudi številne druge eksponate, od vaz do lestencev. -frku-

Zgoraj se je šivilja pri merah ve kot očitno precej uštela. Ne gre in ne gre skupaj . . .

Zdravilo zoper plešo

Ali res obstaja?

Plešavost je aktualna za veliko število moških, pa tudi ženskam dela izpadanje las velike skrbi. V zadnjem času se veliko govori o tem, da obstaja zdravilo, da je praktično odkrito zdravilo zoper plešavost oziroma doslej najučinkovitejše sredstvo v boju proti tej nadlegi moških. Takšno zdravilo je že registrirano v Belgiji, Franciji, Kanadi pod imenom rogain sulucija. Dobi se lahko samo na recept specialista dermatologa. Po pošti ga še ni mogoče naročiti. Pričakovati je, da bo to zdravilo kmalu registrirano tudi pri nas. Bolnikom, ki imajo težave s plešavostjo, pa lahko pomagamo tako, da jim predpišemo recept, po katerem naredijo v lekarni iz tablet linoten 1% raztopino. Z njo masirajte lasišče.

HLADILNIK ZA ZAMRZOVANJE

Marsikdo bi si želel imeti zamrzovalno omaro, pa zanjo nima prostora. Ima pa v kuhinji hladilnik s predalom za zamrzovanje. Ali lahko v njem od časa do časa zamrzne majhne obroke hrane? Odvisno je od tega, kakšen hladilnik ima, kar vidi po zvezdicah na predalu zamrzovalnika.

Če je zvezdica ena sama ali sta dve, nemara so celo tri, to pomeni, da zmore temperaturo od minus šest do minus 18 stopinj. Ta temperatura je dovolj nizka za to, da v zamrzovalniku hranimo že zamrznjena živila. Zamrzujemo pa lahko v zamrzovalniku, ki ima štiri zvezdice, zakaj temperatura v njem je najmanj 18 stopinj pod ničlo oziroma še nižja. Živilo v kratkem času zamrzne. Za to tudi gre. Če živila hladimo počasi, najprej zamrzne voda v celicah. Naredijo se veliki ledeni kristali, ki razžerejo celično ovojnico. Tako zamrznjena živila, ki jih odtajamo, izgubijo veliko okusa, soka in arome; nemalokrat se nam zdi, kot bi jedli premočeno lepenko.

MARMOR ZA KOPALNICO

Marmor je priljubljen že več kot dva tisoč let — ne samo, ker je lep na pogled, tudi zato, ker je vzdržljiv in ga zlahka negujemo. Marsikdo ima pomisleke, češ kamen je tako hladen. Drži, vendar se v prostorih, ki jih ogrevamo vso zimo, čez čas segreje tudi kamen in nato seva toploto v prostor.

Kdor se pripravlja na prenavljanje kopalnice, se bo morda odločil za marmorno oblogo namesto keramičnih ploščic. Vsak kamen je zelo občutljiv na kisline. Če ga po nesreči polijemo z rdečim vinom ali pokapljamo z oljem ali parfumom, moramo madež takoj zbrisati, pa ne bo pustil sledov. Sicer pa marmor pomivamo z raztopino milnice. Na stenah pri kopalni kadi ali prhi se sčasoma nabere apnenec. Zdrgnemo ga s fino jekleno volno. Če imamo talno kurjavo, moramo paziti, da plošče na tleh ne bi bile predebele in pretežke. Marmor je zlahten kamen, in če se boste odločili zanj, boste sicer odšteli več denarja, zato pa imeli naložbo trajne vrednosti. Do konca življenja vam ne bo treba več prenavljati.

Modni nasvet

Iz starega puloverja nov model

Jesen in zima sta pravi čas za nošenje puloverjev. Zato vam predlagamo, da iz dveh starih puloverjev, ki jih ne nosite več, napravite nov model, ki bo zanimiv in aktualen. Edini pogoj je, da imate dva puloverja enake barve in dezena. Način dela je prikazan na sliki.

Pulover štev. 1 je potrebno skrajšati do prsi, pulover štev. 2 pa do bokov. S sistemom pletilk oba dela sestavimo tako, da na eni strani ostane odprtina kot modni dodatek.

Razmnoževanje lončnic

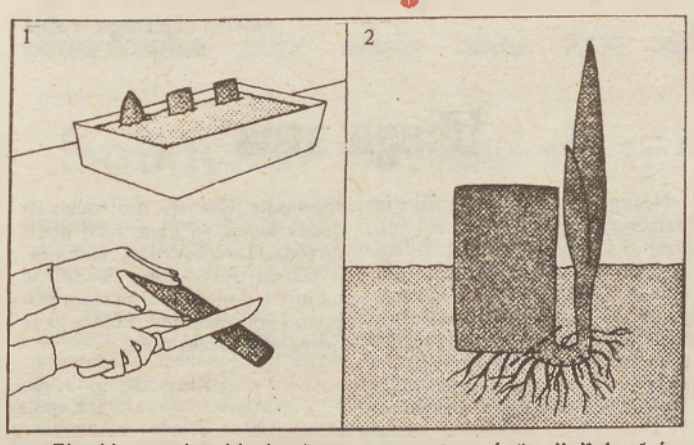

Zimski meseci so idealen čas za razmnoževanje številnih lončnic. To ni težko in komplicirano delo, seveda če poznate nekaj osnovnih pravil:

Reznice jemljite samo od zdravih močnih rastlin, sajenje in vzgojo opravljajte ob enaki temperaturi in vlagi. Številnim rastlinam bo za razvoj dovolj skromna posodica z zemljo, nekaterim tudi kozarec vode. Z deli lista se uspešno razmnožujejo sanseverije, ki so v naših gospodinjstvih številne, s celim listom pa japonske vijolice, begonije in druge sobne enolončnice. Poglejmo, kako se razmnožujejo rasline s pomočjo delov lista.

Na sliki 1: nekaj novih rastlin lahko dobite iz enega lista sanseverije, če ga narežete na kose, dolge 7,5 do 10 cm. Dolnji del vsakega kosa do polovice potisnite v posodo z vlažnim peskom.

Na sliki 2: reznicam dodajajte vlago. Naj ne bodo postavljene na sonce. Poganjki se bodo pojavili iz spodnjega dela lista. Ko narastejo od višine 7,5 do 10 cm, jih odrežite, tako kot kaže slika.

VRTIČKARJI NA PLAN

Blaga zima omogoča, da se začnejo naše aktivnosti na vrtu. Kaj bomo storili v tem in prihodnjem mesecu?

Februarja si na okenski polici lahko vzgojimo okusno solato, vrtno krešo, posejano v nizke posode. Če zimske solate nismo pokrili že novembra, je februarja zadnji čas, da jo pokrijemo s prozorno folijo. Glave solate se bodo oblikovale vsaj teden dni prej, kot če jih ne bi pokrili.

Sončni del vrta, ki smo ga obdelali že jeseni ali smo ga samo pokrili z organskimi odpadki, pokrijemo s prozorno folijo, pod katero se bo sneg prej stopil oziroma se bo zemlja hitreje ogrela in bo primerna za prve setve pod perforirano folijo. Staro zalogo semena nakalimo, da preskusimo, ali je še primerno za setev. V tem mesecu nakupimo seme, gnojila, zaščitna sredstva in popravimo ali kupimo novo vrtno orodje, med katerimi so najbolj pomembne motičice za rahljanje. Če imamo rastlinjak ali plastenik, v tem mesecu vzgajamo sadike solate, paradižnika, paprike, jajčevca, zelene, zelja in cvetače.

AVTOBUSNI PROMET
Murska Sobota p.o.
69000 Murska Sobota, Bakovska 29
Telefon: (069) 21-884. 21-459. 22-606

AVTOBUSNI PROMET
MURSKA SOBOTA
Odbor za delovna razmerja
objavlja
prosta dela in naloge

I. kadrovsko-socialni delavec

za nedoločen čas
Pogoji:
— višja izobrazba
— pravna ali socialna smer
— 2 leti strokovne prakse
— poskusno delo 3 mesece

II. čistilko avtobusov

za nedoločen čas
Pogoji:
— vsaj 6 razredov osnovne šole
— bivališče v M. Soboti ali okolici
— ženski spol
— poskusno delo 1 mesec

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba M. Sobota Bakovska 29 osem dni od dneva objave.

Nevarne kapljice za oči

Na cesti nas ujame veter in že imamo pordele oči. Brž sežemo po odrešilni steklenički s kapljicami, ki smo jih kupili v lekarni ali drogeriji brez zdravniškega recepta. Bodimo previdni, skoraj v vseh kapljicah je učinkovina, ki zožuje krvne žilice. Če kapljice uporabljamo dalj časa, si lahko nakopljemo resne težave z vidom. Srbež v očeh in okrog njih, pordele oči in podobne nevšečnosti so pri vsakem posamezniku drugačne in zato naj o zdravljenju odloča zdravnik.

Velikokrat sploh ne gre za nedolžno vnetje, vpletena je alergija, lahko je v očesu tujek, morda se oko upira škodljivim vplivom iz okolja ali pa preprosto izloča solzne tekočine.

Večina kapljic, ki jih kupimo brez recepta, na videz izboljša položaj, ker »pobelijo« beločnico. Toda učinek je samo površinski. Posebno nevarno si je tako lepšati oči, če s tem za dalj časa zakrijemo kako nevarno očesno obolenje, na primer povišan tlak v očeh ali sivo mreno.

RADIO MURSKA SOBOTA

5 NAJ

Glasbena lestvica Radia Murska Sobota, vsak petek v oddaji 23-232

1. Body next to body — Brigitte Nilson & Falco
2. I Maschi — Gianna Nannini
3. Le besedi dve — Magnet
4. The look of love — Madona
5. The way you make me feel — Michael Jackson

Lestvica nastaja s sodelovanjem hi fi videostudia na Kidričevi 21, telefon 25 577, 69000 Murska Sobota.

Glasovnice — dopisnice — pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota, s pripisom: za 5 naj.

Oddaja 21 232 je na sporedu vsak petek od 18. do 19. na Radiu Murska Sobota — UKV 87,6 MHz ali 648 kHz.

Iz zakladnice starih receptov

Preprosta smetanska kisla repa

Potrebujemo: 3 pesti kisle repe, zvrhano jedilno žlico masti, 1 čebulo, 1 papriko (svežo, posušeno ali kislo), 1 kavno žlico rdeče paprike, 1 lonček (2 dl) kisle smetane, 3 jedilne žlice moke, sol.

Priprava: Kislo repo kuhamo v veliko vode, solimo, dodamo celo papriko in kuhamo približno eno uro. Mast v ponvi segrejemo, dodamo na drobno narezano čebulo in pražimo, da postane steklasta. Dodamo rdečo papriko, pomešamo, takoj zalijemo z mrzlo vodo ter vlijemo v repo. Moko vmešamo v kislo smetano, razredčimo z vodo, dodamo repi in pustimo prevreti.

SESTAVIL MARKO NAPAST	SLOVENSKI ŠTIRINAJST DNEVNIK	JUGOSLOVANSKI NARODNI HEROJ	OBDONAVSKO MESTO V AVSTRIJI	NAJVIŠJE LEŽEČE MESTO NA SICILIJI	2152 m VISOKA GORA V GRČIJI	SLAP SAVINJE POD OKRESLJEM	VELIKO FINSKO JEZERO
SUDANSKI DRŽAVNIK (JAAFAR ELI							
EDEN OD SEDMERIH RIMSKIH GRIČEV							
NEKDANJE PLAČILO ZA ŠOLANJE							
PISATELJICA VAŠTE					KRANJ / VRSTA SOLATE		
GRŠKA ČRKA			GLAVNA REKA V BURMI	KRATICA IT. RTV / HALOGENA PRVINA			
MUSLIMANSKO MOŠKO IME						GLAVNI STEVNIK	LADIJSKA KABINA
EMBRIO							
GRAJSKE RAZVALINE							
FILMSKA IGRALKA ULLMAN				KUHANA PIJAČA / NATRIJ			
NEKDANJI IZRAELSKI ZUNANJI MINISTER					JOŽE UDOVIČ / RIMSKA 2		
PRIVRŽENEC DADAIZMA							
REKA NA PELOPONEZU				FILMSKA IGRALKA RINA			

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: Raimond, akvarel, Uranija, Li, abak, ato, Isa, list, NR, F, loto, oholost, Ne, puta, sisal, S, Ina, ost, Nemanja.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

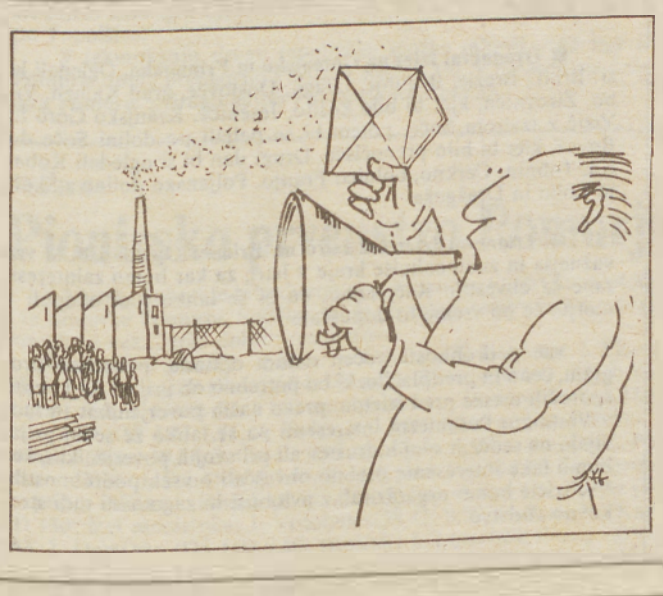

Duhovite pripise k novi risbi pošljite najkasneje do 10. marca 1988 na naslov: VESTNIK, Titova 29/I, 69000 MURSKA SOBOTA. Objavljene pripise honoriramo.

— Zdravo trot, tudi meni je padla sekira v med. (Tinč)

— Cene gor, plače dol — od dobička pa vsak pol! (Srečko)

— Eden od naju si bo moral poiskati drug stolček, ta je moj. (Cilka)

8. marec — dan žena

Osmi marec je praznik mamic in vseh žensk. Mamice imajo veliko dela in skrbi z nami. Pomagajo nam pri učenju, nam kuhajo, perejo . . . Svojo mamico imam zelo rada. Želim ji, da bi bila zdrava in bi še dolgo živela.

Sanja Zver, 4. b
OŠ Odranci

Kaj naj kupim mami
za dan žena?
Toliko misli imam,
da ne morem izbrati sam.

Naj ji kupim pulover,
vazo, torto, šopek?
Da, šopek rož
in poljub ji dam.

Silvo Kociper, 3. raz.
OŠ Odranci

KMALU BO POMLAD — Narisala Mateja Horvat, 6. b razred OŠ Turnišče.

POČITNIŠKI UTRINKI

Soraj bo minilo mesec dni, od kar se je začel pouk v drugem polletju, vi pa, kot kaže, še vedno ne morete pozabiti na zimske počitnice. Če bi se strogo držal kriterija »aktualnost« (časovna primernost), bi moral vse prispevke, ki mi jih še vedno pošiljate na to temo, odložiti v mapo z oznako »zastarelo«. Tako se tudi večkrat zgodi, če ne pazite na čas, če torej niste aktualni. Kljub vsemu sem se odločil, da vam malo pogledam skozi prste, da izluščim iz vaših prispevkov nekaj zanimivejših utrinkov. Drugič pa bolj pohitite!

X

Med počitnicami sem bila pri stari mami. Tam smo imeli koline. Želela sem si snega, pa ga ni bilo. Tudi tako sem se imela lepo.

Simona Gomboc, 2. a
OŠ Cankova

X

V počitnicah sem bila v Reki. Tam je bilo zelo lepo, ker sem prvič videla morje. Po njem so plule velike in majhne ladje. Bila sem tudi v ribarnici, kjer sem videla veliko rib.

Mojca Grnjak, 2. raz.
OŠ Ivan Cankar, Ljutomer

X

Počitnic sem se zelo veselil. Že prvi dan smo se šli kopat v Moravce. Voda je bila topla in bilo nam je prijetno.

Preostale dni sem gledal televizijo, bral knjige in hodil sem na počitnice tudi k teti. Tam sem se igral s sestričnami in kužkom. Praznovali smo tudi očetov rojstni dan. Vsi so mu čestitali, mamica pa je pripravila dobro kosilo.

Branko Erniša, 4. raz.
OŠ Kuzma

X

Ker v letošnji zimi ni bilo snega, mi je šlo smučanje po vodi. Zato sem jih skoraj dva tedna preživel pred televizijo. Le tri dni sem bil v Mariboru. Tam sem prvič stopil na drsalke. Najprej sem se drsal ob ograji. Že čez nekaj časa mi je šlo brez ograje. Z bratrancem sem tudi hodil v kino. V nedeljo sem se z mamo odpeljal domov. In že je minil prvi teden počitnic.

Škoda, da ne spim rad, ker mi je bil skoraj vsak dan dolgočasen. Počitnice so mi pa le nabrale novih moči za drugo polletje.

Gorazd Rečnik, 4 raz.
OŠ Edvard Kardelj, M. Sobota

USPAVANKA

Aja, tutaja, sinek zaspi,
sonce na nebu zate žari.

Aja, tutaja, sinek zaspi,
zvezdica zlata zate bedi.

Aja, tutaja, sinek zaspi,
sonce ti zvezdice deli.

Alenka Kovač, 4. raz.
OŠ Dobrovnik

Pust nekoč in danes

Očka mi je pripovedoval, da je bil pust nekoč veliko bolj vesel kot danes. Takrat, ko je bil moj očka še mlad, so se na pustni torek po vasi podili fašenki, ruše in orači. Danes je redko kje še tako. Otroci in odrasli se najraje našemijo v razne moderne junake. Mislim, da je bil pust nekoč bolj vesel, saj ni bilo toliko indijancev, kavbojev, vampirjev, robotov in drugih mask, ki niso nič kaj miroljubne. Mi vsi pa si želimo miru in sreče.

JANJA LAPI
COŠ JOŽE KERENČIČ
GORNJA RADGONA

KAKŠNO MAMO SI ŽELIM?

— Mamo, ki bi naju z bratom imela rada in nama pomagala pri nalogah. (Ksenija Zver, 4. raz.)
— Takšno mamo, kot jo imam. (Martina Smodiš, 3. raz.)
— Mamo, ki bi skrbela zame in bi bila dobra. (Ksenija Dominko, 4. raz.)
— Želim si skrbno in delovno mamo. (Sonja Kavaš, 4. raz.)
— Mamo, ki me ne bi kregala. (Melita Ferenčak, 4. raz.)
— Mamo, ki bi bila vedno vesela. (Metka Ferenčak, 4. raz.)
— Mamo, ki me ne bi tepla. (Jožica Ferenčak, 4. raz.)
— Mamo, ki bi bila vesela in skromna. (Marjetka Drokan, 4. raz.)
— Želim si zdravo mamo. (Sanja Zver, 3. raz.)
— Mamo, ki bi bila zadovoljna z »enako«. (Monika Zver, 3. raz.)
— Želim si radodarno mamo. (Tanja Habjanič, 4. raz.)
— Imel bi pridno in lepo mamo. (Silvo Kociper, 2. raz.)

Učenci dopisnega krožka
OŠ Odranci

Uboga srna

Nekega dne so bili gostje iz Nemčije na sprehodu po Kapeli. S seboj so imeli dva lepa, velika psa. Ko so prišli do cerkve, so ju spustili. Prav tedaj pa so iz vinograda prišle tri srne. Psa sta jih zagledala in začela teči za njimi. Dve srni sta se rešili, eno pa sta ujela in jo raztrgala.To je videla družina iz Radenec, ki je bila na sprehodu. Ker sta moj očka in dedek lovca, so jima takoj prišli povedat. Lovski družini so morali plačati odškodnino. Dedek je ugotovil, da je bila srna stara približno šest mesecev. Potem jo je odpeljal v lovski dom.

Katja Dunaj, 3. raz.
OŠ Kapela

dr. Lojze Števanec

V IZRAELU

Vmes so stojnice z najrazličnejšimi tehničnimi predmeti, elektroniko, optiko itd. z vseh koncev sveta. Ponujajo najrazličnejše sadje, pecivo, slaščice, meso, razne mesne zvarke, ribe, zelenjavo, poljščine itd. Stojnice so zelo dobro založene. Za njimi so v obokanih celicah obzidja delavnice, kjer razbija, ropota, brenči; veliko je vpitja, vmes pa polno otrok, ki kričijo, skačejo med premikajočo se množico in rinejo s kolesi med ljudi.

Beduinke v živopisanih oblekah sedijo na tleh ob kupih povrtnin, poljščin in sadežev ter ponujajo svoje pridelke. Ko sem dvignil aparat, da bi jih za spomin posnel, so začele vreščati in cviliti, kot da bi jih polival s kropom. Pred mano se je postavil zamaščen dedec in me tako svareče gledal, da sem namero opustil.

Na ulici v mimoidoče nadležno silijo ulični prekupčevalci, ovešeni s ceneno kramo, urami, nakitom; kričijo in prisegajo v polomljeni angleščini, da nudijo najkakovostnejše blago. Navijajo ceno, jo spuščajo, ti mečejo obeske okrog vratu ali molijo cel šop cenenih verižic pred nos za deset šekelov, prisegajo pri Alahu, da za ta denar tolikšnega bogastva ne dobiš nikjer na svetu. Ko greš mimo njega in ga ignoriraš, ti isto blago čez pet minut ponudi za polovično ceno. Po ozkih ulicah, k vratom svetih mest različnih ver in prepričanj, ki so v šopku zbrane na tem majhnem mestu, se preriva množica najrazličnejših barv, oblek in jezikov, zamaknjena v svetost svoje vere in pobožnosti, v trgovski interes ali golo radovednost.

Sklep

Tretji dan po prihodu v Tel Aviv mi je vodja oddelka za Vzhodno Evropo-Balkan, kamor prištevajo tudi nas, rekel, da me bodo temeljiteje izkoristili. »Zato sem tu,« sem se nasmehnil. Treba jih je razumeti: oni so financirali celoten projekt.

Delovni dan je trajal s kratkim presledkom za kosilo od osmih do petih popoldne. Program je za ves čas mojega bivanja izdelala agencija Ophir. Dnevno smo imeli po eno, največkrat pa po dve prezentaciji v raznih mestih, kjer imajo svoje agencije, čemur so vedno sledili pogovori s posamezniki in obiski manjših podružnic. Nekaj dni je bilo prav natrpanih s programi. Delali smo vsak dan, razen sobote, ko je pri njih praznik. Ta dan so mi plačali izlet, ki jih dnevno organizirajo številna prevozniška podjetja iz obmorskih krajev, kjer je večina hotelov, v notranjosti. Bil sem na dveh takih izletih.

Potek prezentacij in poslovni razgovori so stvar poslovnega poročila, iz katerega smo na začetku navedli nekaj misli, sicer so za širšo javnost nezanimivi.

Ob odhodu so mi v agencijah zatrjevali, upam da ni le puhla diplomatska vljudnost, da je bilo opravljeno v teh štirinajstih dneh na izraelskem trgu za slovenska zdravilišča več kot v vseh letih doslej.

KONEC

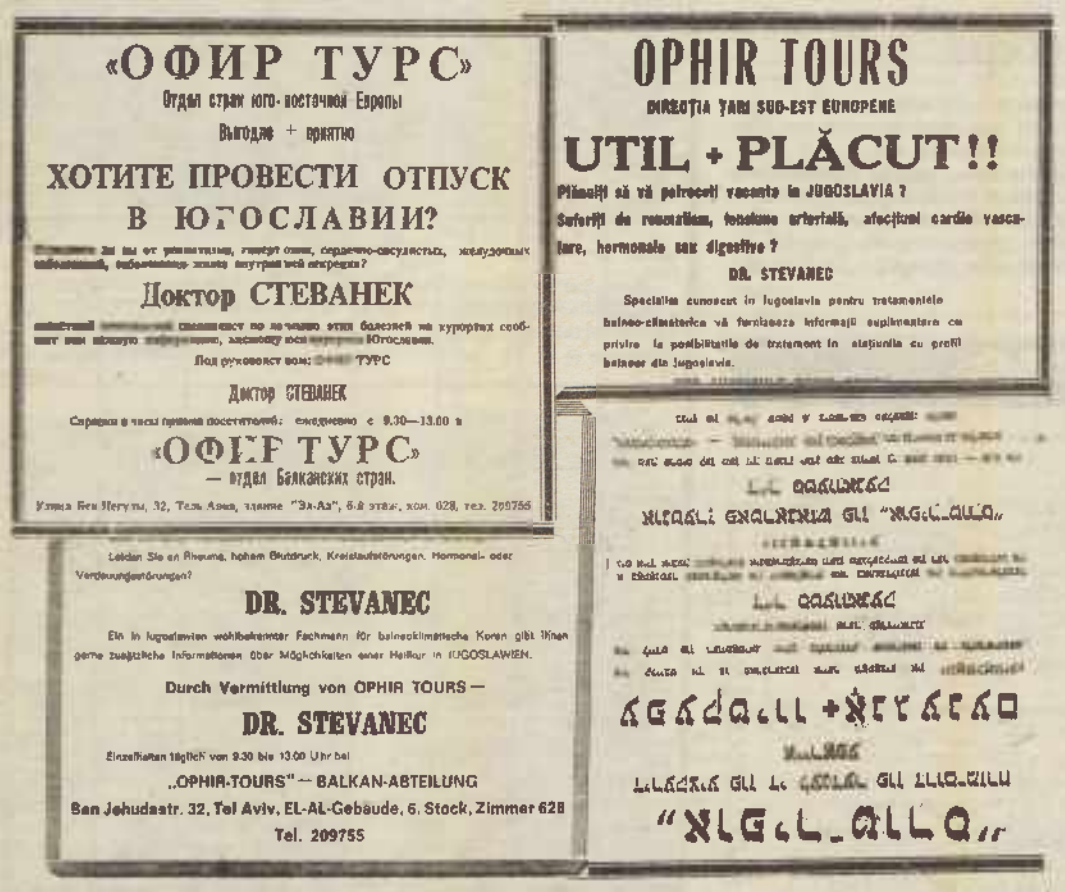

Oglas turistične agencije v izraelskih časnikih govori o mnogojezični enotni državi sinov Izraela.

PROGRAM IZLETOV IN SREČANJ

Zveze društev upokojencev občine Murska Sobota

Za društva upokojencev občine Murska Sobota bo v letu 1988 organiziranih precej srečanj in izletov, ker so to želeli upokojenci na svojih sestankih. Po sklepu upravnega odbora zveze društev so predvideni tile izleti in srečanja:

V MESECU APRILU:

● Enodnevni izlet v **Porabje** z avtobusom, kjer bi si ogledali predvsem kraje, kjer živijo Slovenci. Ustavili bi se v Őriszentpetru, Szalafu, Gornjem Seniku in Šopronu.

● Enodnevni izlet na **Dolenjsko**. Ogledali bi si: Podčetrtek, Olinje, Trebče pri Sotli, Kostanjevico, Pleterje, Otočec in Novo mesto.

V MESECU MAJU:

● Prvomajski pohod na **Vaneč** peš, s kolesi ali avtomobili, kakor se kdo odloči. Pri domu borcev na Vaneči je piknik.

● Enodnevni izlet **na Goričko** z avtobusom. Ogledali bi si zanimivosti v Petanjcih, Boračevi, Gederovcih, Cankovi, Korovcih, Gerlincih, Fikšincih, Ocinju, Kramarovcih, Rogašovcih, Pertoči, Ropoči in Ledavsko jezero.

● Enodnevni izlet **na Ptuj** skupno s pevskim zborom. Pevski zbor soboškega upokojenskega društva ima na Ptuju regijsko srečanje, popoldne pa bi si ogledali Ptuj in njegovo okolico.

V MESECU JUNIJU:

● Enodnevni izlet **po Pomurju** z avtobusom. Ogledali bi si: Martjance, Moravce, Bogojino, Filovce, Selo, Prosenjakovce, Domanjševce, Križevce in Mačkovce. Na posestvu v Mačkovcih je piknik.

● Enodnevni izlet v **Celje in Logarsko dolino.** Republiško srečanje pevskih zborov v Celju, popoldne pa ogled Mozirja, Radomirja in Logarske doline do slapa Rinke.

V MESECU OKTOBRU:

Gobarski dan. Pod vodstvom gobarskih strokovnjakov prevoz z avtobusom na gobarska območja.

V MESECU SEPTEMBRU:

● **Dvodnevni izlet po poteh Avnoja.** Potovali bi z avtobusom skozi Zagreb v Jasenovac na Kozaro, v Jajce in Banjaluko, kjer bi prespali. Nadaljevali bi skozi Mrkonjić grad v Drvar, skozi Veliko Kladušo v Bihač in Plitvice ter skozi Karlovac domov.

● **Dvodnevni izlet na Gorenjsko in Primorsko.** Ogledali bi si: Brnik, Brezje, Begunje, Drago, Doslovče, grad Kamen, Vrbo, Žirovnico, kjer bi bilo kosilo, Jesenice, Kranjsko Goro in Vršič z izvirom Soče, potem bi se peljali po dolini Soče do Bovca, kjer bi bilo prenočišče. Drugi dan bi si ogledali Kobarid, Tolmin, Cerkno, bolnico Franjo, Poljansko dolino s Škofjo Loko in Dražgoše.

● **Tridnevni izlet čez Istro na Brione:** Ogledali bi si vse važnejše in znamenitejše kraje v Istri, za kar bomo zainteresirane še obvestili. Računamo, da bi se lahko tudi okopali v morju, če bo vreme to dopuščalo.

Vse podrobnosti (točen datum odhoda, podroben program, ceno in predplačilo, ki bo potrebno ob prijavi itd.) bomo sporočili mesec pred izletom preko naših poverjenikov in tudi v Vestniku. Posamezni interesenti pa se lahko že sedaj prijavljajo na sedežih svojih društev ali pri svojih poverjenikih, ker bomo take interesente osebno obveščali o vseh podrobnostih. Vse izlete bomo organizirali z avtobusi in zagotovili tudi strokovno vodstvo.

A.

ROKOBORBA

Jože Vrbančič državni prvak

V Zagrebu je bilo državno člansko rokoborsko prvenstvo v grško-rimskem slogu. Velik uspeh je dosegel Jože Vrbančič, član RK ABC Pomurka iz Murske Sobote. V kategoriji do 57 kg je namreč zmagal in postal državni prvak. To je vsekakor izreden uspeh, zlasti še, ker se je po dveh letih zopet vrnil na blazine. Hkrati pa je to tudi njegov doslej največji uspeh v članski konkurenci.

Na državnem prvenstvu v Zagrebu je sodeloval tudi Sobočan Franc Podlesek, ki tekmuje za beograjski Radnički, in zmagal v kategoriji do 74 kg in tako ubranil lanskoletni naslov.

Srebro za Gorazda Tribnika

V Skopju je bilo državno člansko prvenstvo v rokoborbi. Sodeloval je tudi član RK ABC Pomurka iz Murske Sobote Mitko Nasevski in v kategoriji do 62 kg zasedel četrto mesto. Na poti do medalje ga je izločil Atanasov.

V Kragujevcu pa je bilo državno rokoborsko prvenstvo mladincev do 20 let. Sodelovali so tudi trije mladinci ABC Pomurke iz Murske Sobote: Gorazd Tribnik, Rade Bačič in Zoran Vukan. Lep uspeh je dosegel Tribnik — v kategoriji do 48 kg je zasedel drugo mesto in s tem srebrno medaljo. Tribnik je dosegel štiri zmage in enkrat izgubil. V finalu ga je premagal Senji. Izvrsten je bil tudi Bačič v kategoriji do 68 kg. Po dveh zmagah je moral tretjo borbo zaradi poškodbe predati. Vukan, ki je tekmoval v kat. do 52 kg, je ostal brez uvrstitve. Prvi letošnji nastop pomurskih rokoborcev je pokazal, da so dobro pripravljeni.

S. Š.

NAMIZNI TENIS

Sobočani odlični drugi

Ekipno prvenstvo Slovenije za mladince, ki je bilo v Mariboru, je zbralo vseh osem ekip, ki so imele pravico do sodelovanja, med njimi kar dve ekipi Sobote. Sobočani so osvojili drugo mesto, kar je za mesto bolje kot lani, in se uvrstili na državno prvenstvo, ki bo v Trsteniku.

Prva ekipa Sobočanov — Unger, Ori, Žitek, Rihtarič — je igrala odlično, kar še zlasti drži za Ungerja ter Orija, in v predtekmovanju premagala Jesenice ter Olimpijo II s 5:0. V finalni skupini so premagali Maribor in Ilirijo s 5:1 ter za naslov prvaka izgubili po veliki borbi s favorizirano Olimpijo s 3:5. Zelo dobro sta igrala Unger ter Ori, Unger pa izpustil veliko priložnost, da v najlepši partiji prvenstva premaga republiškega prvaka in državnega reprezentanta Smrekarja, ko je v tretjem setu izgubil na razliko. Igralci so dosegli naslednje rezultate: Unger 7:1, (bil je drugi najuspešnejši igralec prvenstva za Smrekarjem), Ori 7:3, Žitek 6:3, Rihtarič 3:0. Druga ekipa - Smodiš, Gerendaj, Županek — je zamudila lepo priložnost za uvrstitev v finalno skupino, ko je v odločilnem dvoboju izgubila z Ilirijo s 3:5 in prvo ekipo Olimpije z 0:5. Za uvrstitev od petega do osmega mesta je premagala Izolo in drugo ekipo Olimpije s 5:0 ter Jesenice s 5:1. Igralci so dosegli naslednje rezultate: Smodiš 8:3, Gerendaj 7:3, Županek 3:5.

M. U.

Korošec in Novak zmagovalca

TVD Partizan Ljutomer je bil organizator odprtega prvenstva za pionirje in člane v namiznem tenisu. Sodelovalo je 33 tekmovalcev iz ljutomerske občine. Pri pionirjih je zmagal Boštjan Korošec pred Sašo Kosijem in Markom Savičem, vsi iz Ljutomera. Pri članih je bil najboljši Stanko Novak pred Tonetom Fickom in Dušanom Babičem, vsi Partizan Ljutomer. Zmagovalec je dobil pokal v trajno last.

T. Ficko

POMURCI POVPREČNI

Na prvem regijskem selekcijskem turnirju za pionirje in pionirke na Ptuju so Pomurci dosegli povprečne rezultate, zlasti več se je pričakovalo od pionorjev. V prvi skupini je bil Tkalec tretji, Lenarčič peti, Sapač sedmi, v drugi Baša peti in Vinkovič deveti. Pri pionirkah je zmagala Koroščeva, Režonjeva je bila sedma, Balantičeva deveta in Pocičeva deseta.

M. U.

KOŠARKA

ZOPET ZMAGA RADGONČANOV

V tekmovanju prve republiške ženske košarkarske lige so Sobočanke dvakrat izgubile. Najprej jih je v zaostali tekmi premagala Iskra Delta Ježica s 53:38. (Koren 16, Borc 16, Kolar 3 in Kardoš 3). Potem pa je ekipa Metalservisa Pomurja izgubila še z Odejo iz Skofje Loke z 68:54. (Kolar 17, Kardoš 14, Drožina 8, Koren 7, Borc 3, Broder 3 in Lihteneger 2).

V tekmovanju območne košarkarske lige za moške pa je Radgona v Laškem premagala Zlatorog s 82:72. (Merklin 30, Rajbar 23, Štihec 14, Sakovič 12, Horvat 3). Tekma Pomurje :Slovenj Gradec ni bila odigrana.

ODBOJKA

Zmagi Ljutomera in Pomurja

V petnajstem kolu prve republiške moške odbojkarske lige je Agroplod Ljutomer gostoval v Šempetru in premagal domačo ekipo s 3:2. Tako so si Ljutomerčani priborili pomembni točki. V naslednjem kolu igra Ljutomer v soboto ob 18. uri v Križevcih z ekipo Topolšice.

V tekmovanju druge republiške moške odbojkarske lige je Pomurje doma premagalo Partizan Ruše s 3:0. V naslednjem kolu igra Pomurje z drugo ekipo Fužinarja na Ravnah.

ATLETIKA

Pionirsko prvenstvo Pomurja

V Murski Soboti je bilo dvoransko prvenstvo v atletiki za pionirje in pionirke Pomurja. Sodelovalo je 90 tekmovalcev in tekmovalk. Dosegli so nekaj zelo dobrih rezultatov.

Rezultati — pionirji — 40 m: 1. Črnela (OŠ III) 5,26; 2. Žilavec (OŠ I) 5,28, 3. Bedok (Puc.) 5,74; **višina:** 1. Žilavec (OŠ I) 165, 2. Varga (Le.) 160, 3. Gerič (Le.) 160 cm; **troskok:** 1. Serec (OŠ II) 8,27, 2. Sčernjavič (OŠ III) 7,75, 3. Fefer (OŠ III) 7,73; **met medicinke:** 1. Gomboc (Puc.) 10,25, 2. Črnela (OŠ III) 10,76, 3. Fule (le.) 10,23. **Pionirke — 40 m:** 1. Sep (Kap.) 5,65, 2. Luteršmit (Puc.) 6,05, 3. Vugrinec (Le.) 6,10; **višina:** 1. Divjak (Kap.) 135, 2. Sep (Kap.) 130, 3. Cer (OŠ III) 130; met medicinke: 1. Vrdoljak (OŠ II) 9,70, 2. Rantaša (Kap.) 9,43, 3. Dominko (OŠ III) 8,40; **troskok:** 1. Luteršmit (Puc.) 7,05, 2. Gregorič (OŠ III) 6,64, 3. Hozjan (Le.) 6,50. Najboljši šprinterji bodo sodelovali na republiškem prvenstvu, ki bo 5. marca v Celju.

M. Š.

STRELSTVO

Špindler in Trplan republiška prvaka

V Murski Soboti je bilo finalno pionirsko in mladinsko tekmovanje republiške dopisne strelske lige, kjer je sodelovalo 20 ekip. Lep uspeh so dosegli pomurski tekmovalci. Med pionirji je ekipa ABC Pomurke — Mesne industrije Murska Sobota s 504 krogi zasedla drugo mesto. Med posamezniki pa je zmagal njihov član Tomaž Trplan s 178 krogi in postal republiški prvak pred Borisem Škedljem (ABC Pomurka), 176 krogov. V tekmovanju pionirk je ekipa Noršinec zasedla tretje mesto s 475 krogi, Krka iz Šalovec pa je bila s 443 krogi peta. Pri posameznicah je bila najbolje uvrščena pomurska tekmovalka Ščavničarjeva (Nor.) s 166 krogi na osmem mestu, Gašparjeva je bila s 162 krogi enajsta, Horvatova (Šalovci) pa s 156 krogi petnajsta.

V mladinski konkurenci je ekipa Ljutomera s 1075 krogi zasedla tretje, Noršinci pa s 1060 krogi četrto mesto. Med posamezniki je bil Filipič (Ljutomer) s 364 krogi tretji, Horvat (Noršinci) pa s 360 krogi sedmi. Med mladinkami je bila ekipa Noršinec s 1022 krogi četrta, Ljutomer pa s 1002 krogoma peti. Med posameznicami je bila Balekova (Noršinci) s 367 krogi peta, Vrbajna pa s 344 krogi enajsta. Pischlova iz Ljutomera je zasedla dvanajsto mesto.

V Postojni pa je bilo tekmovanje članov. Izkazal se je član SD Noršinci Ljubo Špindler in s 370 krogi zasedel prvo mesto ter postal republiški prvak.

BUKOVEC DRUGI

V Postojni je bilo finalno tekmovanje republiških strelskih lig v streljanju z zračno puško za ekipe in posameznike. Tekmovanja sta se udeležila tudi Bukovec (Noršinci) in Pertoci (Tišina) ter se lepo odrezala. Bukovec je s 376 krogi zasedel drugo, Pertoci pa s 370 krogi sedmo mesto.

Pokal Murski Soboti

Občinska strelska zveza Murska Sobota je bila organizator 7. tradicionalnega tekmovanja v streljanju z zračno puško za Bedičev memorial. Sodelovalo je šest izbranih ekip iz pomurskih in ormoške občine. Zmagala je ekipa Murske Sobote z 2763 krogi pred Gornjo Radgono, 2716, Ljutomerom, 2679, ZRVS Murska Sobota, 2651, Ormožem, 2615, in Lendavo, 2591 krogov. Med posamezniki je bil najboljši Pertoci s 562 krogi pred Bukovcem, 557, Horvatom (vsi MS), 557, Strgarjem (GR), 551 in Robnikom (Lj.), 488 krogov. Prehodni pokal je prejela ekipa Murske Sobote.

ZMAGOVALEC GRUŠKOVNJAK

Na občinskem strelskem tekmovanju za zlato puščico lendavske občine je sodelovalo 28 strelcev. Zmagal je Gruškovnjak (Tur.) s 540 krogi pred Kosijem (Le.), 538, in Draškovičem (Tur.), 534 krogov. Na regijsko tekmovanje se je uvrstilo pet strelcev.

Na občinskem prvenstvu za pionirje in pionirke, ki ga je pripravila OSZ Lendava, je sodelovalo 6 osnovnih šol. Pri pionirjih je zmagala OŠ Dobrovnik s 531 krogi, med posamezniki pa Nagy iz Dobrovnika s 162 krogi. Med pionirkami je bila najboljša OŠ Dobrovnik s 415 krogi, med posameznicami pa Glavačeva iz Črenšovec s 132 krogi.

A. Zver

Zlata puščica Kocbeku

Na občinskem strelskem tekmovanju za zlato puščico v Gornji Radgoni je sodelovalo 24 strelcev. Zmagal je Kocbek s 545 krogi pred Strgarjem, 544, in Šijancem (vsi Videm), 542 krogov.

S.

NORŠINCI BREZ PORAZA

V pomurski strelski ligi je bilo na sporedu predzadnje kolo. Po devetem kolu vodijo brez poraza Noršinci z 18 točkami pred Panonijo iz Murske Sobote, 16, Jovom Jurkovičem Videm, 14, Kolomanom Flisarjem Tišina, 12, Muro in SCT, po 8, Obrtniki Ljutomer, 6, Elradom Gornja Radgona, 4, ter Avtoradgono in Štefanom Kovačem Turnišče, po 2 točki. Pri posameznikih je na prvem mestu Branko Bukovec (Noršinci) s 3373 krogi pred Dragom Pertocijem (Tišina), 3340, in Stankom Rojkom (Videm), 3285 krogov. Zadnje kolo bo 13. marca v Gornji Radgoni.

JUDO

SOBOČANI PREMAGALI ŠIŠKO

V Kranju je bilo zadnje kolo v republiški judo ligi. Ekipa soboškega Partizana je enkrat zmagala in dvakrat izgubila. Sobočani so premagali Šiško z 12:2. (Duh — 10:0 b.b., Fajhtinger:Naglič 10:0, Šooš:Filipovski 10:0, Vrdjuka:Stepalija 7:0, Meničanin:Bonjec 0:10, Slak:Slatnar 5:0 in Krančič — 10:0 b.b.). Ljubljanska Olimpija je premagala Mursko Soboto z 10:4. (Duh:Jerman 0:10, Vehab — 10:0 b.b., Fajhtinger:Pozvek 0:10, Vrdjuka:Pavlica 0:5, Šooš:Babnik 0:10, Slak:Ličina 0:10 in Krančič — 10:0 b.b.). Triglav iz Kranja pa je premagal Mursko Soboto z 8:6. (Duh:T. Markič 0:10, Fajhtinger:E. Markič 7:0, Šooš:Vidic 10:0, Vrdjuka:Hudovernik 0:7, Kranjc:Kalan 0:10, Slak:Benedik 0:3 in Krančič:Meško 10:0).

T. Kos

KEGLJANJE

HIDRO PREMAGAL RADENSKO

V desetem kolu slovenske moške kegljaške lige je Hidro v Medvodah premagal Radensko s 5234:5018 podrtimi keglji. (Horvat 798, Kučan 822, Drvarič 821, Mundjar 376, Brus 433, Steržaj 920 in Kovačič 848). V naslednjem kolu igra Radenska doma s Proletarcem.

Uspelo prvo tekmovanje družin

ŠD v KS Tišina je na kegljišču Vikenda v Radencih pripravilo prvo tekmovanje družin v kegljanju. Sodelovalo je 10 družin in 35 posameznikov. Zmagala je družina Farič iz Tropovec s 120 podrtimi keglji pred družino Verban iz Tropovec, 100, in družino Flegar s Tišine, 95 podrtih kegljev. Med posamezniki je bil najboljši Smolnikar (Petanjci) z 62 keglji pred Flegarjem (Tišina), 53, in Pertocijem (Tropovci), 52 kegljev. V ženski konkurenci je zmagala Flegarjeva (Tišina) z 29 keglji pred Titanovo, 25, in Faričevo (obe Tropovci), 24 kegljev.

II. MNL — mladinci

Jesenski del

11 plavih	5	4	0	1	39:11	8
Bratonci	5	3	1	1	24:7	7
Rogašovci	5	3	1	1	25:11	7
Šalovci	5	1	2	2	20:11	4
Apače	5	1	0	4	5:18	2
Bogojina	5	1	0	4	3:58	2

Kadetska liga

Jesenski del

Mura	8	6	1	1	35:17	13
Ljutomer	7	6	0	1	33:9	12
Veržej	8	6	0	2	27:10	12
Tišina	7	4	1	2	32:5	9
Dokležovje	8	3	2	3	29:17	8
Bakovci	8	3	0	5	27:52	6
Beltinka	6	1	2	3	14:19	4
Radgona	6	1	0	5	18:46	2
Lipa	8	0	0	8	14:54	0

PRIZNANJA IN NAGRADE

Društvo pedagogov telesne vzgoje občine Murska Sobota je pripravilo slovesnost, na kateri so zaslužnim članom podelili priznanja in nagrade. Te so prejeli: Ema Gjerek — profesorica telesne vzgoje na Srednji zdravstveni šoli Rakičan, za uspešno pedagoško delo, razvoj društva pedagogov in množičnosti v ŠSD; Ladislav Kepe — profesor na Srednji družboslovni in ekonomski šoli Murska Sobota, za vestno pedagoško delo kot mentor in uspešno delo v odboru za šolski šport; Ernest Kerčmar — učitelj telesne vzgoje na Osnovni šoli Prosenjakovci, za razvoj športne dejavnosti na šoli in zunaj nje.

J. R.

PRIJATELJSKI NOGOMET

Mura:Integral Olimpija 1:2

Slovenski drugoligaš Integral Olimpija iz Ljubljane je v prijateljski tekmi v Murski Soboti premagal domačo Muro. Sobočani so se gostom močno upirali, saj so prišli v vodstvo šele v 65. minuti iz enajstmetrovke. Častni zadetek za Muro je dosegel Abakumov. Sodil je Karoli iz Murske Sobote.

Odranci:Integral Olimpija 1:12

V prijateljski tekmi je drugoligaš Integral Olimpija premagal pomurskega ligaša Odrance. Častni zadetek za Odrance je dosegel Žižek. Sodil je Bukovec iz Lendave.

KARATE

POMURSKO TEKMOVANJE

Karate sekcija soboškega Partizana je bila organizator preglednega tekmovanja pomurskih karateistov. Sodelovalo je 49 tekmovalcev in tekmovalk iz Beltinec, G. Radgone, Ljutomera, in Murske Sobote. Zmagovalci v posameznih kategorijah so bili — **kate posamezno — ml. pionirji:** Štefanovič (MS); **ml. pionirke:** Jonas (MS); **st. pionirji:** Ivanov (MS); **st. pionirke:** Bočkaj (MS); **kadeti:** Lukašev (MS); **kadetinje:** Salajko (MS); **mladinci** Rebrica (Beltinci); **ženske:** Balek (Bel.); **člani:** Cener (MS). **Ekipno — st. pionirji:** Murska Sobota; **st. pionirke:** Murska Sobota; **kadeti:** Murska Sobota in **kadetinje:** Murska Sobota. **Borbe absolutno — kadeti:** Baranja (MS); **ženske:** Balek (Beltinci) in **člani:** Žibrat (Ljutomer).

B. S.

ŠAH

KS Ali Kardoš prvak

Šahovsko društvo Radenska Pomurje iz Murske Sobote je bilo organizator pomurskega prvenstva krajevnih skupnosti v šahu. Sodelovalo je 12 ekip. Zmagala je KS Ali Kardoš Murska Sobota (9 zmag) z 31,5 točke pred KS Tišina II (6 zmag — 31,5), KS Puconci (31), KS Velika Polana (30,5), KS Ižakovci (28,5) KS Zenkovci (23,5) itn.

Občinsko pionirsko prvenstvo

Na OŠ Karel Destovnik Kajuh v Murski Soboti je bilo občinsko pionirsko prvenstvo v šahu. Pri mlajših pionirjih je zmagala OŠ Cankova z 9 točkami pred OŠ KD Kajuh Murska Sobota, 5,5, in OŠ Bogojina, 5 točk. V tekmovanju mlajših pionirk je bila najboljša OŠ E. Kardelja Murska Sobota s 5 točkami pred OŠ Prosenjakovci, 5, in OŠ Beltinci, 2 točki. Med starejšimi pionirji je prvo mesto pripadlo OŠ D. Šumenjak Murska Sobota z 9 točkami pred OŠ Bogojina, 8, in OŠ Puconci, 6 točk. V konkurenci starejših pionirk pa je zmagala OŠ Beltinci z 8 točkami pred OŠ Prosenjakovci, 3, in OŠ KD Kajuh Murska Sobota, 1 točka. Prve ekipe so se uvrstile na regijsko tekmovanje, ki bo 4. marca v Lendavi.

ZMAGALA SEDMICA

V Lendavi je bilo finalno tekmovanje za pokal maršala Tita v šahu. Srečanje med Sedmico in Zlatorogom se je končalo z 2:2. Naslov prvaka pa je pripadel Sedmici.

J. G.

TURNIR OB DNEVU ŽENA

ŠD Tišina organizira v nedeljo, 6. marca 1988, šahovski turnir v počastitev dneva žena. Turnir bo v gostilni Časar. Vabijo k sodelovanju.

ODBOJKA

TURNIR NA TIŠINI

Sportno društvo Tišina pripravlja prvenstvo krajevne skupnosti v odbojki, ki bo v soboto, 5. marca 1988, ob 14. uri v osnovni šoli.

ROKOMET

POLANA DRUGA

Na Ptuju je bilo območno prvenstvo v rokometu za pionirke. Med tremi ekipami je sodelovala tudi Polana kot pomurski predstavnik. Polančanke so premagale Rače s 15:13 in izgubile z Dravo 2:15 ter zasedle drugo mesto.

ATLETIKA

Šebjan drugi

V Celju je bilo republiško dvoransko prvenstvo v atletiki. Sodelovali so tudi pomurski atleti in dosegli lep uspeh, zlasti še Bojan Šebjan, ki je v teku na 60 m s časom 7,32 zasedel drugo mesto. Po daljši odsotnosti se je uspešno vrnil na stezo Vito Šiftar in v članski konkurenci v teku na 60 m s časom 7,23 zasedel šesto mesto. Šterman je izpadel v kvalifikacijah.

Kadetinje Bakovec, ki so sodelovale na republiškem turnirju na Ptuju. Stojijo od leve: Lovenjak, Horvat, Magdič, Štiblar, Baler, Rožman. Čepijo: Bočjak, Vereš, Novak, Buzeti. Manjkata Lukač in Maučec.

Usmerjanje mladih v vojaške poklice

Slovenski starešinski kader v JLA v primerjavi z drugimi republikami, že dalj časa ni ustrezno zastopan, iz leta v leto pa se zmanjšuje. Zakaj tako? O tem je v zadnjem obdobju vse več razprav, opravljene pa so bile tudi nekatere raziskave. Pri nas sicer imamo več inštitucij, ustanov in odborov, ki se ukvarjajo z usmerjanjem mladih v vojaške in obrambne poklice, vendar pa se stanje bistveno ne izboljšuje, celo poslabšuje. To so šole, sekretariati za ljudsko obrambo, skupnosti za zaposlovanje, mladinska organizacija, koordinacijski odbori pri občinskih konferencah SZDL in drugi. Žal pa so le-ti in drugi, razen redkih izjem, premalo aktivni oziroma premalo konkretni v akcijah in se njihova aktivnost v glavnem konča na sejah. To je tudi vzrok, da so šolarji in njihovi starši velikokrat premalo seznanjeni z ugodnostmi, ki jih nudijo vojaški poklici. Naj navedemo samo najpomembnejše. To so možnost takojšnje zaposlitve, kritje vseh stroškov v času šolanja, možnost zanimivega dela, možnost hitre rešitve stanovanjskega vprašanja, možnost za vsestransko športno in kulturno delovanje ter odsluženje vojaškega roka v času šolanja. Sicer pa v Pomurju, v primerjavi z drugimi regijami v Sloveniji, odziv mladih za vključitev v vojaške šole niti ni tako slab. Po podatkih strokovne službe Skupnosti za zaposlovanje v Murski Soboti (poklicne namere osnovnošolcev,) je v letu 1985 v Pomurju izrazilo željo za nadaljevanjem šolanja v vojaških srednjih šolah 6 kandidatov, v splošnih vojaških šolah pa 10. Tudi leto kasneje je bil odziv mladih za nadaljevanje šolanja v vojaških poklicih zelo dober, in sicer 11 kandidatov za srednje vojaške šole in 12 za splošne vojaške šole. Nekoliko slabši odziv je bil lani, ko se je za šolanje v srednje vojaške šole prijavilo 5, v splošne pa le 3 kandidati. Letos pa namerava nadaljevati šolanje 11 kandidatov na srednji vojaški in 7 na splošni vojaški šoli.

Ugotavljamo tudi, da je večina aktivnosti za usmerjanje mladih v vojaške poklice v času razpisa. Na ta način vsekakor stanja ne bomo izboljšali, temveč je potrebno aktivnosti zastaviti načrtno in dolgoročno. Z mladimi bi morali delati že zelo zgodaj, sistematično pa v šestem razredu osnovne šole. Pri tem bi morali uporabljati privlačne, nevsiljive in posredne metode ter oblike za oblikovanje odnosa posameznikov do vojaškega poklica. Izredno pomemben pa je vsekakor stalen in pristen odnos z mladino in starši, ki kažejo zanimanje za vojaške poklice. Starše in mlade je potrebno stalno in objektivno obveščati o razmerah za delo in življenje v vojaških šolah in poklicih. To obveščanje lahko dosežemo na roditeljskih sestankih, predavanjih v okviru obrambne vzgoje za nerazporejeno prebivalstvo, z osebnim stikom s posamezniki in preko sredstev javnega obveščanja. Pri tem lahko veliko pomagajo tudi ekskurzije v vojaške šole in garnizone, kamor je poleg kandidatov potrebno povabiti tudi starše. V naših akcijah moramo biti vsekakor bolj konkretni ter tako mladim in staršem dejansko prikazati vse ugodnosti vojaških poklicev, kakor tudi razloge, ki mlade odvračajo od teh poklicev. Samo na ta način se bodo mladi lahko laže odločali za vojaške poklice.

F. M.

TERITORIALNA OBRAMBA

Izboljšati bojno urjenje in usposabljanje

Občinski štab teritorialne obrambe Murska Sobota je sklical razgovor, na katerem so starešine enot teritorialne obrambe in poveljstev seznanili o aktivnostih bojnega urjenja in usposabljanja v letošnjem letu. Največ pozornosti so namenili opredelitvi nalog, ki naj bi prispevale h kakovosti bojnega urjenja in usposabljanja, to pa bo potekalo po že utečenem sistemu petletnega ciklusa. Z obnavljanjem in utrjevanjem pridobljenega znanja in s pridobivanjem novih spoznanj, veščin in navad bo potrebno doseči višjo raven moralno-politične, vojaškostrokovne in psihične pripravljenosti posameznikov, enot, poveljstev in štaba za izvajanje bojnega delovanja v izrednih razmerah in vojni. Težišče dela bo na intenzivnem in strokovnem urjenju ter usposabljanju starešin, poveljstev in enot teritorialne obrambe v posebnih enotah. Prav tako bo težišče dela na višjih oblikah taktičnega usposabljanja v sodelovanju z drugimi obrambnimi in samozaščitnimi strukturami. Program usposabljanja mora biti v skladu z namembnostjo in doseženo stopnjo usposobljenosti enot ter v skladu z okoljem, v katerem bodo enote izvajale bojno delovanje. Usposabljanje pa bo potrebno tudi uskljajevati z usposabljanjem narodne in civilne zaščite ter ZRVS. Nadalje bodo tudi uveljavljali skupinsko delo, posebno skrb pa namenjali tudi strelsko-tehničnemu urjenju.

Zbranim starešinam je ob tej priložnosti govoril podpredsednik IS SO Murska Sobota Anton Stavic ter jih seznanil s predvidenimi gospodarskimi gibanji občine v letošnjem letu.

PROMETNA VARNOST V RADGONSKI OBČINI ŠE VEDNO NA KRITIČNI MEJI

Radgona potrebuje semafor

Število prometnih nezgod v radgonski občini se iz leta v leto povečuje, prav tako pa tudi nesreč s smrtnim izidom ali hudimi telesnimi poškodbami. Lani je bilo vseh nesreč 94 (19 več kot leto prej), ki so povzročile za okrog 23 milijonov dinarjev materialne škode ter zahtevale 9 življenj, 28 težjih in kar 60 lažjih telesnih poškodb. Smrtno poškodovani so bili tudi trije otroci. Čeprav so v večini primerov krivci nesreč vozniki motornih vozil in najpogostejši vzrok prevelika hitrost, pa so k povečanju števila nesreč svoje prispevale tudi slabe ceste in premajhna prometna varnost.

Kakor pojasnjuje Stanko Sakovič (v. d. komandirja Postaje milice Gornja Radgona), so ostale ceste v radgonski občini enake kot prejšnje leto — enako slabe. V letu 1987 je urejen odsek ceste Črešnjevci do tozda Moda in DO Elrad, dokončno zgrajen most na reki Ščavnici v Spodnji Ščavnici (po nekaj letih), še vedno pa gradijo most na regionalni cesti med Okoslavci in Grabonošem. Varnost pešcev in drugih udeležencev v prometu se je znatno izboljšala s postavitvijo svetlobnega znaka nad križiščem v industrijski coni na Melch ter v Spodnji Ščavnici pri gostilni Križan. Prav tako lani so začeli z deli na Ljutomerski cesti v Gornji Radgoni, saj je odsek od bencinske črpalke do Avtoradgone eden najbolj kritičnih v Pomurju.

Žal se je lahko zgradila le polovica pločnika in razširila le polovica odseka ceste, tako da je oženi del od železniških tirov do bencinske črpalke sedaj še bolj kritičen kot prej.

Druga najbolj kritična točka v radgonski občini je še vedno križišče cest v Podgradu. Postavitev svetlobnega znaka bi bila le začasna rešitev, saj bo najboljša preureditev križišča. Z otvoritvijo nove ceste od Črešnjevec do Elrada se je v križišču pri Avtoradgoni močno povečal promet, nevarnost pa izzivajo nedisciplinirani pešci. Preurediti bo potrebno tudi izhod iz parkirnega prostora pri Elradu, saj je sedaj v nepreglednem ovinku.

S preselitvijo lokalnega avtobusnega prometa na lokalno avtobusno postajališče pri železniški postaji se je glavna avtobusna postaja razbremenila, povečal pa promet skozi križišče Panonske in Partizanske ceste. Pešci morajo pogosteje kot prej prečkati cesto, tako da mora ob konicah promet urejati miličnik.

Semaforska ureditev križišča bi bila nujna.

Že stari problem mesta Gornja Radgona je pomanjkanje parkirnih prostorov, še posebno hudo pa je med sejmom. Svet za preventivo in varstvo v cestnem prometu bo zato imenoval komisijo, ki bo proučila problem ustavljanja in parkiranja na najbolj kritičnih delih, in sicer na pločniku za pešce ob Partizanski cesti od Slogine trgovine Kristal do Gorenja Elrad, na drugi strani od Šlebingerjevega brega do trgovske hiše Mercatorja Sloge, na Panonski cesti pri turistični agenciji Putnik, na pločniku ob železniški postaji do odcepa Mladinske ulice ter na Prešernovi cesti od avtobusnega postajališča do križišča.

Ne bo pa dovolj le odprava vseh naštetih nepravilnosti. Bolj pomembna od tega je vzgoja udeležencev v prometu ter njihova disciplinirana vožnja.

Bernarda Peček

LENDAVA

Nove oblike usposabljanja v TO

Poveljnik enote teritorialne obrambe bo najbolj usposobljen tedaj, če bo znal sprejemati najboljše odločitve in na podlagi njih izdajati dobra povelja. Da bi v lendavski občini dobili takšne poveljnike, so letošnji program dela in usposabljanja temu prikrojili. Na posvetovanju starešin enot teritorialne obrambe in družbenopolitičnih delavcev, ki delajo v enotah, je tekla beseda tudi o tesnejšem sodelovanju enot teritorialne obrambe s krajevnimi skupnostmi, zlasti s komiteji za splošni ljudski odpor in družbeno samozaščito. To sodelovanje mora postati kar najboljše v tistih krajevnih skupnostih, v katerih deluje enota teritorialne obrambe. V zadnjih dveh letih je bilo na tem področju veliko storjeno, a vendar še premalo, da bi lahko bili zadovoljni. Občinski štab teritorialne obrambe pripravlja tudi nove oblike usposabljanja mladih teritorialcev. Namesto nekajdnevnega urjenja bodo organizirali spominske pohode, spoznavali bodo oborožitev in se udeleževali streljanja. Varčevanje je dobilo mesto tudi v obrambnih pripravah, zato pa je potrebno vsako obliko usposabljanja kar najbolje opraviti. V letošnjem letu bodo posebno pozornost posvetili tudi idejnopolitičnemu delu v enotah teritorialne obrambe.

Jani D.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTI

Smrtna nesreča otroka v vrtcu

Minuli teden je bilo na naših cestah sorazmerno mirno, malo je bilo prometnih nesreč, žal pa so naše ceste doslej terjale že dve človeški življenje. Nenavadna nesreča se je zgodila v otroškem vrtcu v G. Radgoni, kjer je vrv zadušila otroka.

Zapletla se je v vrv

24. februarja se je zgodila nesreča v otroškem vrtcu v G. Radgoni. Mala Nino K. so pripeljali v vrtec zgodaj zjutraj. Otrok se je igral pri oknu in pri tem zapletel v vrv, ki rabi za dviganje in spuščanje okenskih žaluzij. Vrv se je otroku tako močno zavila za vrat, da ga je zadušila. Tragični slučaj bi gotovo lahko preprečili, če bi otroku lahko kdo pravočasno pomagal.

Skočil pred avtomobil

22. februarja se je zgodila prometna nezgoda v Dokležovju. Voznik traktorja Igor Vučko iz Dokležovja je pripeljal pred hišo, kjer je ustavil, da bi odprl vhodna vrata in zapeljal na dvorišče. Na kmečkem vozu, ki je bil priključen na traktor in naložen z drvmi, je sedel Mirko Vučko iz Dokležovja. V času, ko je mimo zapeljal voznik osebnega avtomobila Alojz Filipič iz Ljutomera, je Mirko skočil pred avtomobil, ki ga je zbil po cestišču in ga hudo poškodoval.

Pretesno prehiteval

25. februarja se je zgodila prometna nesreča v Ljutomeru. Voznik osebnega avtomobila Janez Žinko iz Borec se je peljal proti Nošincem in Ljutomeru. Pri delovni organizaciji Marles je dohitel pešakinjo Jožico Čirič iz Logarovec, ki je šla pravilno ob desnem robu ceste. Zaradi tesnega prehitevanja jo je zadel in zbil po cestišču. Pri padcu se je hudo poškodovala.

Kratka varnostna razdalja

21. februarja se je zgodila prometna nezgoda v V. Polani. Iz Polane proti Hotizi je vozil tovorni avtomobil Štefan Tibaut s Hotize, ki je med vožnjo preskušal zavore. V tem trenutku je za njim pripeljal s kratko varnostno razdaljo voznik motornega kolesa Bojan Cvetko iz V. Polane, ki se je zaletel v zadnji del tovornega avtomobila. Cvetko je padel in se poškodoval.

Umrla tudi hčerka

Za posledicami poškodb, ki jih je dobila pri prometni nesreči 20. februarja, je umrla tudi Z. C. iz Odranec. Prometna nesreča pri Beltincih je tako terjala dve življenji in je najhujša v zadnjih dveh letih.

Tatovom pride vse pod roke

V zadnjem času je pri nas vedno več tatvin. So tatovi, ki vlomijo v objekt, le da bi našli kaj za pod zob, so pa tudi takšni, ki jih privabi lesk zlata in drugih predmetov. Vse več je tudi gozdnih tatvin, in ker je čas, ko bomo začeli saditi trto, se tatovi ne branijo tudi tega. Tako so neznani storilci 22. februarja vlomili v skladišče delovne organizacije Ljutomerčan in ukradli 1900 trsnih cepljenk, vrednih okoli 2 milijona dinarjev.

Samomorov čedalje več

Število samomorov se iz leta v leto povečuje. Minuli teden so se zgodili štirje. V D. Bistrici se je zaradi bolezni in strahu pred samoto obesil U. L., v Dobravi pa si je z obešanjem vzel življenje Š. K. V dveh primerih samomor ni uspel zaradi posredovanja svojcev.

J. D.

KOMISIJSKA TRGOVINA

KOLOMAN FARIČ, Kidričeva 23, Murska Sobota, prosi cenjene stranke, naj dvignejo zimsko garderobo do 15. marca letos. Po preteku roka bo predala oblačila Rdečemu križu. Priporoča se za prodajo spomladanskih oblačil in raznega tehničnega blaga.

ABC POMURKA

AGROSERVIS, p. o.
69000 Murska Sobota, Kroška cesta 58
telefon: (069) 21-630

SERVIS motornih vozil in kmetijskih strojev

Dinitrol

zaščita za vaše vozilo ni strošek, ampak varčevanje. DINITROL preprečuje nastajanje rje in ustavlja že začeto rjavenje. Trletna garancija za vozilo, ki ni starejše od dveh mesecev.
Konkurenčne cene — kakovost — garancija

PRODAJA vozil zastava in rezervnih delov

zaščita Dinitrol zaščita anti-explo

SCTPU MURSKA SOBOTA, Veljka Vlahoviča 12

po sklepu sveta objavlja

JAVNO DRAŽBO

rabljenih osnovnih sredstev.

Dražba bo v soboto, 12. 3. 1988, ob 8. uri na SCTPU.

Interesenti morajo pred začetkom položiti varščino v višini 10% izklicne cene. Kupljeno osnovno sredstvo je treba takoj plačati in odpeljati. Prodaja bo na način videno-kupljeno.

DOPLAČILA UPORABNIKOV K CENI ZDRAVSTVENIH STORITEV

Pri uveljavljanju posameznih oblik zdravstvenega varstva prispevamo uporabniki k ceni zdravstvenih storitev, storitev pri pripravi, izdelavi in izdaji pripomočkov ter zdravil na recept od 1. 3. 1988 naslednje zneske:

Zap. št.	Zdravstvene storitve, zdravila, pripomočki	DIN
1.	Za prvi kurativni pregled pri zdravniku v osnovni zdravstveni dejavnosti	1.000
2.	Za obisk zdravnika na domu, ki je opravljen na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev	2.800
3.	Za vsak prvi pregled pri zdravniku v specialistični ambulantni in zdraviliški dejavnosti z napotnico zdravnika ali brez nje, če le-ta ni predpisana	2.100
4.	Za vsak ponoven obisk ali pregled pri zdravniku specialistično-ambulantne in zdraviliške dejavnosti, vendar največ za 3 obiske, ki sledijo prvemu specialističnemu pregledu	600
5.	Za prvi obisk pri zdravniku in zobozdravniku v nočnem času med 22. in 6. uro zjutraj:	
	— pri zdravniku osnovne dejavnosti	1.900
	— pri zdravniku specialistične dejavnosti	4.100
6.	Za zobozdravstvene storitve:	
	— za vsako zalivko	1.000
	— za polno kovinsko prevleko	6.600
	— za druge prevleke	8.400
	— za inlay, nazidek	4.500
	— za vsako krono (z zatičkom)	9.400
	— za vsak člen v mostovni konstrukciji	4.700
	— za vsako nadomestilo fasete, cementiranje stare prevleke, demontažo prevleke ali krone, oddelitev vmesnega člena ali gredi	1.000
	— za začasno prevleko ali člen v začasnem mostičku	4.500
	— za začasno totalno ali parcialno protezo	22.200
	— za gred, opornico ali jahač	4.500
	— za vsako totalno protezo	13.600
	— za vsako parcialno protezo	17.000
	— za vsako reparaturo, prilagoditev proteze, podložitev ali reokluzijo	1.800
	— čiščenje zobnega kamna	300
7.	Za storitve pri pripravi, izdelavi in izdaji zdravila, pomožnega in sanitetnega materiala pri prevzemu v lekarni na recept	700
	— v nočnem času med 22. in 6. uro (z izjemo za recepte, ki imajo oznako »nujno«)	1.400
8.	Za mehanična kontracepcijska sredstva, ki se ne predpisujejo na recept	4.700
9.	Za umetno prekinitev nosečnosti, ki ni medicinsko indicirana	8.400
10.	Za vsak reševalni prevoz pri nujni medicinski pomoči (primarni)	2.800
	— za vsak prevoz z reševalnimi in drugimi prevoznimi sredstvi, ki ga v posameznih primerih z zdravljenja potrdi zdravnik	5.600
11.	Za ortopedske in specialne čevlje	17.000
12.	Za nepodložene usnjene rokavice, estetske rokavice za protezo in za komplet navlek za krn pri amputaciji	5.700
13.	Za proteze, ortotične pripomočke, aparat za ekstenzijo in za prosto stoječi posteljni trapez	5.700
14.	Za kilni pas	5.700
15.	Za bergle	1.500
16.	Za aparat za omogočanje glasnega govora, za slušni aparat	7.500
17.	Za invalidski voziček	23.600
18.	Za vsak električni stimulator, zvočni signalni aparat in električni pripomoček	33.200
19.	Za očala	1.900
20.	Za kontaktna stekla	15.100
21.	Za očesno protezo	2.500
22.	Za oskrbni dan v bolnišnici ali zdravilišču pri neprekinjeni oskrbi za največ 15 dni oziroma pri večkratni hospitalizaciji za največ 60 dni v koledarskem letu — na dan	3.500

Z enakim odstotkom se valorizirajo tudi zneski, določeni v 53. členu samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva. Ti zneski od 1. 3. 1988 dalje znašajo za:

1.	Ponovitev prvega pregleda pri zdravniku splošne medicine, ki ni njegov izbrani zdravnik	5.300
2.	Ponovitev prvega pregleda pri zdravniku v dispanzerju, ki ni njegov izbrani zdravnik	7.700
3.	Pregled pri zdravniku v specialistično ambulantni dejavnosti, ki ni uporabnikov izbrani zdravnik, ali brez napotnice zdravnika osnovne dejavnosti, pa tudi za tiste preglede, ki bi jih po delitvi dela moral uporabnik uveljavljati v osnovni zdravstveni dejavnosti	8.000

V skladu z določili Zakona o stanovanjskem gospodarstvu (Ur. list SRS, št. 3/81) in Družbenega dogovora o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu (Ur. list SRS, št. 15/81), Samoupravnega sporazuma o uresničevanju socialnovarstvenih pravic (Ur. list SRS, št. 26/84) in Pravilnika Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Murska Sobota o pogojih in merilih za dodeljevanje stanovanj, kupljenih s sredstvi solidarnosti, in stanovanj, s katerimi razpolaga Samoupravna stanovanjska skupnost občine Murska Sobota, in za delno nadomeščanje stanarin in po sklepu zbora uporabnikov skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Murska Sobota

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Murska Sobota

razpisuje

III. NATEČAJ

za pridobitev stanovanj, kupljenih s sredstvi solidarnosti v občini Murska Sobota.

V skladu s planom gradnje in planiranih prostih stanovanj je možna pridobitev naslednjih stanovanj:

3 garsonjer
6 enosobnih
3 enoinpolsobnih
19 dvosobnih
3 dvoinpolsobnih

Upravičenci za pridobitev solidarnostnih stanovanj so delovni ljudje, občani in družine z nižjimi dohodki, ki živijo v težkih materialnih razmerah:

1. delovni ljudje, ki združujejo delo v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih,

2. delovni ljudje, ki združujejo delo pri občanih, ki samostojno z lastnimi sredstvi kot poklic opravljajo obrtno ali drugo dejavnost,

3. delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom in sredstvi v lasti občanov, ter delovni ljudje, ki samostojno kot poklic opravljajo umetniško in drugo dejavnost (če združujejo sredstva),

4. občani in družine, ki nimajo možnosti, da bi rešili svoje stanovanjsko vprašanje v organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih,

5. občani, ki s svojimi skupnimi dohodki ne morejo rešiti svojega stanovanjskega vprašanja: upokojenci, invalidi, borci NOV, kmetje-borci NOV.

SPLOŠNI POGOJI:

— da prosilec stanovanja in osebe, ki z njim stalno stanujejo (zakonec ali oseba, s katero živi v življenjski skupnosti, otroci, posvojenci, starši, ki najmanj dve leti živijo z njim v ekonomski skupnosti), niso imetniki stanovanjske pravice ali lastniki stanovanja ali so imetniki neprimernega stanovanja;

— da ima prosilec stalno bivališče na območju občine M. Sobota;

— da prosilec, njegova družina ali člani gospodinjstva doslej še niso imeli ustrezno rešenega stanovanjskega vprašanja;

— da si prosilec ne more rešiti svojega stanovanjskega vprašanja s pomočjo svojih bližnjih sorodnikov (zakonec, starši oz. otroci), ki so lastniki večje stanovanjske hiše, več vseljivih stanovanj ali stanovanja, ki presega stanovanjske normative, in so vsaj dve leti pred natečajem živeli skupaj v hiši oz. stanovanju;

— da prosilec sam oz. z družino, ki se je na lastno željo vselil v manj- ali neprimerno stanovanje, že najmanj dve leti pred natečajem stanuje v tem stanovanju;

— da prosilec ali kateri izmed članov družine ni lastnik počitniške hiše;

— da se upošteva socialno stanje prosilca oz. članov njegove družine po merilih, ki veljajo za vse druge oblike pomoči;

— da prosilec ali za delo sposoben član družine ni neupravičeno nezaposlen.

Za člana družine se v smislu pravilnika štejejo osebe, ki stalno stanujejo s prosilcem stanovanja oz. imetnikom stanovanjske pravice: zakonec ali oseba, katere dalj časa trajajoča življenjska skupnost ima po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih enake pravne posledice kot zakonska zveza, otroke, posvojence, starše in posvojitelje prosilca oz. imetnika stanovanjske pravice in njegovega zakonca, tiste, ki jih je prosilec oz. imetnik dolžan vzdrževati po zakonu, in tiste, ki najmanj dve leti živijo s prosilcem oz. imetnikom v ekonomski skupnosti.

Pristojni občinski center za socialno delo preverja podatke o članih družine oz. osebah, ki živijo z imetnikom stanovanjske pravice oz. prosilcem stanovanja v življenjski skupnosti, in daje zanje ustrezno mnenje.

POSEBNI POGOJI:

— da znesek skupnega stvarnega mesečnega dohodka na člana družine ne presega 50 % povprečnega mesečnega OD delavca v gospodarstvu v SR Sloveniji v letu 1987:

— da samski upravičenec ali samohranilec s skupnim stvarnim mesečnim dohodkom na člana družine ne presega 65 % povprečnega mesečnega OD delavca v gospodarstvu v SR Sloveniji v letu 1987;

— da mlada družina s stvarnim mesečnim dohodkom na člana družine ne presega 70 % povprečnega mesečnega OD delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji v letu 1987 (za mlado družino se šteje družina, ki ima vsaj enega otroka in v kateri noben od staršev ni starejši od 30 let).

Za borce NOV in kmete-borce NOV ter vdove in za delo nesposobne otroke padlih in po vojni umrlih borcev NOV ne veljajo omejitve pri višini dohodka kot poseben pogoj za dodelitev solidarnostnega stanovanja.

Prosilci solidarnostnega stanovanja morajo v svoji vlogi podrobneje opisati svoje družinske razmere in priložiti naslednja dokazila:

— potrdilo o premoženjskem stanju,
— potrdilo o dohodku prosilca in za delo sposobnih članov družine v letu 1987,
— potrdilo o številu družinskih članov,
— potrdilo o stalnem prebivališču, iz katerega mora biti razvidno, koliko časa stanuje v zadnjem stanovanju,
— morebitna zdravniška potrdila v primerih trajnih obolenj prosilca ali članov njegove družine,
— potrdilo o prijavi morebitne brezposelnosti za delo sposobnih prosilcev članov družine (pride v poštev samo za upravičeno brezposelnost),
— potrdilo o skupni delovni dobi zakoncev in delovni dobi v občini M. Sobota (izpis iz delovne knjižice),
— mnenje upravičenosti za pridobitev stanovanja, ki ga dajo:

a) za zaposlene — organizacije združenega dela,
b) za upokojence — društvo upokojencev,
c) za invalide — društvo invalidov,
d) za borce NOV in kmete-borce NOV — občinska organizacija ZB NOV,
e) za samostojne obrtnike in pri njih zaposlene — občinska sindikalna organizacija,

— vsi prosilci morajo predložiti mnenje krajevne skupnosti. Vloga mora biti na obrazcu 8,40 SPN-1.

Vlogo z vsemi dokazili je potrebno poslati na naslov:

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE MURSKA SOBOTA, Trg zmage 4/I, Murska Sobota, z oznako »za natečaj«, do vključno 4. 4. 1988.

Nepopolne vloge in vloge, prispele po tem datumu, ne bodo obravnavane!

O rezultatih natečaja bodo udeleženci obveščeni v 15 dneh od sprejema prednostne liste.

·Trgocentar· ČAKOVEC

LE 2 KM PRED ČAKOVCEM IZ SMERI LENDAVA!

OSKRBOVALNI CENTER 114 ŠENKOVEC

KOTLI IN BOJLERJI ZA CENTRALNO IN SOBNO OGREVANJE — PEČI ZA CENTRALNO OGREVANJE — RADIATORJI — KOMPLETNA PONUDBA INŠTALACIJSKEGA MATERIALA IN PRIBORA ZA CENTRALNO OGREVANJE IN VODOVODA — TALNO GRETJE — SOLARNA TEHNIKA

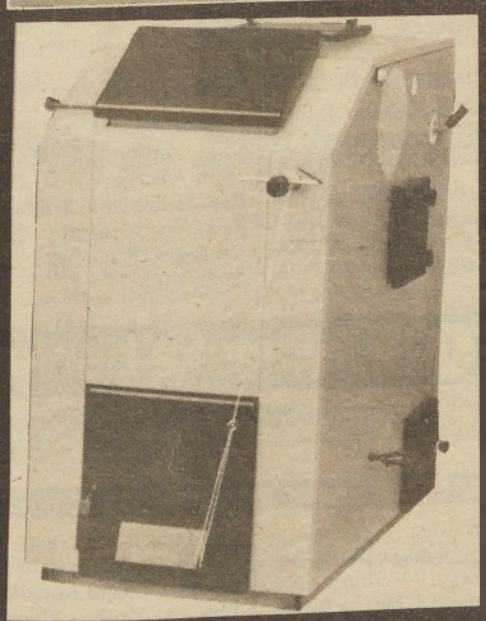

Trajnožarni kotel ferrotherm

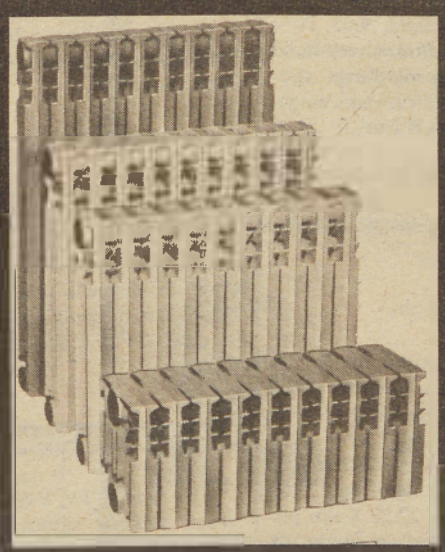

Litoželezni radiatorji požega

Zelo ugodne reklamne cene

MOŽNOST POSOJILA

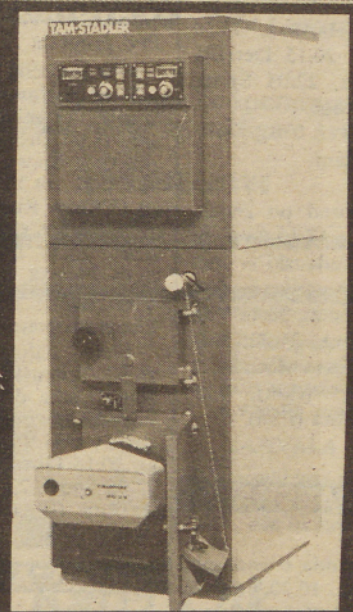

Kotel z bojlerjem TVT TAM

Trajnožarni program
TVT special z bojlerjem:
26 kW 1.385.788,00
32 kW 1.401.931,00
40 kW 1.657.454,00

TVT special brez bojlerja
32 kW 1.165.657,00
40 kW 1.362.337,00

Ferrotherm FF
18 kW 548.765,00
25 kW 996.938,00
32 kW 1.072.203,00
40 kW 1.264.892,00
50 kW 1.765.195,00

TVT standard z bojlerjem
25 kW 831.608,00
30 kW 909.222,00
35 kW 977.543,00
40 kW 1.097.531,00
50 kW 1.277.461,00

Ferrotherm MFB
25 kW 827.841,00
30 kW 914.787,00
35 kW 1.024.763,00
40 kW 1.159.102,00
50 kW 1.268.915,00

TVT TAM standard S brez bojlerja
65 kW 1.687.773,00
80 kW 1.432.854,00
100 kW 2.188.534,00

RADIATORJI
Jugoterm
Aklimat
Mural
Trika — Celje
Lipovica
Litoželezni radiatorji plamen, Slav. Požega

Enkratna možnost nakupa materiala in opreme za vse, ki gradite, posodabljate ali projektirate!
Informacije — telefon: 042 811 227 Delovni čas: neprekinjeno od 7.00 do 19.00 — tudi v soboto!!!

Radijski in televizijski spored od 4. do 10. marca

PETEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Lepo je v naši domovini biti mlad . . . mladinska oddaja, 17.30 — Glasba—reklame—glasba, 18.00 — »21-232« — propagandno-glasbena oddaja, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.00 Tednik. 11.00 Mednarodna obzorja. 11.40 Noč preplaha, ponovitev ameriškega filma. 16.25 Mozaik. 17.35 V znamenju dvojčkov, 1. del. 17.50 Grizli Adams, 5. del ameriške serije. 18.15 Veternica, dokumentarna oddaja TV Novi Sad. 19.01 Obzornik. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 20.20 J. Jakes: Sever in Jug, 23. del ameriška nadaljevanke. 21.15 Zmagoslavje zahodne civilizacije, 7. oddaja dokumentarne serije. 22.05 TV dnevnik. 22.20 Disciplina brez milosti, angleški film.

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik. 17.30 Otroška oddaja. 18.00 Znanost. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke. 19.00 Ansambli zrelo klasje. 19.30 TV dnevnik. 20.00 ORFEJ, opera. 21.45 Kratek film. 22.00 Uganke v pesku, film.

TV ZAGREB

Prvi program

8.25 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.10 Kronika reških občin, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Šefi — nadaljevanka, 20.55 Kviz, 22.00 Dnevnik, 22.20 Kultura, 23.50 Nočni program

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Hartova, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Derrick, 21.20 Moda, 22.05 Šport, 22.50 Umetnine

Drugi program

16.00 Spored po željah, 16.45 Hotel, 17.30 Svet živali, 18.00 Tedenski tv spored, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, **20.15 Vojna brez front,** 21.20 Znanost, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Wyatt Earp (film), 0.05 Tehnika umora (film)

TV MADŽARSKA

9.05 Legenda o enorogu, pon. 1. dela. 10.30 Festival narodnih. 11.05 Delta, pon. 11.30 Telovadba za invalide. 17.10 Spored za 3 dni. 17.15 Za upokojence. 17.45 Teka, uporabni napotki. 18.00 Okno, služnostni program. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Kraj zločina, nemška kriminalka. 21.35 Panorama, svetovnopolitični magazin. 22.20 Pesnik István Balla. 23.05 TV dnevnik.

SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

9.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Sobotna reportaža, 17.20 — Strokovnjak odgovarja, 17.40 - Glasba—reklame, 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA

8.05 Pamet je boljša kot Žamet. 8.10 V znamenju dvojčkov, 1. del. 8.55 Zlato jabolko in devet pavinj, 2. del oddaje TV Sarajevo. 9.25 Cyrano de Bergerac, 2. del otroške predstave. 11.40 Slovenski ljudski plesi: Gorenjska, 1. del. 12.10 Omizje. 14.10 Jubilejna teveteka, ponovitev 6. oddaje. 16.40 Ljubezen med Šampioni, ameriški TV film. 18.15 Da ne bi bolelo: Rak dojk. 19.30 TV dnevnik. 19.59 Naš utrip. 20.20 Žrebanje 3 × 3. 20.30 POP satirikon. 21.00 M. Laurence: Vrnitev v Paradiž, 19. del avstralske nadaljevanke. 21.50 Peter's pop show. 22.45 TV dnevnik. 23.00 Igrani film.

Oddajniki II. TV mreže:

13.45 Kako biti skupaj, oddaja TV Ljubljana. 14.10 Mladinski film. 15.40 Kapelski kresovi, ponovitev. 16.40 Kraljevič Marko in vila, otroška predstava. 17.40 Dallas, ameriška nadaljevanka. 18.30 DP v vaterpolu Mladost:Jug, prenos. 19.30 TV dnevnik. 20.15 Glasbeni večer. 21.50 Oddaja iz kulture. 22.20 Športna sobota.

TV ZAGREB

Prvi program

9.00 Tv v šoli, 10.35 Ponovitve, 13.25 Moški posli (film), 14.55 Tedenski tv spored, 15.40 Dallas, 16.30 Poročila, 16.35 Tv koledar, 16.45 Narodna glasba, 17.15 Kapelski kresovi (nadaljevanka), 18.30 Prisrčno vaši, 19.30 Dnevnik, 20.00 Concertino, 20.15 Boljše življenje, 21.05 Teksaški asi (film), 22.45 Dnevnik, 23.00 Nočni program

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.35 Ponovitve, 14.35 Otroški in mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Šport, 19.00 Vesela sobota, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Show Rudija Carella, 21.55 Večer z H. P. Heinzlom, 22.40 Da, minister, 23.05 Ples 88, 0.10 Mednarodni jazz

Drugi program

14.45 . Salome (opera), 16.30 Tedenski tv spored, 17.00 Ljuba družina, 18.00 Filmske novitete, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Plinska luč (film), 22.05 Šport, 22.40 Ura preizkušnje (film), 0.35 Cesta nasilja (film)

TV MADŽARSKA

8.10 Naš ekran. 8.40 Legenda o enorogu, pon. 10.10 Sovjetska aerobika. 10.40 Prirodoslovec amater. 11.10 Otroško smučanje. 11.50 Mladinski magazin. 14.05 Je napaka v čitanki? 14.55 Zgodbe iz stolpnice. 15.55 Rock studio. 17.00 Dnevnik. 17.30 Robert Ratonyi show. 18.05 Način življenja. 18.20 Slikar Cranach. 18.50 Tom in Jerry. 20.10 Humoristična serija. 21.20 Poezija. 22.00 Burleska. 22.15 In reši nas vsega hudega, madžarski film.

NEDELJA

RADIO MURSKA SOBOTA

10.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)

TV LJUBLJANA

9.25 Živ žav. 10.20 Grizli Adams, ponovitev ameriške nadaljevanke. 10.45 M. Laurence: Vrnitev v Paradiž, ponovitev 19. dela avstralske nadaljevanke. 11.30 Video meh, 3. oddaja. 12.00 Kmetijska oddaja TV Beograd. 15.05 Kako zelena je bila moja dolina, 4. del ameriške nadaljevanke. 16.00 Zaključna revija umetnostnega drsanja, posnetek z ZOI. 17.30 Antonova priložnost, češkoslovaški film. 19.01 TV mernik. 19.30 TV dnevnik. 20.05 I. Tavčar-J. Gale: Ljubezen nam je vsem v pogubo, 2. del nadaljevanke. 21.00 Zdravo. 22.30 Video strani.

NEDELJA, 6. 3.

Oddajniki II. TV mreže:

9.00 Danes za jutri in igrani film. 14.00 Športno-zabavno popoldne. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Čas negotovosti, poljudnoznanstveni film. 20.45 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Mali koncert. 21.20 Športni pregled.

TV ZAGREB

Prvi program

10.30 Nedeljsko dopoldne za mladino, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 V vrtincu stoletja, 13.30 Potopis, 14.00 Srce (nadaljevanka), 14.55 Resna glasba, 15.40 Dokumentarno popoldne, 16.50 Nekateri so pritekli (film), 19.00 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Trst via Skopje (drama), 21.00 Ne moreš vzeti s sabo (film), 22.30 Dnevnik, 22.50 Nočni program

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Mama, jočem, 9.50 Himalaja, 10.35 Tednik, 11.00 Tiskovna ura, 12.00 Halo Avstrija, halo Dunaj, 12.30 Religija, 13.00 Usmeritev, 13.30 Družinski magazin, 14.00 Svet živali, 14.25 Otroški in mladinski spored, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Gledališče na tv, 22.15 Spektrum, 23.00 Večerni koncert

Drugi program

9.00 Matineja, 11.00 ORF stereokoncert, 12.15 Izza pisalne mize, 14.00 Športno popoldne, 17.15 Klub seniorjev, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Guldenburgov dedič. 21.55 Srčni utrip (film), 23.50 Šport, 0.25 Chicago 1930

TV MADŽARSKA

8.55 Spored za otroke. 10.20 Peters pop-show. 11.20 Plava tura, pon. 13.45 Tujec med kavboji, ameriški western. 17.15 Delta. 17.45 Oglejmo si skupaj. 18.25 Pravljice. 19.00 Teden, aktualne reportaže. 20.00 Dnevnik. 20.10 Glasbeno TV gledališče; Imre Kalman: Montmartrska vijolica, TV variacija operete. 22.00 Telešport. 22.45 Poročila

PONEDELJEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Športna oddaja, 17.30 — Reklame—glasba Priporočajo vam . . ., 18.00 — Iskanje—znanje—ustvarjanje, 18.15 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.00 Zrcalo tedna. 10.15 Naš utrip. 10.30 Nekaj dni iz življenja Obłomova, ponovitev. 17.05 Zrcalo tedna. 17.20 Naš utrip. 17.35 Radovedni taček: Maska. 17.50 Legende sveta: Kurent, 1. oddaja TV Sarajevo. 18.20 Boj za obstanek: Leteče prikazni, dokumentarna serija. 19.01 Obzornik. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 20.05 G. Battioto-C. Augias: Bratranec iz Amerike, 2. del italijanske nadaljevanke. 21.35 Dinar. 22.15 TV dnevnik. 22.30 Presej poželenje, glasbena oddaja.

ljubljanska banka
Pomurska banka Murska Sobota

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik. 17.30 Otroška oddaja. 18.00 Beograjski TV program. 19.00 Indirekt, oddaja o športu. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Umetniški večer: Portret igralke Lilian Hellman in igrani film.

TV ZAGREB

Prvi program

8.30 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.10 Bjelovarska in Varaždinska kronika, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Dopust (drama), 21.00 Spoznanja, 21.45 Dnevnik, 22.05 Nočni spored,

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Hartova, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Himalaja, 21.07 Guldenburgov dedič, 21.55 Super fliper, 22.22 Tolovajska čast (film), 0.00 High Chaparral

Drugi program

16.00 Spored po željah, 17.30 Nova tovarna, 18.00 Lipova cesta, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Schwarzwaldska klinika, 21.15 Schilling, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Kako pride sol v morje (tv film), 0.05 Colombo

TV MADŽARSKA

Prvi program ne oddaja, oddajniki druge mreže pa od 20.00 do 21.00 prenašajo program regionalnih studiev Budimpešta, Pečuj in Segedin.

TOREK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 V živo . . ., 17.30 — Glasba—reklame—glasba, 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.00 TV mozaik-šolska TV. 11.00 Tuji jeziki. 16.30 Mozaik-šolska TV, ponovitev. 17.30 Pamet je boljša kot žamet: Olimpiada balončkov. 17.35 Periskop. 19.01 Obzornik. 19.30 TV dnevnik. 20.05 V. in J. Rančič: Kmetič, 2. del drame TV Novi Sad. 21.10 Osmi dan, oddaja o kulturi. 21.50 TV dnevnik. 22.05 Vsak regrat dobi enkrat lučko, portret A. Gošnik-Godec.

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik. 17.30 Mali svet, otroška oddaja. 18.00 Tuji jeziki — Angleščina XXXII. lekcija. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 Medijev top. 20.00 Po sledovih Slovencev v svetu: Za kruhom, dokumentarna serija. 20.45 Poročila. 20.55 Zabavni torek. 22.30 Dediščina za prihodnost, oddaja iz kulture.

TV ZAGREB

Prvi program

18.30 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.10 Osiješka kronika, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Bogatašinja (nadaljevanka), 21.05 Kontaktni magazin, 22.35 Dnevnik, 22.55 Nočni program

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Hartova, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Himalaja, 21.07 Guldenburgov dedič, 21.55 Super fliper, 22.22 Tolovajska čast (film), 0.00 High Chaparral

Drugi program

16.00 Spored po željah, 17.00 Tv v šoli, 17.30 Usmeritev, 18.00 Alf, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Zveneča Avstrija, 21.07 Zunanjepolitični report, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Klub 2

TV MADŽARSKA

9.05 Šolska TV. 9.55 Silvester nekega samca, TV komedija. 10.25 Telovadba za invalide. 16.25 Spored za 3 dni. 16.30 Za najstnike. 17.10 Jezikovne uganke. 17.50 Damski venec. 18.40 Risanka. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Klinika, 10. del nemške serija. 20.50 Literarni spored ob Dnevu žena, 21.20 Studio '88, kulturni TV tednik. 22.05 TV dnevnik.

SREDA

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Gospodarska tema, 17.30 — Glasba—reklame—glasba, 18.00 — Vprašanja — odgovori, 18.30 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.00 V in J. Rančič: Kmetič, 2. del drame TV Novi Sad. 11.00 Osmi dan, oddaja o kulturi. 16.25 Osmi dan, oddaja o kulturi. 17.05 Tuji jeziki: Angleščina XXXII. lekcija. 17.30 Zbis: Srečni metulj, 2. oddaja. 17.45 Cyrano de Bergerac, 3. del mladinske igre. 18.15 Pokaži mi kako, 4. oddaja TV Beograd. 19.01 Obzornik. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Film tedna: Kaos, italijanski film. 23.10 TV dnevnik.

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 TV dnevnik. 17.30 Legende, otroška oddaja. 18.00 Izobraževalna oddaja. 18.30 Video godba. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Glasbeni večer. 21.35 JDZG-Rože in luči, večer avtorske pesmi, prenos iz CD.

TV ZAGREB

Prvi program

8.30 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.10 Kronika karlovških, siških in gospiških občin, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Taksist (film), 22.00 Dnevnik, 22.20 Reportaža, 22.50 Nočni spored,

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Hartova, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Argumenti, 22.00 Črna 13 (film), 23.30 Petrocelli

Drugi program

16.00 Spored po željah, 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Magazin Alpe-Jadran, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Afera Cartier (film), 22.00 Čas v sliki

ljubljanska banka
Pomurska banka Murska Sobota

TV MADŽARSKA

9.05 Ta pravo plavo, pon. nemškega TV filma. 16.40 Matematika, kviz za šolarje. 17.10 Popkorong. 17.50 Hallo, hallo; angleška serija. 18.25 Za boljši jezik. 18.50 Literarne uganke za otroke, István Orkény. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Besedo ima obramba, TV igra. 20.55 Narodna za orkester. 21.00 Zgodovina živi z nami. 21.50 Zdravilne večeri, Buk. 22.35 TV dnevnik.

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno, 16.55 — Obvestila, 17.00 — Oddaja o kulturi, 17.30 — Glasba—reklame—glasba, 18.00 — Povejmo javno, 18.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

10.00 Mozaik-šolska TV. 10.50 Otočje v Zalivskem toku, ameriški film. 16.40 Mozaik-šolska TV, ponovitev. 17.30 Enajsta šola, 4. oddaja. 18.15 Makedonske ljudske pesmi, 1. del. 19.01 Obzornik. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Tednik. 21.10 I. Bergman: Fanny in Alexander, 1. del švedske nadaljevanke. 22.40 TV dnevnik. 22.55 Jubilejna teveteka, 10. oddaja.

Oddajniki II. TV mreže:

17.30 Otroška oddaja TV Skopje. 18.00 Govorimo o zdravju, izobraževalna oddaja. 18.30 Risanka. 18.40 Številke in črke, kviz. 19.00 TV koledar. 19.10 Risanka. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Kino oko in igrani film. 22.30 Poročila. 22.35 Čas knjige.

TV ZAGREB

Prvi program

8.30 Tv v šoli, 16.00 Dober dan, 17.10 Splitska občina, 17.30 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Črno in belo (politični magazin), 20.45 Košarka: Aris — Partizan (prenos), 22.15 Dnevnik, 22.35 Nočni program

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 16.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Hartova, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Mešani Show, 21.55 Plešoča dama (film), 23.25 Mr. Motto (film)

Drugi program

16.00 Spored po željah, 17.15 Yinyang, 18.00 Šport, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Čas v sliki, 20.15 Notranjepolitične reportaže, 21.05 Dinastija, 22.00 Čas v sliki, 22.22 Klub 2

TV MADŽARSKA

9.05 TV doktor. 9.15 Človek hrepeni po toplini, TV film, po Istvánu Örkényu. 17.00 Domače ogledalo, vmes spored po želji TV gledalcev. 18.35 Telešport. 19.15 Žrebanje lota. 19.30 TV dnevnik. 20.15 Sosedje, 23. del TV romana. 20.45 Imate 5 minut časa; Resna glasba. 20.50 Ozadje vesti. 21.35 Umetnina tedna. 21.40 Napiši: Smrt! Angleški TV film.

IZ TV SPOREDOV

PETEK, 4. MARCA, 20.15, TV AVSTRIJA II

Vojna brez front

Partizanska vojna v Jugoslaviji 1941—1945
Jugoslavija je bila po vkorakanju nemške vojske dobesedno raztrgana. Hrvaška je nominalno postala kraljestvo, ostanek države pa razdeljen na države, ki so mejile na Jugoslavijo. Takoj po začetku je vzniknil oborožen odpor. Najmočnejše gibanje je izhajalo iz Komunistične partije s Titom na čelu. Partizanom je uspela (kljub vsem uporom) zmaga nad okupatorjem in ustanovitev nove države.

To dokumentacijo je pripravil Peter Nausner.

TV LJUBLJANA I. 21.15

Zmagoslavje zahodne civilizacije

Osvajanje Južne Amerike se je začelo z raziskovalno odpravo Krištofa Kolumba. Najslavnejši konkvistador, Hernan Cortes, je uničil državo Aztekov. Konkvistadorji so se bojevali v znamenju križa, iz krščanstva so črpali samozavest in opravičilo za svoja dejanja. Kot pozneje Evropejci povsod po svetu so na tujo kulturo gledali zviška in s prezirom, prepričani, da je njihova civilizacija superiorna in njihova vera edina pravilna. Konkvistadorjem so sledili misijonarji, ki so širili vero in kulturo globlje v celino.

Podobno se je godilo v Severni Ameriki, čeprav je bil pečat tu drugačen. Verskim gorečnežem in pustolovcem so sledili milijoni priseljencev iz vseh evropskih držav in korenine Novega sveta še bolj utrdili v Evropi, ki je tako ustvarila dve novi celini, Severno in Južno Ameriko, kot sestavni del zahodne civilizacije.

SOBOTA, 5. MARCA 18.15 TV LJUBLJANA I

Da ne bi bolelo

Med strahom in pogumom (rak dojk)
O raku smo že velikokrat brali, slišali in govorili, se z njim morda tudi spopadli. Toda mnogi zdravi ljudje še vedno otrpnejo ob besedi rak, mnogim pa pomeni nekaj, kar se jim ne more zgoditi. Ene in druge je v bistvu strah. Kaj lahko storimo, da bi ta strah vsaj delno premagali in kje lahko črpamo moč, da bi se raku v primeru obolelosti postavili po robu?

20.30, TV LJUBLJANA I

Pop satirikon

Izbrani epigrami Mateja Bora

V novi epizodi naše satirično-glasbene nanizanke Pop satirikon bodo predstavljeni izbrani epigrami pesnika Mateja Bora v izvedbi Irene Prosen, Mihe Baloha in Franka Drofenika.

Glasbeni del sestavljajo pesmi pesnikov Janeza Menarta, Ervina Fritza in Milana Jesiha (glasba Urban Koder), ki jih bodo peli Vita Mavrič, Neca Falk, Marjeta Gregorač, Silvij Božič in Jože Mraz.

Na sceni Mirte Krulc, v kostumih Majde Kolenik in Sanje Jurca je oddajo posnel Slavko Hren.

NEDELJA, 6. MARCA, 11.30, TV LJUBLJANA I

Video meh

Ze tretja oddaja iz nove serije, ki je namenjena ljubiteljem narodnozabavne glasbe, bo tudi tokrat predstavila nekaj tako priljubljenih starejših posnetkov s tega področja. Tudi na video posnetek s Henčkom, ki smo ga obljubili v prejšnji oddaji, nismo pozabili. Voditelj oddaje in avtor scenarija Boris Kopitar seveda ne bo pozabil na žrebanje in na novo uganko.

Oddajo so, kot že prejšnji, napravili Neli Kapus, Boris Kopitar in Stane Sumrak.

TOREK, 8. MARCA 1988, 20.00, TV LJUBLJANA II

Po sledovih Slovencev v svetu

V 19. stoletju se število evropskega prebivalstva podvoji: preveč ust za premalo kruha. Človeška reka usmeri svoj tok proti zahodu: najprej v bolj razvite evropske države, nato v Severno Ameriko. Naš življenjski prostor je pod raznarodovalnim pritiskom z nemške, italijanske in madžarske strani močno skrčen. Veliko Slovencev se asimilira, še več se jih izseli. V primerjavi z drugimi evropskimi narodi smo Slovenci številčno najbolj prizadeti. Na tuje gre četrtina našega naroda. V filmu so nakazane glavne smeri slovenskega izseljevanja in tudi glavni vzroki zanj. Izseljenstvo postane globoka narodna travma, ogroža celovitost skoraj slehernega Slovenca in tudi naš narodni obstoj! Toda Slovenec mora s trebuhom za kruhom, v Vestfalijo, v Ameriko, v Alzacijo in v Loreno, celo v Egipt, še prej pa na Gornje Štajersko, v bližnji Trst, Gradec in na Dunaj.

SREDA, 9. MARCA 1988, TV LJUBLJANA I

Pokaži mi, kako: ljubosumnost

Ljubosumnost je vsem dobro znano čustvo, ki nas spremlja že od malih nog. Vemo, da smo eni bolj, drugi manj ljubosumni, da otroci to čustvo, ki ima negativen predznak, izražajo bolj neposredno, odrasli pa bolj prikrito, vemo tudi, da pri nekaterih ljudeh postane ljubosumnost tako trdovratna, da celo hromi njihovo normalno življenje in delo. Poznamo tudi tragične dogodke, ki jim je botrovala ljubosumnost.

Toda zakaj smo ljubosumni? Morda zato, ker ljubimo in se bojimo, da bi najdražjega izgubili? Ali morda zato, ker premalo zaupamo samim sebi? Ali gre za povsem druge dejavnike? Odgovore na ta vprašanja iščejo sodelujoči v četrti oddaji beograjske serije Pokaži mi, kako.

Delovna skupnost Pomurske območne skupnosti ZS TRIGLAV objavlja dela in naloge zavarovalnega zastopnika za delovno območje 8-126 Radenci.

Poleg splošnih pogojev morajo imeti kandidati najmanj osemletno ali njej enako šolo oziroma strokovno izobrazbo III. ali IV. kategorije zahtevnosti z ustreznimi delovnimi izkušnjami.

Za objavljena dela in naloge se združuje delo s polnim delovnim časom za nedoločen čas in s posebnim pogojem poskusnega dela, ki bo trajalo tri mesece.

Osebni dohodek po Samoupravnem sporazumu o delitvi sredstev za osebne dohodke ter sredstev sklada skupne porabe.

Kandidati, ki jih veseli delo z ljudmi, naj vložijo lastnoročno napisano prošnjo s kratkim življenjepisom in opisom dosedanjega dela v osmih dneh po objavi na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Pomurska območna skupnost, Murska Sobota, Titova 13.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v 30 dneh po izbiri.

Razno

SERVIS IZOLACIJ SE VAM PRIPOROČA! Zamrzovalno skrinjo presušimo, in obnovimo izolacijo. Delo in material sta z garancijo. Vaše zadovoljstvo je naš uspeh. B. Figelj, telefon: 062 301 893.

PREKLIC!
Preklicujem veljavnost hranilne knjižice št. 149526, izdane pri HKS KZ Panonka Murska Sobota. Štefan Volf, Vidonci 33, p. Grad. M2693

VARSTVO ZA ENOLETNO DEKLICO v dopoldanskem času iščem. Sebeborci 99. M-2698

44 LET STAR MOŠKI želi spoznati žensko, staro do 40 let, lahko ločenko ali vdovo. Diskretnost zajamčena. Ponudbe pošljite na upravo lista POD POMLAD 88. M-2702

PREKLIC!
Preklicujem veljavnost obračunskega lista od prodaje mleka za mesec oktober 1987 za vpis v hranilno knjižico št. 7803-0, izdano pri HKS KZ Panonka Murska Sobota. Alojz Vouri, Nuskova 59, p. Rogašovci. M-2725

SPREJEMAMO NAROČILA ZA AVTOMATSKE VRVI V KASETI, namenjene za vleko avtomobila, vezanje tovora na prtljažnik in prikolico. Cena 29.500.—. Telefon: 069 74 029. M-2644

FANT, star 36 let, delavec, samski, želi spoznati kmečko dekle, staro do 35 let, zaradi poroke. Naslov v upravi lista. M-2751

GASILSKO DRUŠTVO BAKOVCI vabi na veselico ob DNEVU ŽENA, ki bo v soboto, 5. marca 1988, ob 18. uri v vaškem domu Bakovci. Igral bo ansambel SPEKTER. Ženske imajo prost vstop. M-2752

ODKUPUJEMO KMETIJSKE STROJE IN OSEBNE AVTOMOBILE. ODPAD ŽEROVINC1, telefon: 062 714 113. Delovni čas od 11. do 16. ure. IN-18099

RAZNO

PREKLIC!
Preklicujem veljavnost spričevala o zaključnem izpitu št. 18 z dne 25. 6. 1973, izdala Gostinska šola Radenci. Milan Kovačič, Logarovci 30. IN-18103

PREKLIC!
Preklicujem veljavnost hranilne knjižice št. 183277, ki jo je izdala HKS KZ Panonka M. Sobota. Karel Rituper, Kuštanovci 13. M-2788

Zaposlitve

ŽENSKO, DEKLE ALI FANTA za občasno pomoč v vrtnariji sprejmemo. Györfi, Nikole Tesle 1. M-2703

DEKLE za pomoč v kuhinji in strežbi zaposlim. Gostilna Zelenica, Selo-Žirovnica, telefon: 064 80 128. M-2784

Male oglase in zahvale sprejemamo do sobote za objavo v naslednjem tednu. Delovni čas od 7. do 15. ure, v soboto pa od 8. do 12. ure.

Prezgodaj si odšel od nas,
brez besed slovesa,
v žalosti nas zapustil,
v prerani grob odšel.

ZAHVALA

Ob nenadni, boleči in prerani izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in brata

Štefana Šipliča

kmetovalca
iz Puževec

ki nas je v 66. letu starosti za vedno zapustil, se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste darovali cvetje in ga tako množično spremljali na njegovi zadnji poti, sočustvovali z nami in izrazili sožalje. Zahvaljujemo se pevcem žalostink, godbi ter duhovniku za opravljeni obred, govornikom za tako iskrene poslovilne besede ob grobu, domačim gasilcem in gasilcem iz sosednjih vasi za častno spremstvo.
Vsem in za vse še enkrat — iskrena zahvala!

Žalujoči: žena Šarika, sin Geza z ženo Eriko, vnukinji Andrejka in Metka, sestra Irma in drugo sorodstvo

Bolečina da se skriti,
pa tudi solze ni težko zatajiti,
le dragega moža, očeta in dedka
nam nihče ne more več vrniti.

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Franc Prša

iz Male Polane

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, kolektivom DO Gorenje Varstroj, tozdu TVO in tozdu Montaža-Purlen in Centru za socialno delo Lendava ter vsem, ki ste mu poklonili vence in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam pa izrekli sožalje.
Posebna hvala medicinskemu osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani, g. župniku za lep pogrebni obred, govorniku KS za ganljive poslovilne besede in pevcem za odpete žalostinke.
Posebej pa se še zahvaljujemo delovni organizaciji INTEGRALA, tozd Naravno zdravilišče Lendava, ki nam je stala ob strani v najtežjih trenutkih, za nemo stražo, za darovano cvetje in vence ter za ganljive poslovilne besede ob odprtem grobu.
Vsem še enkrat — iskrena hvala!

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

Ni je večje bolečine
kot v dnevih bede,
nosite v srcu
srečnih dni spomine.

V SPOMIN

2. marca so minila tri žalostna leta, odkar nas je zapustil naš dobri mož, oče, sin in brat

Štefan Pintarič

Vsem, ki ga imate v srcih in mislih ter obiskujete njegov grob, prisrčna hvala!

VSI NJEGOVI

V SPOMIN

1. marca je minilo 10 let, odkar nas je zapustil naš dragi

Alojz Lenarčič

iz Lucove

Hvala vsem, ki se ga še spominjate, mu prinašate cvetje in prižigate sveče!

VSI NJEGOVI

Odšel si brez slovesa
v večno domovanje.

ZAHVALA

V 57. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek in brat

Aleksander Zelko

iz Ljutomera

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, izrekli sožalje ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Prisrčna hvala g. župniku, kolektivu Marlesa, pevkam za odpete žalostinke, godbi na pihala ter govornikom za poslovilne besede.

ŽALUJOČI: žena, sin Peter z družino, sin Dani z Miro, hčerka Sonja z družino, bratje in drugo sorodstvo

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prehitro,
a v naših srcih boš ostal.

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je za vedno in nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče in stari ata

Karel Čuk

iz Sotine

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom ter znancem, ki ste ga v tako lepem številu spremljali na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.
Posebno pa najlepša hvala družini Zorjan in tudi dobrim sosedom za vsestransko pomoč ob težkih trenutkih.
Prisrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predvsem pa predstavniku KS Rogašovci Viljemu Bokanu za poslovilne besede pri odprtem grobu in Društvu upokojencev Rogašovci.
Vsem še enkrat — prisrčna hvala!
Sotina, 18. februarja 1988

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI, KI SMO GA IMELI NEIZMERNO RADI

Kino

SPORED FILMOV V KINU »PARK« M. SOBOTA od 4. do 10. marca 1988

4. marca ob 17. in 19. uri amer. film PLATOON — VOD SMRTI. Režija in scenarij: Oliver Stone, igrajo: Tom Berenger, Charlie Sheen, Willem Dafoe.
DO ZDAJ NAJUSPELEJŠI IN NAJBOLJ NATURALISTIČEN FILM O VOJNI V VIETNAMU!

6. marca ob 15. uri amer.-šp. film PEKEL RIO ABAHA

6. marca ob 17. in 19. uri amer. film PLATOON — VOD SMRTI

7. marca ob 17. uri amer. komedija NORA INVAZIJA NA KALIFORNIJO. STEVEN SPIELBERG NIKOLI NE RAZOČARA! V »INVAZIJI« PONUJA OBILO SMEHA ENKRATNE ZABAVE!

7. marca ob 19. uri amer. film PLATOON — VOD SMRTI

8. marca ob 17. uri amer. film PLATTON - VOD SMRTI

8. marca ob 19. uri amer. komedija NORA INVAZIJA NA KALIFORNIJO

9. marca ob 17. in 19. uri amer. drama UJETNICE BETONSKE DŽUNGLE

Prodam

BASS OJAČEVALNIK MARSCHALL, 100 W, prodam Telefon: 70-333. M-2385

HARMONIKO MELODIJA, 96-basno, prodam. Radenci, Gregorčičeva 28. M-2759

KORUZO NA STORŽIH prodam. Moščanci 35, telefon. 77-014. M-2760

GOLF, letnik 1982, prodam. Telefon po 15. uri. 79-239. M-2761

BARVNI TELEVIZOR GORENJE, star 5 let, prodam Telefon: 23-585, ali 23-009. M-2762

VOZ Z GUMIJASTIMI KOLESI, 16-colni, prodam. Dolnja Bistrica 37. M-2764

ZASTAVO 101, letnik 1984, in telico, brejo šest mesecev, prodam. Mesarič, Lipovci 89. M-2765

ZEMLJIŠČE NA VANEČI, 54 arov, prodam. Telefon: 23-402. M-2766

POVEČEVALNIK ZA RAZVIJANJE SLIK ugodno prodam. Legen, Bratonci 34, telefon. 71-144. M-2766

R-4 GTL, letnik 1985, prevoženih 20.000 km, prodam Murska Sobota, Mikloš Kuzmiča 7 a. M-2767

PEUGEOT 305 GL, letnik 1979, zelo dobro ohranjen, prodam. Cankova 15, telefon: 76-629. M-MM

ZDOMCI!
ograjeno sadno plantažo, 1,20 ha, prodam. Možnost pridobitve lokacijskega dovoljenja za gradnjo stanovanjske hiše. Naslov v upravi lista. M-MM

LADO 1600, letnik 1979, dobro ohranjeno, registrirano do 5. 1. 1989, prodam. Telefon: 81-398. M-18113

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja toči vodo ali ledeni, pokličite
IZOLACIJSKI SERVIS
F. Hajdinjak,
Gornji Slaveči 6, Kuzma
(069) 78-271

Popravilo z garancijo na vašem domu.

MOLZNI STROJ VITREX prodam. Informacije po telefonu: 82-190. M-18115

KRAVO, staro štiri leta, brejo sedem mesecev, motorno gred, novo, za steyr 18, glavo motorja in druge rezervne dele za motor prodam. Domajinci 24. M-2767

KARAMBOLIRANO LADO 1500, brez motorja, in motor za lado 1200 (po delih ali cel), poceni prodam. Porš, Murska Sobota, Zvezna 1. M-2769

OLTOV SADILNIK ZA KORUZO, 4-vrstni, in kosilnico BCS prodam. Flisar, Brezovci 64. N-2770

TELEVIZOR, črno-beli, star dve leti, prodam. Slanko Hozjan, Brezovica 10, p. Velika Polana. M-2771

12-COLNI PLUG, visokoklinasti, kosilnico BCS v vžigom na akumulator, s sedežem in volanom, kompletno s priključki: obračalnik in plug, 12-colni, visokoklinasti, prodam. Telefon: 78-275. M-2772

MLAD VINOGRAD (brajde), v strehovskih goricah, ugodno prodam. Informacije: Murska Sobota, Mladinska ulica 48. M-2773

PRIKOLICO ZA TRAKTOR prodam. Branko Vuković, Tišina 58. M-2774

TV GRUNDIG, barvni, ojačevalec, 300 W, dvojni kasetofon z zvočniki, primeren tudi za disko, prodam. Dobrovnik 260 ali telefon dopoldne: 75-199. M-2775

PLETILNI STROJ BRODHER, dvoredni na kartice, prodam. Telefon: (069) 75-989. LE-13315

HLADILNIK in AVTOMOBIL ŠKODO ugodno prodam. Telefon popoldne: 87-156. IN-18106

HLADILNIK in PRALNI STROJ prodam. Telefon: (069) 81-426. IN-18107

IMT 558, letnik 1979, dobro ohranjen, prodam. Jožko Tomažič, Vuzmetinci 17, p. Miklavž pri Ormožu. IN-28110

LTH, 380 l, in termoakumulacijsko peč, 3,5 KW, prodam. Telefon: 25-341. M-2776

KRAVO s 1. teletom ali kravo, brejo tri mesece, prodam. Šratovci 2, p. Radenci, telefon popoldne: 73-322. M-2783

ZASTAVO 101, letnik 1977, karambolirano, ugodno prodam. Informacije zvečer: 74-472. M-2785

USNJENO, s krznom podloženo moško jopo, prodam. Telefon: 25-341. M-2776

AVTOMOBILSKI DELI PO UGODNI CENI
novi in rabljeni
za motor in pločevino
AUTO RECEK, WINDISCHMINIHOF
tel.: 9943 3156 2269

ZASTAVO 101 letnik 1979 obnovljeno, registrirano do decembra 1988, nujno prodam. Naslov na upravi lista. M-2803

PRALNI STROJ IN HLADILNIK ugodno prodam. Horvat, Nemčavci 4/b.Tel: 25-113. M-3804

HARMONIKO MELODIJA, 60-basno, prodam. Dragica Kocjan, Slamnjak 32, Ljutomer, telefon: 82336. In-18106

ZASTAVO 101 (po delih) in jermenico za koso (žaba, steyr), prodam. Dankovci 26. M-2554

BARVNI TELEVIZOR LOWE IN PRALNI STROJ GORENJE prodam. Pokličite po telefonu: 24 695, vsak dan po 19. uri. M-SM

MOPED AVTOMATIK, z garancijo, in leseno uto, 10 x 6 m, prodam. Središče 43, p. Prosenjakovci. M-2628

OLTOV PLUG, 10-colni ter 3- in 4-delne brane prodam. Puževci 34 M-2630

OLJNI GORILEC (manše izdelave, lahko z manjšo napako) kupim. Tel. 816-402.

TRAKTOR STEYR, 28 KS, dobro ohranjen, prodam. Trnje 26. M-2631

KAVČ IN DVA FOTELJA, rabljeno, ugodno prodam. Telefon po 15. uri: 26 504. M-2632

STROJ ZA PRANJE PODVOZJA AVTOMOBILOV KARCHER, 120 barov, prodam. Telefon: (069) 46 162. M-2646

BARVNI TELEVIZOR GORENJE prodam. Telefon: 71 302. M-2647

generalna popravila vseh znamk zamrzovalnikov in hladilnikov

IZOLACIJE SERVIS & CO PTUJ	SLAVKO FURMAN — PTUJ pri železniški postaji HAJDINA

Naročila lahko oddate po telefonu 062/771-637

MINI 1000 METALIC, v odličnem stanju, prvi lastnik, prodam. Celec, Murska Sobota, Štefana Kovača 22, popoldne. M-2787

FORD TAUNUS 2.0 L karavan 1980, prodam ali menjam za manjši avto. Tel. 23-622. M-2777

KADET C letnik 1976 karambolirano, prodam. Kuhar, Puconci 89. M-2778

MOPED TOMOS 15 SLC prodam. Tel. 72-575. M-2780

GRADBENO PARCELO v Moravskih toplicah, prodam Tel. 25-581. M-2782

VIDEOREKORDER PRENOSNI prodam. Mladinska 19/a, M. Sobota. M-2786

HLADILNIK z zamrzovalnikom, malo rabljen, ugodno prodam. Tel. 23-693 po 15. uri. M-2789

PEČ FEROTERM 25.000 kalorij, prodam. Lipovci 134, ali tel: 71-465. M-2792

VINOGRAD v LENDAVSKIH GORIČAH (BENEC), prodam. 22 arov, Velika Polana 181. M-2793

TRAKTOR STAYR 30 KM (žaba) s kosilnico in jermenico in dvoredni sadilec za koruzo, prodam. Serdica 2. M-2796

KOMBI ZASTAVA 850 AK prodam. Vaneča 59/d. M-2797

450 l VINA laški rizlig, prodam. Mohorko, Radenci, Cvetlična 12. Tel: 73-405. M-2798

POLONEZ 1500 prodam. Št. Kovača 44, Turnišče, ali tel: 70-204. M-2800

DISCO KOMPLETNO OPREMO ozvočenje 2 × 100 W, prodam. Tel.: 26-524. M-2801

FIAT 1300 (tudi po delih) ugodno prodam. Žido, Čepinci 132. M-2633

DIANO, letnik 1979, november, prodam. Škerlak, Vaneča 50, ali telefon: 72 553. M-2634

SEDEŽNO GARNITURO prodam. Naselje Prekmurske brigade 7. Murska Sobota. M-2635

FORD TAUNUS 12 M, W-motor, registriran, po delih prodam. Murski Črnci 56. M-2636

KAKOVOSTNO KRMO prodam. Fokovci 86. M-2637

ŠKODO 110 L prodam. Dokležovje 152. M-2637

MOTORNO KOLO TORO, novo, prodam. Nedelica 52 c. M-2639

POLONEZ 1500, prevoženih 37.000 km, letnik 1982, prodam. Naslov v upravi lista. M-2539

MIO STANDARD HOBY 83 — poravnalka, debelinka — prodam. Informacije: Komisijska trgovina Farič, Murska Sobota, Kidričeva ulica. M-2641

TRAJNOŽARNO PEČ NA OLJE prodam. Lipovci 237. M-2642

TRAJNOŽARNO PEČ na olje in peč za centralno ogrevanje STADLER prodam. Lipovci 242 B. M-2643

BARVNI TELEVIZOR GORENJE prodam. Informacije po telefonu: 25 473. M-2645

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ AEG, 4.5 W, VIDEOREKORDER NEC, nov, in barvni televizor grundig s carinsko deklaracijo prodam. Černelavci, Goričká 54. M-2669

ZAMRZOVALNO SKRINJO, 210 l, prodam. Telefon: 70 417. M-2670

— IZLETNIŠKA TOČKA —

PICERIJA—RIBE—GRIL
LOVSKI DOM
CANKOVA

IZLETNIŠKA TOČKA — IZLETNIŠKA TOČKA — IZLETNIŠKA TOČKA

MOTORNO ŽAGO STIHL 0,40 prodam. Ogled v Krogu, Brodarska 61. M-2648

MOLZNI STROJ VITRAX prodam. Vinko Sreš, Bakovci, Partizanska 52 a. M-2651

SLAMOREZNICO s puhalnikom prodam. Franc Mužinčič, Razkrižje 57, p. Ljutomer. M-2652

TRAKTOR ZETOR 7011 prodam. Janez Zelenik, Levanje 6, Desternik pri Ptuju. M-2653

KOMBINIRANI ŠTEDILNIK (4 plin, 2 elektrika) in zamrzovalno skrinjo, 360 l, prodam. Beltinci, Gregorčičeva 36. M-2655

PLINSKO OLJE (D2), 400 l, prodam 10 odstotkov ceneje. Naslov v upravi lista. M-2656

MIZO, 4 stole in vitrino (komplet) ter raztegljiv kavč (ležišče), ugodno prodam. Hoblaj, Stara ulica 1, telefon: 24 513. M-2657

KOMFORTNO ENOSOBNO STANOVANJE, 43 m², v središču Domžal, prodam najboljšemu ponudniku (gotovina — posojilo). Telefon: 061 724 054. M-2658

ZASTAVO 101 prodam. Informacije po telefonu: 21 630, interna 30, od 7. do 15. ure. M-2659

WARTBURG, letnik 1979, prodam. Tropovci 3 b. M-2660

BELE ELEMENTE ZA KUHINJO ugodno prodam Murska Sobota, Prešernova 13. M-2661

BOČNO KOSO ZA STEYR, tip 180, prodam. Petanjci 125. M-2662

KOSILNICO BCS ugodno prodam. Krapje 9, telefon: 82 042. M-2663

SVINJSKO MAST ALI SLANINO prodam. Petanjci 104, telefon: 46 228. M-2664

KORUZO NA STORŽIH prodam. Nemčavci 21. M-2667

BARVNI TELEVIZOR prodam. Svetec, Puconci 106. M-2668

FRANCOSKO POSTELJO in dve pisalni mizi prodam. Varga, Murska Sobota, Kocljeva 2, telefon 22 040 M-2671

NOVO HIŠO PRI JURIJU, na 10-arski parceli, telefon, in njivo, 27 arov, prodamo. Interesenti naj se oglasijo po telefonu 78 686 ali pri Hildi in Fricu Rihard, Jurij 11 c, p. Rogašovci. M-2672

MANTO, 76, karambolirano, prodam. Ludvik Farkaš, Moščanci 56 a, p. Mačkovci. M-2675

TAKOJ! KAKOVOSTNO! Z GARANCIJO!
Ob večletni praksi vam z uvoženimi materiali izoliramo hladilne skrinje.
Žlahtič, Zagrebška 54, Ptuj, telefon: (062) 771-806.

TRAKTOR IMT 540, v dobrem stanju, prodam. Nuskova 13. M-2683

VINOGRAD (13 vrst) s počitniško hišico in majhnim gozdom v Grabrovniku (Ciganjščak), prodam. Vprašati: Vlado Pufek, Jalšovci 23, pri Štrigovi. M-2674

MALE PUJSKE prodam. Tišina 12. M-2677

NESNICE, MLADE JARČICE PASME HISEX, *rjave, stare 12 in 15 tednov, iz kooperacijske reje, trikrat cepljene, navajene na vso domačo hrano, odlične nesnice, prodajamo po zelo ugodni ceni. Vsak, ki kupi 10 jarčk, dobi še eno zastonj. Naročila sprejema in daje vse informacije:* ***FANIKA ŠTADLER, gostilna BAKOVCI, Soboška 4,*** *telefon: 069 76-121.*

KORUZO NA STORŽIH, 5 t, prodam. Vidovič, Velika Polana 123 d. M-2676

PEUGEOT 404, vozen, z rezervnim motorjem, in 4 kolesa za prikolico ali voz prodam. Telefon: 21 876. M-2682

TRAKTOR FERGUSON 540 prodam. Skakovci 23. m-2683

LIGUSTER ZA ŽIVO MEJO, star tri leta, prodam. Puconci 78 a. M-2684

PLUG ZA TRAKTOR, 10-colni, prodam ali menjam za 8-colni. Prosenjakovci 96 a. M-2685

KUHINJSKE ELEMENTE S HLADILNIKOM prodam. Glišič, Murska Sobota, Lendavska 4 d. M-2686

STREŠNO OPEKO, rabljeno, prodam. Lipa 127, telefon: 71 608. M-2687

TELICO, brejo sedem mesecev, prodam. Stanko Fras, Hrastje-Mota 57, p. Radenci. M-2690

SAMONAKLADALNIK, 25 ccm, nov, in krožne brane prodam. Gančani 117. M-2692

MOTORNO KOLO JAWA, 350 ccm, prodam. Vladimir Benko, Neradnovci 4. M-2694

MLADO KRAVO, brejo, prodam. Recek, Vidonci 40 a. M-2695

ZASTAVO 1500 prodam. Janez Gomboc, Korovci 19, p. Cankova. M-2696

VOZ Z GUMIJASTIMI KOLESI, lažji, ugodno prodam. Telefon: 72 610. M-2699

PUHALNIK ZA SENO IN ZASTAVO 101 prodam. Ivanci 8, p. Bogojina. M-2700

OBČANI!
Vseljivo stanovanjsko hišo, površine 10 × 14, na 9-arski parceli v M. Soboti, Trstenjakova 32, nujno prodam. Hiša je primerna tudi za gostinski lokal ali drugo obrt. Velikost parcele omogoča dodatno gradnjo.
Storitveni biro TEKORS, Murska Sobota, Gregorčičeva 46, telefon: 23 264.

NESNICE, MLADE JARČICE PASME HISEx, rjave, stare 12 in 15 tednov, iz kooperacijske reje, trikrat cepljene, navajene na vso domačo hrano, odlične nesnice, prodajamo po zelo ugodni ceni. Vsak, ki kupi 10 jarčk, dobi eno zastonj. Naročila sprejema in daje vse informacije: **ANICA LACKOVIČ, BELTINCI, RAVENSKA 40,** telefon: 069 71-434.

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, staro eno leto, prodam. Telefon: 23 830, Renata. M-2701

12-COLNE PLUGE in tridelno brano TEHNOSTROJ po ugodni ceni prodam. Iljaševci 2, p. Križevci pri Ljutomeru. M-2704

KOMPRESOR IN MOTOR MZ 250 (v okvari) prodam. Branko Križan, Čakova 14, Videm ob Ščavnici. M-2706

DVOOSNO PRIKOLICO, 3,5 t, domače izdelave, prodam. Motovilci 39. M-2707

VELIKA IZBIRA

REZANEGA CVETJA IN LONČNIC

PRIPOROČA SE CVETLIČARSTVO GYORFI V MURSKI SOBOTI (nasproti avtobusne postaje). ODPRTO od 7. do 19. URE. TELEFON: 21-495.

MOPED TOMOS APN 4 prodam. Bodonci 63. M-2680

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ AEG, 3 KW, ugodno prodam. Simonič, Lendavska 53, popoldne. M-2708

RENAULT 4, letnik 1978, in kotel za žganjekuho, prodam. Informacije po telefonu: 76 637, popoldne. M-2711

KUHINJSKE ELEMENTE prodam. Pertoci, Murska Sobota, Mojstrska 1. M-2712

ŠOTORA ZA DVE ALI TRI OSEBE prodam. Telefon: 25 262. M-2714

ZAMRZOVALNO SKRINJO in kopalno kad ugodno prodam. Tišina 57. M-2715

PRIKOLICO ZA OSEBNI AVTOMOBIL, nosilnost 800 kg, prodam. Telefon: 24 336. M-2716

LEPO ZAOKROŽENO POSESTVO S HIŠO in gospodarskim poslopjem, 1,3588 ha, elektrika v hiši, prodam. Cena po dogovoru. Franc Perko, Osek 44, p. Gradišče. GR-12980

CISTERNO CREINA ZA GNOJEVKO, 2200 l, v dobrem stanju, prodam. Roman Muhič, Biserjane 14, p. Videm ob Ščavnici. GR-12982

ZBALIRANO OTAVO prodam. Ignac Kralj, Spodnja Ščavnica 14, Gornja Radgona, ali telefon: 79 603. GR-12983

AVTOMATIK A 3 KLSG, star eno leto, prodam. Telefon: 74 436. GR-12985

PLOČEVINSKE IN NEKAJ MEHANSKIH DELOV ZA CITROEN GS prodam. Zvonko Lovrenčič, Renkovci 133. M-2719

BOJLER, 50 l, rabljen samo eno leto, ugodno prodam. Telefon: 72 508, popoldne: 77 025. M-2720

VIDEOREKORDER na daljinsko upravljanje, z vso dokumentacijo, prodam. Paler, Lendavska 8. M-2721

BARVNI TELEVIZOR GRUNDIG, na daljinsko upravljanje, skoraj nov, prodam. Puconci 89. M-2722

ŠTEDILNIK (2 plin, 2 elektrika) prodam. Škrobar, Gornja Radgona, Kocljeva 1. M-2724

STAREJŠO HIŠO NA BANFIJU, 20 arov, ugodno prodam. Kolenko, Črenšovci 159. M-2726

RENAULT 4, letnik 1978, prodam. Telefon: 72 531. M-2727

LJUBITELJI ŽIVALI! DVA PSIČKA poceni oddam. Murska Sobota, Tomšičeva 27. M-2728

VINOGRAD V LENDAVSKIH GORICAH, 11 arov, prodam. Dolnji Lakoš 38. LE-13306

KONJA, starega 5 let, prodam. Gaberje 96. LE-13304

KARAMBOLIRAN 126 P, z rezervnimi deli, prodam. Cena 100 SM. Kličite v petek popoldne in v soboto dopoldne. 24 206 — Železen. M-2718

VINOGRAD S POČ. HIŠICO V ČENTIBSKIH GORICAH, 14 arov, po ugodni ceni prodam. Čentiba 38. LE-13302

VINOGRAD oz. parcelo v Lendavskih Goricah (voda, elektrika na parceli) prodam. Karel Toth, Kapca 52 b, Lendava. LE-13296

TRAKTOR IMT 558, oltovo kosilnico, zadnji priklop na traktor, in motorno kolo, staro eno leto, prodam. Silvo Gaberšček, Benica 24. LE-13310

KOMBAJN ZMAJ 810 prodam. Josip Rob, Mursko Središče, Martinska 117. LE-13312

VOLKSWAGEN 1200 (potreben manjšega popravila) prodam. Telefon: 25 156. M-2731

JAWO 350, letnik 1984, dobro ohranjeno, ugodno prodam. Telefon: 77 751. M-2732

SIPOV ČELNI NAKLADALNIK IN PUHALNIK TAJFUN, malo rabljeno, prodam. Petrovci 43. M-2733

OTROŠKO NADSTROPNO POSTELJO Z VLOŽKI, novo, prodam. Telefon od 15. do 18. ure: 069 25 592. M-2734

RENAULT 4 GTL, letnik 1984, prodam. Kličite od 18. do 19. ure: 72 578. M-2735

PRIKOLICO ZA AVTO, novo, prodam. Telefon: 26 580. M-2736

TRAKTOR MASSEY FERGUSON prodam. Janko Sukič, Podgrad 33, Gornja Radgona. M-2737

MOPED TOMOS 14 TL prodam. Marjeta Hrvatin, Dobrovnik 21. M-2738

RENAULT 4, star štiri leta, prevoženih 47.000 km, prodam za 4,4 M. Jesenik, Lendavska 23 a, popoldne. M-2739

SUBARU JUSTY JGL/10, letnik 1987, prodam Telefon: 76009. M-2740

PRIKOLICO TEHNOSTROJ ZA TOVORNI AVTO, nosilnost 4050, prodam. Krajna 41. M-2742

MLADO KRAVO S TELETOM prodam. Geza Bencak, Bakovci, Kroška 4. M-2742

WARTBURG CARAVAN in moped avtomatik prodam. Zavec, Moravske Toplice, Dolga ulica 114. M-2743

SLAMO IN SENO prodam. Sebeborci 3. M-2744

GLAVO ZA SKOBELJNI STROJ, 40, trije noži, prodam. Bakovci, Soboška 5 a. M-2745

vsak četrtek
VESTNIK

FORD TAUNUS 77 prodam. Gederovci 33. M-2746

TELICO, visoko brejo, prodam. Vaneča 51. M-2747

TRAKTOR URSUS, 35 KS (500 ur), in pony ekspres prodam. Telefon od 14. do 18. ure: 79 616. M-2748

AVTORADIO IN TERMOAKUMULACIJSKO PEČ prodam. Murska Sobota, Zorana Velnarja 19. M-2749

LAŠKI RIZLING, 450 l, prodam. Mohorko, Radenci, Cvetlična 12, telefon: 73 405. M-2750

PRENOSNI TELEVIZOR, črno-beli, in ležišče z jogijem prodam. Informacije: telefon 25 167. M-2754

PRALNI STROJ, rabljen, prodam. Naslov v upravi lista. M-2755

TRDA DRVA, 8 m³, prodam. Veščica 61. M-2757

SEMENSKI KROMPIR, dezire, in belo repo zamenjam za drva. Lipa 71. M-2758

Kupim

TRAKTOR (dva pogona) kupim ali menjam za IMT 558 z doplačilom. Silvo Gaberšek, Benica 24. LE-13311

POHIŠTVO ZA SPALNICO (oreh ali mahagoni, višnjeve barve z vzorcem), dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na upravo lista. M-2691

cp maribor

CP Maribor, tozd za vzdrževanje in varstvo cest Murska Sobota, Lendavska ul. 64, obvešča stranke, da bodo prodajali gramoz v gramoznici Hotiza vsak torek od 7. do 17. ure.

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je po kratki bolezni zapustila mama, tašča in teta

Sidonija Čahuk

iz Križevec v Prekmurju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom, znancem in vsem, ki ste jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in šopke.
Hvala tudi duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem, in predstavniku KS za poslovilne besede ob slovesu.

ŽALUJOČI: SIN EVGEN, SNAHA IBOLKA TER DRUGO SORODSTVO

VESTNIK

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer. Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1. Ureja uredniški odbor:

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (šport), Bernarda Peček, Bojan Peček, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Majda Horvat, Endre Gonter (tehnični urednik), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1, telefoni: novinarji 21 232, 21 064, 21 383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko propagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383; dopisništva: Gornja Radgona 74 597, Lendava 75 085, in Ljutomer 81 317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je končal naš dragi oče, stari oče, stric in svak

Martin Bakan

vrvarski mojster iz Gančan

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku, darovali cvetje in v dobre namene, nam pa izrekli sožalje.
Zahvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku KS za poslovilni govor in vsem, ki ste mu lajšali trpljenje v zadnjih dneh njegovega življenja.

Vsem iskrena hvala!

ŽALUJOČI: hčerka Slavka, sinovi Franc, Jože, Lojze in Anton z družinami

---

ZAHVALA

18. februarja nas je nepričakovano zapustil dragi mož, oče in stari oče

Koloman Peceli

iz Kobilja

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in znancem, ki so darovali vence in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI: ŽENA IN OTROCI Z DRUŽINAMI

Leto dni je naokrog,
kar tebe krije prerani grob,
mama tvoja pa nad njim se sklanja
in le o bolečini sanja.

V SPOMIN

3. marec lanskega leta je bil najbolj boleč dan v našem življenju, odkar je brez slovesa odšel od nas ljubi sin in brat

Milan Vogrinčič

iz Bakovec

Hvala vsem, ki se ga še spominjate.

V tihi žalosti neutolažljiva mama z možem in sestra Nada z družino

---

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rosna tla
in jokala bo, ker tebe, dragi mož in oče,
od nikoder ni.

Si mislite lahko, da strašna je rana,
katera zadela je naše srce.
Nikdar več na zemlji ne bode izprana,
bolela nas bode do zadnjega dne.

V SPOMIN

Dan, ki zarezal nam je bolečino, dan, ki naredil je praznino, 5. marec 1987, nam trga srce. Mineva leto žalosti in bolečine, odkar nas je mnogo prerano zapustilo srce dobrega moža in očeta

Marjana Ikanoviča

s Hotize

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo in s spoštovanjem ustavite ob njegovem grobu.
Cvetje in sveče so dokaz naše ljubezni in hvaležnosti do tebe.

Žalujoči: žena Marija, sin Jadranko, hčerkica Jasminka in mama

---

Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
smrt te vzela je prehitro,
a v naših srcih boš ostala.

ZAHVALA

Nepričakovano in brez slovesa nas je v 67. letu starosti zapustila

Helena Ošlaj

iz Filovec

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, znancem, prijateljem in vsem, ki so darovali vence in cvetje.
Posebna hvala g. župniku za poslovilne besede ter pevcem in govorniku KS Filovci.

Žalujoči: hčerka Lojzka z družino, hčerka Cilka z družino in sin Anton

---

Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prehitro,
a v naših srcih boš ostal.

V SPOMIN

17. marca minevata dve leti, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče in pradedek

Ludvik Balek

iz Peskovec

Spomin nate bo večen! Hvala vsem, ki se ga še spominjate, obiskujete njegov grob in prižigate sveče.

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

Zakaj si moral nam umreti,
ko pa s teboj je bilo lepo živeti?
Odkar utihnil je tvoj glas,
žalost, bolečina domujeta pri nas.

ZAHVALA

Tiho, kot si živel, si nas tako nepričakovano in brez slovesa v 78. letu starosti zapustil, dragi mož, oče, dedek in pradedek

Aladar Zavec

iz Kuštanovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali, darovali vence in cvetje, izrekali sožalje in ga pospremili na njegovi zadnji poti.
Posebna hvala dr. Horvatu in dr. Kiršnerju za vso skrb in pomoč med boleznijo.
Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilskemu društvu ter govornikoma KS in ZB.

ŽALUJOČI: vsi njegovi

ZAHVALA

V 65. letu starosti je huda bolezen iztrgala od nas dragega moža, očeta in dedka

Matijo Lendvaja

z Melinec

Vsem, ki ste nam v teh žalostnih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ali v dobrodelne namene, se iskreno zahvaljujemo.
Posebna hvala tudi medicinskemu osebju internega in kirurškega oddelka soboške bolnišnice, g. župniku za pogrebni obred, predstavniku KS za poslovilne besede, pevcem za odpete žalostinke ter vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI: žena Marija, hčerke Olga, Marija in Majda z družinami ter bratje in sestre

---

Kako je dom naš tih in prazen,
odkar v njem naše mame ni,
odšla je k večnemu počitku,
zaprla mile je oči.

Odkar so jo odnesli iz hiše,
nam žalostno srce ječi,
spomin na njo pa še živi,
čeprav je več med nami ni.

ZAHVALA

V 54. letu starosti nas je 3. februarja 1988 nenadoma, brez slovesa, za vedno zapustila naša draga mama in žena

Marija Počič

roj. Zver
iz Čikečke vasi

V globoki žalosti se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in šopke ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.
Posebna hvala DO Tekstil Prosenjakovci, vsem govornikom, župniku za pogrebni obred, pevcem, botrini ter vsem dobrim sosedom in znancem.

Žalujoči: mož Aleksander, hčerki Zlatica in Marija z možem Rudijem ter drugo sorodstvo

---

Zakaj si moral nam umreti,
ko pa s tabo je bilo tako lepo živeti,
odkar utihnil je tvoj glas,
žalost in bolečina domujeta pri nas.

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je komaj v 60. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, brat in stari oče

Anton Zakojč

iz Gornje Bistrice

Čeprav si tiho, kot si živel, odšel tja, kjer ni več trpljenja, ne bolečin, le mir, večni mir, si še med nami. Ne prikličejo te nazaj ne solze ne bridka bolečina naših src. Utihnil je tvoj glas, a lik tvoj še vedno z nami živi.
Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, dobrim sosedom, znancem in prijateljem ter sodelavcem Marcatorja Lendava, Vera Gornja Bistrica ter ozda Mura, tozd Ženska oblačila, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, darovali vence in šopke, nam izrekli sožalje ter ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.
Iskrena hvala g. kaplanu, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS Bistrica tov. Žižku za besede slovesa.

Žalujoči: žena, sin in hčerke ter sestra z družinami

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi hudega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

V 62. letu starosti nas je po hudi bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, ata ter nadvse dober in ljubljeni stari ata

Karel Jud

zidarski mojster
iz Boreče

Svojo bolečino in žalovanje za njim združujemo z zahvalo vsem, ki ste skupaj z nami obstopili njegovo krsto in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala vsem, ki ste izrekli sožalje, darovali cvetje in v dobrodelne namene ter lajšali naše bolečine.
Najtopleje se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, vsem dobrim sosedom in vaščanom vasi Boreča, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč.
Iskrena hvala duhovnikoma Kerčmarju in Erniši za zelo lep pogrebni obred, tov. Maruši iz KS za tolažilne besede, pevcem za odpete žalostinke in godbi, vsem gasilskim društvom, posebno gasilskemu društvu Boreča, obrtnemu združenju in društvu upokojencev ter dr. Kiršnerju in dr. Kozarju za vso pomoč med njegovo boleznijo.
Vsem še enkrat — iskrena hvala!

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO TE IMELI NEIZMERNO RADI

Brez pozdrava si nas zapustila,
brezmejno bolečino nam pustila,
zaman te čakajo tvoj cvetlični vrt
in žejne rože,
da bi jih še enkrat poškropila.

ZAHVALA

V žalostnih dneh, ko ne moremo dojeti, da je v 75. letu starosti tiho, mirno in brez slovesa zatisnila svoje trudne oči naša draga mama, babica in prababica

Marija Ficko

od Grada

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.
Posebna hvala dr. Ivani Kološa ter zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu, g. župniku za prelep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS tov. Steslu za ganljive besede slovesa ob odprtem grobu.
Se enkrat hvala vsem, ki ste nam v dneh žalosti kakorkoli pomagali.

Grad, 7. februarja 1988

Žalujoči: hčerke Verica, Francka, Micka in Jožica ter sinova Alojz in Stanko z družinami

Odločalo bo znanje

Ko so v sozdu ABC Pomurka sprejemali dolgoročni načrt razvoja kmetijstva, so med prednostne naloge uvrstili boljše izkoriščanje naravnih danosti, saj je na tem področju v Pomurju še veliko rezerv. Ob tem pa so se zavedali, da bi vsi, še tako ambiciozni načrti ostali zapisani le na papirju, če za njimi ne bi stali ljudje in znanje. Brez poznavanja najnovejših izsledkov znanosti in tehnologije in njihovega prenašanja v prakso ni večje proizvodnje, zato so se v sozdu ABC Pomurka že pred leti odločili za lastno usposabljanje. Uspeli dnevi živinorejcev, sadjarjev in poljedelcev so postali zdaj že tradicionalni in so celo prerasli pomurske okvire.

To so potrdili tudi zadnji Poljedelski dnevi, ki so postali slovenski dnevi poljedelcev, saj se jih je dnevno udeležilo od 150 do 200 pospeševalcev iz zadružnih organizacij in tehnologov družbenih posestev iz vse Slovenije, takšna udeležba pa tudi potrjuje, da so ti seminarji izredno kakovostni. Organizatorji so tudi letos pritegnili k sodelovanju najbolj znane slovenske in jugoslovanske kmetijske strokovnjake ter strokovnjake iz Avstrije in Madžarske, v treh dneh pa so se udeleženci seznanili in izmenjali izkušnje pri pridelovanju nekaterih najpomembnejših poljščin, prav tako pa tudi z možnostmi uvajanja nekaterih novih.

Znanje, pridobljeno v šoli, je treba nenehno dopolnjevati, smo večkrat slišali na teh seminarjih, da je bila odločitev o tovrstnih seminarjih pravilna, pa potrjujejo tudi proizvodni dosežki. Tudi za kmetijce prihajajo časi, ko bo predvsem tržišče odločalo o njihovem delu, za to pa je potrebno še več znanja. In pomurski kmetijci se tega zelo zavedajo.

L. Kovač

BELTINKA BELTINCI

Kljub težavam uspešno poslujejo

Tovarna Beltinka iz Beltinec, ki je tozd Rašice in zaposluje 440 delavcev, je kljub nekaterim težavam lanskoletno poslovanje sklenila s pozitivnim rezultatom. Res je sicer, da se je v drugem polletju opazil padec kupne moči, vendar pa so z notranjo prerazporeditvijo uspeli ustvariti načrtovan dohodek.

Veliko moči je bilo potrebno za usklajevanje osebnih dohodkov z družbenimi dogovori in branžnimi sporazumi, težave pa so bile tudi pri dobavi reprodukcijskega materiala, kjer so bili v podrejenem položaju do dobaviteljev in so morali nekatere specialne materiale celo uvažati. V delovni organizaciji Rašica se je izvoz zmanjšal na klirinškem in povečal na konvertibilnem tržišču, kar je prav tako vplivalo na nekoliko slabše rezultate. Osebni dohodki so lani znašali v povprečju 245.000 dinarjev in so pod republiškim povprečjem. Lani so tudi na novo zaposlili deset delavcev.

Mnogo negotovosti so prinesli novi predpisi zvezne vlade, tako da v začetku letošnjega leta niso imeli zasedenih vseh zmogljivosti, ker ob koncu lanskega leta niso nabavili dodatnih surovin, saj so pričakovali pritiske zaradi cen. Vse bolj je bil tudi problem nelikvidnosti, tako je bilo potrebno mobilizirati vse notranje zmogljivosti, da bi obvladovali porabo osnovnega materiala, zaloge osnovnega materiala in gotovih izdelkov. To so dosegli s prerazporeditvijo delovnega časa in večjo produktivnostjo. Tako so bili rezultati poslovanja v februarju že ugodnejši in računajo, da bodo v prvih treh mesecih letošnjega leta že prišli na raven lanskega leta. Kaže tudi, da v teh zaostrenih razmerah ne morejo misliti na gradnjo druge faze tovarne, kajti primanjkuje sredstev, čeprav naložbe niso črtali. Potrebovali bi zlasti skladišče surovin in prostore za strokovne službe. Letos pričakujejo tudi povečanje izvoza na konvertibilno tržišče, vendar je večina teh poslov načrtovana v drugem polletju.

F. M.

LJUTOMER

Za malo denarja dosti muzike

Zveza kulturnih organizacij Slovenije je v letošnjem letu pripravila več posvetovanj s posameznimi občinskimi organizacijami. Namen teh posvetov je, da bi ta organizacija, ki združuje ljubiteljska kulturna društva, dobila vpogled v njihovo delo in da bi se dogovorili, kako visoko kulturo (mišljena je poklicna kulturna dejavnost) približati tudi odročnejšim krajem, ki se srečujejo predvsem s kadrovskimi in denarnimi težavami. Tone Štefanec, ki se je udeležil ljutomerskega posvetovanja, je takole ocenil delo Zveze kulturnih organizacij Ljutomer:

»Mogoče bo ta moja ocena nekoliko nepopolna, ker v zadnjem času nisem dovolj sprotno spremljal dogajanja v občini Ljutomer, vendar pa iz pisnih in drugih virov, ki so mi na voljo, lahko povem da je dejavnost ZKO Ljutomer ustrezna in dobro usmerjena. Pomembno je to, da si v občini Ljutomer prizadevajo za nove oblike dela, kar je tudi usmeritev Zveze kulturnih organizacij Slovenije, saj moramo v ljubiteljsko delo vključiti čim več mladih, ki danes posegajo na druga področja kulturne dejavnosti, obenem pa pri tem uporabljajo tudi drugačne metode dela. Temu se bomo morali prilagajati tudi mi.

Celotna dejavnost je torej zelo dobro zastavljena, in če pri tem upoštevamo razmere, v katerih deluje, te pa niso niti približno idealne (pri tem imam v mislih sorazmerno majhna denarna sredstva in relativno malo strokovnih delavcev, ki so tudi ljubitelji), potem v občini Ljutomer delajo zelo dobro.

Ljutomerska zveza kulturnih organizacij sodi zato med tiste v Sloveniji, ki s svojim delom stremijo k temu, da bi ta ljubiteljska kultura dobila mesto, ki ji gre.«

Dušan Loparnik

MORAVSKE TOPLICE

Ob dnevu žena 54 telefonov

Praznovanje dneva žena je v krajevni skupnosti Moravske Toplice minulo tudi v znamenju izgradnje telefonskega omrežja. Dobili so namreč še 54 telefonskih priključkov. Za razširitev omrežja so odšteli okrog sedem in pol milijona dinarjev.

Na slovesnosti so izvedli pester kulturni program učenci Osnovne šole Bokovci in mešani pevski zbor iz Turnišča. —js—

KRAJEVNA SKUPNOST LIPOVCI

Napredek kraja le ob tvornem sodelovanju vseh

Na razširjenem zboru občanov krajevne skupnosti Lipovci, na njem so bili tudi nekateri občinski funkcionarji in predstavniki delovnih organizacij, so obravnavali pomembna vprašanja za nadaljnji razvoj kraja. Po krajši predstavitvi kraja Lipovci, ki šteje okrog tisoč prebivalcev, prevladujejo pa mešane delavsko-kmečke družine, je bila dana varnostno-politična ocena, ki je zadovoljiva. Zatem pa so občani dobili podrobno informacijo o nujnosti zaščite kmetijskih zemljišč, da bi tako zavarovali kmetijske pridelke pred točo in neurjem, ki nenehno pustošita v naši pokrajini. Prav tako so občani dobili podrobno informacijo o pripravah na spomladansko setev, kjer po besedah predstavnika kmetijske zadruge Panonka ne bi smelo biti nobenih problemov, saj imajo dovolj reprodukcijskega materiala. Podrobneje bodo o tem, kot tudi o novostih v tehnologiji pridelovanja, predstavniki kmetijske zadruge seznanili kmetovalce na sestankih po vaseh, ki bodo v kratkem, ter tudi sklenili pogodbe za pridelavo krompirja, sladkorne pese in koruze.

V ospredju razprave na zboru občanov v Lipovcih je bila problematika varstva okolja in prostorske ureditve kraja. Ugotovili so, da imajo v kraju težave z onesnaževanjem, ki ga povzročajo asfaltna baza, odlaganje odpadnih snovi in materialov v gramozno jamo in neurejene gnojnice. Poudarjeno je bilo, da bi s takim početjem morali v prihodnje prenehati, saj varstvo okolja kaže našo kulturo, je dejal uvodničar. Direktor Cestnega podjetja Murska Sobota Ivan Ipša je priznal, da je asfaltna baza v Lipovcih lani delala več škode kot prejšnja leta, ker je bila več v obratovanju, hkrati pa dodal, da bodo letos problem rešili s tem, da bodo poiskali primeren prostor, kamor bodo vozili odvečni prah, ki nastaja pri izdelavi asfalta. Dodal je tudi, da gre za apnenec, ki je kalcijev karbonat in ni škodljiv. Letos pa bodo tudi naredili remont asfaltne baze in zamenjali 482 vreč, s čimer naj bi zelo zmanjšali onesnaževanje. Svoj odnos do narave pa bodo morali spremeniti tudi krajani sami. To tem bolj, ker je krajevna skupnost uredila odvoz smeti s Komunalnim podjetjem Murska Sobota. Nekaj kritike je bilo tudi na račun makadamske ceste Gančani—Bogojina, ki je zaradi odvoza gramoza iz Ivanec povsem uničena, nihče pa je ne vzdržuje. V Lipovcih so se tudi odločili za nov načrt o prostorski ureditvi kraja, ki je bil tudi tokrat predmet živahne razprave. Ugotovljeno je bilo, da je načrt v izdelavi in da bodo imeli krajani v kratkem možnost o zamislih tega načrta razpravljati in dati svoje pripombe. S tem načrtom želijo v Lipovcih nakazati dolgoročne rešitve bodoče zazidave in rešiti lokacije za trgovino, športno igrišče in tehtnico, ki krajanom povzroča veliko nepotrebnih problemov. Ker so se razpravljalci v nekaterih pogledih o delovanju krajevne skupnosti razhajali, so razpravo sklenili z mislijo, da je za hitrejši napredek kraja potrebno plodno sodelovanje vseh krajanov.

Feri Maučec

Radenska v Medjugorje

Da se Radenska vse bolj odpira, išče različne možnosti za povečanje prodaje mineralne vode in pridobivanje turistov dokazuje tudi to, da se je vključila v romarski turizem.

Ceprav pozno, so tudi naše gostinsko-turistične organizacije spoznale, da se da ob romanju kar dobro zaslužiti. Tudi Radenska (skupaj z drugimi) bo pristavila svoj piskrček. Letos bodo napolnili okrog 500 tisoč steklenic in plastenk mineralne vode za romarje v Medjugorju. Opremljene bodo s posebno etiketo.

bp

LENDAVA

Srečanje delavcev 13. občin

Koordinator letošnjega 27. srečanja delavcev 13 občin Slovenije in Hrvaške je Občinski sindikalni svet Lendava. Na prvi seji koordinacijskega odbora so določili osnovne smernice za pripravo letošnjega srečanja in se dogovorili o organizaciji osrednje proslave, ki bo v Lendavi.

13 občin Slovenije in Hrvaške sodeluje že od leta 1961, vsako leto pa je gostitelj srečanja druga občina. Gre za srečanje sindikalnih delavcev, športnikov, mladine, kulturnih delavcev in v zadnjem času tudi gospodarstvenikov. Na seji koordinacijskega odbora so se predstavniki občin seznanili z lendavsko občino in določili, da bo osrednje srečanje letos 27. junija v Lendavi, kjer bodo pripravili športno tekmovanje delavcev in proslavo dneva samoupravljalcev. Pripravili bodo tudi razpravo na temo šport, rekreacija in oddih delavcev. V programu letošnjih aktivnosti je več kot 65 prireditev v vseh občinah, na teh pa se bodo srečevali športniki in kulturni delavci. V Lendavi bo letos tudi srečanje turističnih in gostinskih delavcev z namenom, da bi v bodoče na tem področju bolje sodelovali. Kot novost v programu teh srečanj je letos organizacija mladinskega delovnega tabora v Lendavi. Mladi iz vseh občin, bilo naj bi jih 65, bodo sodelovali pri urejevanju najbolj perečih komunalnih in drugih problemov občine. V prihodnjem letu bodo takšni mladinski delovni tabori ustanovljeni v drugih občinah, ki bodo gostiteljice srečanj delavcev. Letošnje 27. srečanje delavcev prijateljskih občin bodo strnili konec leta v Lendavi.

Jani D.

GORNJA RADGONA

Čez 4 milijarde za šolstvo

Kakšni bodo ›finančni okviri‹ Občinske izobraževalne skupnosti Gornja Radgona v letu 1988? V finančnem načrtu, ki so ga sprejeli na zadnjem delegatskem zasedanju obeh zborov, je predvideno, da bodo celotni prihodki znašali nekaj čez 4 milijarde dinarjev, kar je za 58,6 odstotka več, kot je znašal plan za minulo leto. Sredstva za pokrivanje dejavnosti občinske izobraževalne skupnosti bodo zagotavljali iz prispevkov iz osebnih dohodkov po občinski prispevni stopnji 5,61 % ter iz republiške solidarnosti za zagotovljeni program in z 10 odstotki dopolnilnih sredstev za oddelke celodnevne osnovne šole.

In kako so prišli do teh številk? Dovoljena sredstva za osebne dohodke so najprej preračunali na nov bruto — upoštevaje spremembo plačevanja prispevkov — in jih nato povečali za 48,9 odstotka, kar odgovarja decembrskim osebnim dohodkom. K tej osnovi pa so prišteli še 9,25 % prispevkov iz OD in dohodka na osnovi bruto osebnih dohodkov ter 10,11 % prispevkov od planirane davčne osnove (A). Za materialne izdatke so planirali 58 % več sredstev, amortizacijo pa so povečali za 30 odstotkov.

J. G.

Ali je ostalo še kaj prekmurskega v Prekmurcih?

PREKMURJE . . .

Kam odhajaš in v kaj se spreminjaš? Tvoje štorklje ostajajo na jugu, Tvoji ljudje te zapuščajo, selijo se v betonske škatle, njihova nekdanja širina se izgublja za brnečimi šivalnimi stroji, Ti pa ostajaš in le roke starcev segajo v tvoja nedra.

PREKMURJE . . .

V tvojo pokrajino se je zažrl tujek, ki do plotov odžira zemljo, to najboljšo zemljo, s katero si skozi stoletja hranilo njega, Tvojega kmeta. Tega smo spravili na rob preživetja.

PREKMURJE . . .

Izgubljaš se v brezoblični masi kvazinapredka. Tvoje ceste so prašne, prah zaostalosti sili Tvojim ljudem v oči, zato si postalo otožno, zato je njihov pogled očitajoč, kajti po poti, po kateri greš, bodo starci še bolj stari, Tvoji gorički holmi še bolj prazni, Tvojeožilje se bo kljub globokim jarkom izsušilo.

PREKMURJE . . .

Jemljejo Ti Muro in kmalu bodo pozabili stari mlin, tihe rokave, otožnost in širino, ki so povezani z njo in našo pripadnostjo. In kaj Ti po vsem tem še ostane, Ti moje Prekmurje?

Pa bi lahko brez nasilja, ki smo ga izvajali nad Tabo, ohranilo svoj obraz, obraz pokrajine s prijaznimi ljudmi, kjer bi kmetje z zadovoljstvom ohranjali rodovitnost Tvoje zemlje.

PREKMURCI . . .

Te besede so namenjene vam! Sprašujem vas, kam so odšli Kranjčevi dobri ljudje? Naj se v vaših srcih zgane vsaj tisti zadnji atom, s katerim ste navezani na to pokrajino!

P. S. Pokažite svojo zavest s tem, da odgovorite na moj izziv!

B. K.

Največ planinskih pohodov v juliju

Planinsko društvo Mura iz Murske Sobote je v minulem letu, poleg drugih aktivnosti, organiziralo vrsto uspelih pohodov po slovenskem gorskem svetu in markiranih poteh, izkazalo pa se je tudi kot dober organizator Dneva pomurskih planincev. Tej laskavi oceni pa so na občnem zboru ob koncu minulega tedna dodali ugotovitev, da bodo morali namenjati več pozornosti množičnosti in večji aktivnosti nekaterih vodnikov in poskrbeti, da število mladincev in pionirjev več ne bo upadalo.

Tudi za letošnje leto so sprejeli zahteven program, ki ga bodo skušali uresničiti kar se da poceni. Že ta mesec imajo v programu pohod na Stol, sredi marca na Snežnik, v naslednjih mesecih pa pohode na Golico, po Karavankah, Kamniških planinah, mikajo pa jih tudi Triglav, Storžič, Krvavec in Tisje. Vse večje ture, tudi na Dachstein in dva druga vrhova v tem pogorju, predvidevajo v juliju, v času kolektivnih dopustov.

Da bi bolj organizirano pomlajevali svoje vrste, bodo letos organizirali že peto planinsko šolo in nadaljevali akcijo ciciban-planinec. Za to se v vrtcih že zdaj ogreva prek 200 petletnikov.

Pa še na nekaj so opozorili na občnem zboru — v prihodnje naj ne bi več puščali ob strani pohodov po zanimivih pogorjih v drugih republikah, vsi skupaj pa naj bi se zavzeto vključili v prizadevanja za čisto okolje predvsem tam, kjer delajo in prebivajo.

J. S.

NOSTALGIJA ALI MALOMARNOST? — Kdaj že smo ukinili okraje in Križevci pri Ljutomeru niso več občina, marveč krajevna skupnost? Tisti v ljutomerski občinski upravi, pristojni in odgovorni za to področje, bodo že vedeli. Ali so tablo, ki smo jo poslikali v Lukavcih, pustili iz nostalgije ali iz malomarnosti? Tudi tega ne vemo, vemo pa, da je takih tabel po naših vaseh in zaselkih še veliko. Dobri stari časi so pač zlata vredni! B. Ž.

Najlepše darilo za 8. marec — kaseta skupine MAGNET: BODI SREČNA JULIJA.

V torek, 8. marca med 16. in 18. uro, bodo podpisovali člani skupine kaseto v soboški Elektrotehni. Vsak kupec dobi broško.

PREHODNI POKAL ZA NEMČAVCE — Poleg nekako že standardnih dejavnosti, kot so krvodajalske akcije, zbiranje pomoči, nega bolnika na domu in drugih, se krajevna organizacija Rdečega križa Martjanci že vrsto let zavzema tudi za urejenost vasi na svojem območju. Posamezne vasi kar tekmujejo med seboj, saj jih k temu že dvanajst let spodbujajo tudi s podelitvami prehodnega pokala. Na nedavnem občnem zboru je predsednik organizacije Teodor Ratkai predal pokal predstavniku Nemčavec.

Na zboru so se zavzeli tudi za množičnejše vključevanje mladih, pritegovanje novih krvodajalcev, ureditev vsaj zasilnih dovoljenih odlagališč odpadkov in nadaljnjo skrb za urejenost vasi. Kot novost pa so predlagali, naj bi se organizacija Rdečega križa, v dogovoru s farmacevtskimi tovarnami, lotila tudi zbiranja zdravilnih zelišč.

Foto: Janko Stolnik